

22.Y.2339.

ISPISANJE

RATTA

TURSKOGA

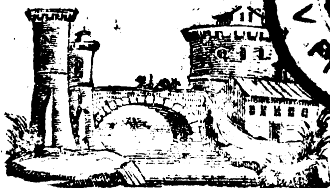
POD

JOSIPOM CESAROM II.

Pocſetog godine 1787. po jednome Regemenskom Patru skupljeno, i u ſtihoveh sloxeno.

ZA

RAZGOVOR NARODU ILLYRICSKOM PRIKAZANO.

S' dopushtenjem Stareshinah.

U OSIKU,

PRITISKANO SA SLOVIH MARTINA DIVALT, 1792.

§. I.

Od pocſetka ratta.

Liepa jeſu ſvā vremenah,
Miſec Rujan od imena,
On donasha ſvu ſitinu,
rechi mogu tu iſtinu,
U njem grozdjeh jurve zrie,
I novoſe ... vino pije.
Al kad lanjski Rujan dojde
Tu Zapovid Carska dojde,
Daſe vojska odma kreche
Na Krajineh daſe meche,
Na Krajinu bash na tursku
Svaki ſvoju noſi pushku.

Podixese iz Budima,
I iz Peshte joshter s'njma,
Granatiri tad' pojdoshe
Ravnu Bacsku ſvi pridoshe.
Pod Varadin kad dojdoshe
U novi Sad ſvi ſtadoshe:
Al za njima drugi slide
I macxarska vojska idde.
Liepe iddu Regemente
Njima cſine Komplemente,
Princ Ferdinand tad polazi
Niko, Ánton Eſzterházy,
Tad pojdoshe Nadazdianci,
Iz koshave josh Alvinci,
Devinc idde iz Varada
Naglo iti prik' Arada,
Iz Segeda Karolianci,
Sam' oſtashe Palfyanci,
On' oſtashe u Oſieku
Sami ſebe da iſiku,
Jer mislishe dache oſtat
Silnoj vojski neche doſtat;
Al i oni tad' pojdoshe
U Varadin ſvi dojdoshe.
Al to nebi vojske doſta
Jere turkom nije poſta,

Troshe

Troshe ljude kako muhe,
Jersu Ljuti karamuhe.
Josh pojdoshe tam' i nimci,
K- otom mlogi Konjanici;
Al kad projde tri miseca
Dojde misec jur' Profinca,
Pervi danak kada dojde
Gnanatirska silla pojde,
Dva odoshe Eszterhazy
I Gjulay s-nyim' polazi,
Josh Ferdinand za njim' slidi
Ali Palfy osta u bidi;
Varadinski grad on csuva
Pak u sercu jid on kuva,
Jere skupa hoch' da idde
Das' junaci svi da vide.
Otidoshe Granatiri
I za njima Mushkatiri,
I josh tome Konjanici
oni teshki oklopnici,
I Zaira idde k-njima
Pune Lagjeh toppovima,
Kad dojdoshe u Banovce
Svaki svoje primi novce,
Pak pojdoshe kao na gradu
Dase spuste k- Biogradu.

 Al

Al neſreche etto nagle
Jer padoshe na njih magle,
Neznadoshe kuda iddu
K-Biogradu kak' da pridu;
Svu noch duggu tu bludishe
Sricsno vrime izgubishe,
Biela Zora kada zacſe
Tadſe natrag oni vlacſe
I potajno natrag hitte
Daſe turci ne oſtie.
Pak oſtashe Granatiri
Sve po Sriemu na kvartiri,
Natrag drugi ſvi pojdoshe.
Na Stacie ſvoj' dojdoshe,
Sheſt nediljah kad tom' projde
Alvincii glas tad' dojde,
Vojsku opet da on ſpravlja
Na Biograd daj' upravlja.
Shtoſe njemu zapovidi
Izpuniti on to slidi.
Alm' nepojde to za rukom
Nekſe kinji teshkom mukom,
U Biograd on nedojde
Vechga i ta ſrechia projde,
Pakſe natrag ſvi vratishe
Nit vish' cſinit shto hotishe.

Neg' kad niko vrime projde
Veljacse deveti dojde,
Tus' naredba cfini druga
I Kraljevski poslan sluga,
Harpak Major u Biograd
Da navisti turkom on ratt.
Basha njega liepo prima,
I glasove mirn' uzima,
Darovemu on poklanja,
Priatelski oppominjá
Dabse frishko on vratio
S- janicsari izpratio,
Dase nebi shto slucsilo
Tursko mloshtvo uzbunilò,
Shtomu reese to ucsini
Nitse u tom on promini.
U taj danak kavga pocse
Jerse vojska bitti zacse.
Gradishkanci udarishe
Turkom kvara ucsinishe;
Jer s-toppovi udarishe
Turkom Berbir razrushishe.
I Brogjani tad pocseshe
Turske lagje on' oteshe,
Al shto csine Varadinci?
Koj jesu ljuti sriemci,

 On

On na Racſu dobro pazze
Turske lagje k-ſebi vozze
Sve od Racſe do ſurcſina
Sava turkom nebi mirna,
Dokſe turci nerazbrashe
Jerſe vojski nenadashe,
Viche ſobom ucſinishe
Priko Save josh pridoshe,
On' nexale ſvog jaraka
Nego pale pet cſardakah,
Josh tergoshe tu ancxare
Udarishe na macxare
Mlogi Macxar poginushe
Dokſe nashi neskupishe.
Cſopor ſtatnik kada dojde
On s'junaci turke projde,
Ali Kroz njih kad promicſe
Mloge turke on izſicſe;
Josh udari on otraga
Otira njih ſve brez traga,
Tos' dogodi ſedmog Marca
Kad pocſima pucat maca,
To zacſuli Palfyanci
Oni tuxe kao Majci
Ach ha tuxni mi Slavonci!
Zar mi nismo dobri momci?

Ter nas tamo ne pushtaju,
Zarſe na nas neuzdaju?
Oni baśh to kad govore
Etto Poshta dojde gorre,
Na Poshtiſu zapovidi
Bash da Palfy tamo slidi.
Glasnim jekom podvikuju
Od radoſti pohigruju,
Svu noch oni ne ſtadoshe
U Ingjiu dotekoshe,
Ondi malo od danishe
Alſe duggo nebavishe
Nogo hite dol Zemunu
Sam' da vide tursku bunu.
Tu najdoshe Eſzterhazy
I Gjulay k-njim dolazi,
Dvi nediljeh ondi bishe
Sluxbu ſvoju ucſinishe
I odonud natrag iddu
Shabcu blixe ſvi da pridu.

§. II.

Od bitve, i predobitja Shabca.

Mallo vrime preterpilo
    Naredito jest njim bilo,
I zapovid svi imaju
    Da na Savu mashiraju.
Niko, Anton Esterhazy,
    I Ferdinand da polazi,
Pak da iddu Palfyanci,
    I za njima Nadazdyanci,
S-nyimse druxe Turn nimci
    S-njima iddu k-tomu sriemci,
I Wurmzer Konjanici
    Josh k-Otomu oklopnici,
Jèdna Csettá scharfshicerah
    Koj' na glavi nose perrah,
Josh k-otomu Samovoljci
    Kompaniom Sakolovczi,
Dvadesetog bas Aprila
    Ta jest vojska skuppa bila,
I na Savu pristupishe
    Priko Save pribrodishe,

Svi

Svi Junaci skuppa bishe
Al Misnika tu nebishe,
Neg' ſam' *Boshnjak Pater Vaſu*
I *Enderich Popo Thosho.*
Toſu dobra dva druxnika;
Palfyanska dva Misnika.
Pride vojska preko Save
Brez shatorah, i brez marve,
Oni Savu pribrodishe
Na travici prinochishe.
Jutrom danak oſvanio
Ceſar k-njima uranio,
Dobro jutro njim naziva
Sinci mojih njih zaziva.
Na dva talâ njih razſtavi
I pod Shabac njih upravi.
Jutrom ranno vojska pojde,
Al u devet k-Shabcu dojde,
Ter pod Shabac kad dojdoshe
Na oruxjeh ſvi ſtadoshe,
Pojde Ceſar s-Generali
Vridno to jeſt daſe fali,
Kak' Matica pcſelleh voddi
Tak' prid njima Ceſar hodi,
Jer u Varosh bash on idde
Genarali njega slide,

I Ferdinand za njim idde
I za njima Sriemci slide.
Druga vojska ſvas' uredi
Stashe Niemci bash po ſredi,
S-liva ſtashe Nadazdyanci
A na deſno Palfyanci,
Anton, Niko Eſterhazy
Megju njima ſtraxu pazi;
Konjanike na ſveh ſtrane
Naredishe dajih brane,
A Huſari obterkuju
Terſe Shabcu zaterkuju.
Ali turci to nemare
Kao dasmo mi babbeh ſtare,
Iz toppova oni biju
Terſe na nas naſmiuju.
Al kad Ceſar tu ſtvar ſpazi
Das' janakom ta ſtvar mrazi,
Shabac hoche da obore
Sillom turke da pomore.
Zacſe Ceſar njim govorit
I ocſinski njih slobodit:
Nebojteſe mojih ſinci
Vidim dobri daſt' vojnici,
To ja nechiu das' gubite
Glave vashe pogubite,

Nego

Nego ſtante ovd' u logor
Bog nam dache ſrichiu ożgor,
Michemo njih pridobiti
I Shabac grad oſvojiti.
Kako recſe taks' ucſini
Silla vojske tads' umini,
Svi ſtadoshe tad u logor
I cſekaju pomoch ozgor.
Projde danak, i noch dojde
Turkom ſilla josh ne projde,
Nego biju ſve s-toppovi
Koj tutnje kao gromovi.
U tom cerna kad noch projde
I drugi nam danak dojde,
Udarishe tad i nashi
Aggi prite kak i Bashi.
Al nemare zato turci
Nego viju kano vuci,
Sve s-toppovi na nas biju
Al' na meidan on' nesmiju.
S-otim danak cſitav projde,
Ternam s-otim i noch dojde,
Turkom cſudo ucſinishe
Nochiom Varosh upalishe.
Al' kad trechi danak dojde
Mislish vojska ſva da projde,

Jer tu nitko vish' nepuca
　Neg junakom ſerce kuca,
Ne kucajim to od ſtraha
　Niti xale oni praha,
Negbi raddi udariti,
　S-turcimaſe pushkarati,
Caſar turkom glaſeh shalje
　Das' pridadu biche bolje.
Ali turci ſvi govore
　Nigda biti to nemore,
Turski zakon żapoveda,
　Daſe kauru turcſin neda.
Tako vas dan nami projde
　Nit' ta xelja nas mimojde,
Jerſe nochjom mi skupismo
　I Patrieh nacſinismo,
Na njih toppe navukoſmo
　I pod Gradſe uvukoſmo,
Ter oſvamu Gjurgjev danak
　Kadche turkom biti manjak,
Jer toppovi udarishe
　I na Shabac navalishe,
Tu toppovi jako biju
　Daſe turkom cſalme viju.
Ceſar jashe tamo, amo,
　Sam' da vidi kakje tamo?

Obilazi

Obilazi ſve patrieh
Naregjuje josh ſmotrie.
Za njim iddu Generali
Officiri joshter mali,
Tuje *Laſci* Generale
Koga mlogi verlo fale.
Princ *Fürſtenberg*, *Bunjatovsky*
I Komendat josh *Mitrovsky*,
Kall, *Wenkbeim*, *Colloreda*
I *Rubroa* topp' ureda.
Jutrom ranno uredishe
Pak s-toppovi udarishe.
Al (oslushaj! nutto Kara
Pater moli Breviara,
Pater to jeſt Palfyanski
Ali rodom Gradishkanski,
U Kraini onſe rodi
Zato s-vojskom on ſad hodi.
Kad pocſeshe toppi pucat
U njem ſerce pocſe kucat,
Oſtaviſe Breviara
Jerſe boji kakva kvara,
Onſe boji da izginu
Brez Misnika da priminu
On doterka cſak toppovom
S-voljom umrit bash gotovom.

Ceſar njemu tu beſedi
 Iddi Pater tu ne ſedi,
Pater Caru odgovara
 Daſe nishta on nemara,
Da ucſinim moju ſluxbu
 Da prid Bogom nejmam tuxbu.
Mallo tomu projde vrime
 Shto taj govor bishe s- njime.
Tadſe Shabac jurv' u pali
 Vatra toppov jer navali.
Poterkashe Samovoljci
 Kompaniom Sokolovci,
I za njima vindbixeri
 Josh k- otomu Scharfſchiceri.
Pojde Niko Eſterhazy
 Ter on pervi tam polazi,
S- deſnu ſtranu Palfyanci
 Iz pod njihu Nadazdyanci,
S- livu ſtranu Varadinci
 I kod njihu ſtashe Nimci,
Okol ſtashe tu Huſari
 A Dragoni bash na barri,
U tan Schabac okolishe
 Ta dvor turke on' hotishe,
Alſe turci josh nedadu
 Neg' po vatri pale bradu.

Alſe *Sokol* tom' doſti
Pokraj Save on pohiti,
On povede ſvoju cſettu
Da ucſini turkom shtettu,
Svoi' Momci ljuto bije
Turk' od Save da od bije,
Odbi turke od Bedema,
Jer jakoſti vish' njim' neima.
Pater *Bosbnjak* k- njem dolazi
Priko shanca s- njim prilazi,
Tu pod bedem on' dojdoshe
I na bedem josh popeshe,
Sokol Patru glaſno vicſe
Ne bojmoſe ovdi ſtricſe,
On *Sokolu* odgovara
Daſe nishta on nemara,
Vidim *Sokol'* daſi Momcſe
Poljubljeni moj ſinovce,
Dobro ſada das' derximo,
Ovdi mejdan oderximo,
Momke gore da vucſemo,
I prid turke navucſemo.
Princip *Delin* tamo dojde
Priko grede shanac projde,
I on njima tad govori
Kakſte doshli vi tam gori?

Pater Princa tad povucse,
I na bedem k- njim uz ucse.
K-njim' dojdoshe samovoljci
I to samo sokolovci,
Sklanjajuse sve do bokka,
Biju turke sve od okka
Dobraimse srechia nadda
Princ, i *Sokol* s- njima vlada.
Pater uze sebi viche
Sikirushe k-sebi vicse,
Sikirushi hodte amo
Da mi bedem obaramo;
Njih uzvucse gore k-sebi,
Gdi nesrechie mal' njem nebi,
Mloge kugljeh k- njem' padoshe
Alm' u tielo ne dojdoshe.
Sikirushom oshtro vicse,
Bedem s'njima skuppa sicse,
Ter tu bedem oborishe
U shanacga orushishe.
S- druge strane pomoch dojde,
Jer *Marodel* s- csettom pojde,
Taj' *Marodel* Kapetane
U Kom' nigda nebi mane,
On dovucse tu fashine
Preko Shanca put da csine.

Shto

Shto hotishe tos' ucſini
Silla turska tus' umini,
Mlogi turci izginishe,
Perve Shance oſtavishe,
Pak on' u grad tada bixe
Mislech' k-njima nemoxs' vishe.
Pater tercſi na' kapiju
S-momci cſini tu chiupriju,
Tu chiupriju nacſiniſhe
I Kapiju josh razbishe.
Dojde Niko Eſterhazy
Na kapiju grad ulazi :
Unidoshe i toppovi
Turk' da biju ſvi gotovi:
Udarishe na ſve ſtrane,
Alſe turci oshtro brane;
Slaba bishe njima ſrechia
Jer nama bishe vechia.
Turkom toppe oborismo
I pervi grad oſvojismo,
Iz gradichia turcſin bije
Daſe nama percſin vije.
Na to dojde i *Mitrovsky*
To General bash Slavonski,
Turkom shalje das' pridadu,
Jer jakoſti vish' neimadu,

Daſe s- nama mogu borit
    Silli nashoj josh odolit.
U tom tûrkom nebi fala
    Nego vicſu halla ! halla !
Oshtro na nas udarishe
    Glaſonoshu tud rannishe,
Odbishemu deſno uho
    Mislim bitche uvik gluho.
Na tos' nashi udurishe
    I u ſercu uzbunishe,
Udarishe na ſve ſtrane
    Odkudaſe turci brane.
Pater recſe Grofu *Sztaray*
    Tvojs' momdi ti njih nadaj,
Tud - chemo mi izginiti
    Glave nashe pogubiti,
Das' udara ſad na kule
    Kudſe shechiu turske bulle,
Od donuda turci biju,
    Ak' na mejdan i nesmiju.
Tada recſe i Grof Patru,
    Uſta imam kano vatru,
Vode nejmash daj lemuna
    Aks' donio iz Zemuna.
U tom toppe namiſtishe
    I na kule udarishe,

Oshtru vatru na njih daju,
I bubnjevi josh bubaju,
Bubnjih ſtanu, toppi pocsmu,
Ukazuju ſillu mochnu.
Dugo vrime nama dojde
Od pol dana vishe projde,
Das' jednako vatra ſippa,
Jer naredba bishe lipa.
Tada turkom shalju glaſe
Nek imadu pozor naſe,
Carsku miloſt ev' imadu
Ako ſebe ſad pridadu.
Nebi turkom to po volji
Als' vidishe u nevolji,
Glaſonoshi rics dadoshe
Sami ſebe pridadoshe;
Josh k- otome ſvi govore
Da to tako bit nemore,
Dva nek dojdu Officira
Onda bitiche prava vira.
Odde mladi *Eſterbazy*
Prodanovich s- njim polazi,
Turkom oni unidoshe
Njih csetiri izidoshe.
Kad dojdoshe Generalu
Ukazashe ſvoju falu,

 Klan-

Klanjajuſe njemu dole
I ponizno njega mole:
Ne mor' xenah, ni dieſice,
Molle njega ſvi micſice,
Poklon' nama naşhe dobro
I od Raje çſuvaj dobro,
Preko megje nas odprati
Daſe nami zlo nevrati,
Da nas Rajeh ne potuku,
Na veliku metnu mukku.
Al General veli njima
Geſarskaje miloſt s-njima
Odgovora dat neznadem
Jere oblaſt tu nejmadem.
Ceſaru chiu porucſiti
Shto on hoche odlucſiti?
Tomu vrime malo projde
Ali Ceſar ſam tu dojde.
Shtog' molishe to dopuſti
Samo turke on nepuſti,
Negjih shalje u Varadin,
Odonuda u Segedin.
Xene, dicu proſte puſti
I dobraim ſva dopuſti.
Svim junakom Car zafali
Al i Patra tu poſali

I josh k- tomu njemu reçſe
Zaboravit njegſe neçhe.
Tu dva dana posli bishe
Od umora pocſinishe
U tom' cſushe drugu bunu
Kaks' dogodi u Zemunu,
Dvajeſt drugog bash Aprila
Udarila turska ſilla,
Na Chiupriju udarishe,
Nemce mloge pomorishe,
I da nebi tu Gjulaja,
Bilob' vishe josh belaja.
Od Shabcaſe podigoshe
Ter Zemunu pohitishe,
Bash Aprila ſtraxnji projde
Kada vojska dole dojde,
Ter pod Zemun skuppa ſtadde
I po polju logor padde.
Kadſe drugi dan oſviti
Shtoj' obechio Ceſars' oſiti,
Po ſvoj vojski znanje daje,
Pater *Boshnjak* ovo daje,
Kojs' pod Shabcom dobro vlado
Nitſe daru kakvu nadao,
Evo shaljem njemu darak
Bash od Maja drugi danak

Medalja jest to od zlata
Dvajest texi ta dukatah,
Generalu dase nosi
Patru na vrat neksobisi.
Shtos' naredi, tos' namiri
Skupishese Officiri,
Pater tada k-njima dojde
I General k-njime pojde
Na persamu ruku stavi
I od Cara njeg pozdravi:
Zdravo Pater uvik budi
Shto tko hoche neka sudi,
Ti na persi ovo nosi
Date znade svatko tkosi.

§. III.

Izpisanje litnjeg slucsaja.

Shtos' dogodi nut u Maju!
Silnu vojsku da imaju,
Tu dojdoshe Konjanici
Oni teski oklopnici,
A to bishe jaki momci
I stadoshe pod Banovci.

Liepo

Liepo bishe njih pogledat;
Ali ſtrashno u njih gledat,
Gvozdeniſe ukazuju
Jer junacsko ſerc' imaju.
Do njih ſtadde drugo krilo
Koje s-kolma jeſte bilo,
Oni voze tam' zairu
Gdi ni vojska u kvartiru.
Od njih mallo kada pojdesh
Batanicskom drumu dojdesh,
Tu pocſima desno krilo
Koje vidit bishe millo;
Pocſimaju Konjanici
To s-Huſari oklopnici,
Tu Huſari pervi bishe
I Tuskana do njih nixe
Do njih ſtashe Sheshovianci
Iz pod njihu Palfyanci.
Nadazdyſe nixe pruxi,
Karoliſe ſnjima druxi,
Gjulay nixe doli padde,
I Ferdinand do njeg ſtadde,
Anton, Niko Eſterhazy
Slivog krila ſtraxu pazy.
Drugom redu deſnog krila
Nemacskaje vojska bila,

On'ſe

On'ſe redom ſvi pruxishe
I liniu izpunishe,
Al nebishe ſami Nimci
Neg' josh Devins, i Alvinci,
Daſi mogo tu pogledat
Tibi imao shta tu gledat,
Jer gdi puſto polje bilo
Tus' junacsko mloshtvo ſvila,
I gdi nebi nikog vidit
Tuſe gleda mloshtvo ſidit,
Tus' junaka mloshtvo micſe
Ter iz zemlje mislish nicſe,
A kad pojdesh doli nixe
To zemunu malo blixe,
Prid ocſiſe mloshtvo ſtavi
Naslidnici Ceſarovi,
To jeſt Ceſar s-Generali,
S-Officiri joshter mali,
Sdesne ſtrane vinogradih
Gdi ſaraor Shance gradi.
Kadſe ſpuſtish dol Zemunu
Etto cſujesh drugu bunu,
Nitti okko ima mira
Videch mloshtvo Granatirah,
Sedam Cſettah tu njih bishe
Sedam hiljad, i josh vishe,

Zemun

Zemun mislish vas das' micſe
I iz zemlje ljuſtvo nicſe.
Tu to mloshtvo duggo bishe
Tri miſecah tu ſidishe,
U to vrime vishe putah
Bitva bishe njima ljuta,
Jere turci navalishe
Priko ſave prilazishe,
Udaraju tu na nashe
Alſe nashi njih neplashe,
Neg cſekaju ſvi gotovi,
Pushkom biju, i s-toppovi;
Od nas mlogo poginulo,
Al vish' turak izginulo.
Al kad jula Miſec projde
Od turakah glas nam' dojde,
Daſe mloshtvo njih skupilo
I Vidinu uputilo.
Tad zapovid Carska pride
Das' u Banat odma idde
Dvajeſt sheſtog Palffy odde,
I tu ſnjima Devinc pojde,
Josh pojdoshe ſnjima Nimci
To jeſt Harak oklopnici.
Kad pridoshe na Surduku
U Banecſovu cſushe bukku,

To

To jest bukka od toppova
Tutanj stoji kao gromova;
Tamo oni pohitishe
Al na vatru ne dospishe,
Jerse Csajke tu spustishe
I na turke udarishe,
Snjimse bishe za pet sata
Njih odbishe tu od vrata,
Uz Dunavo njih odbishe
I dvi lagjeh njim razbishe
Zadadoshe turkom kaara
Ucsinishe mlogo kvara,
Mloge turke izranishe
I lagjeh njim izkvarishe.
(Shtoje Jula straxnjeg bilo?
Mloshtvos' turak uzbunilo,
Svi na lagjeh hitnjom iddu
Da Zemunu blixe pridu;
On dojdoshe bash Zemunu,
Ucsinishe nama bunu,
Jer na csajke udarishe
I Galie joshter bishe,
Al zaludu turska silla,
Jer jest nasha srechja bila,
Dase straxeh sve csuvashe
I na turke okk' imashe;

Kada

Kada knama on' dojdoshe
protiv njima nash' pojdoshe
Udarskese tu s-toppovi,
Koj tutnje kao gromovi.
Za tri ſatah, i josh vishe,
Shtos' med ſobom oni bishe
Sve to ſricsno nas mimojde,
Jer brez kervi vatra projde,
Nashi ſricsno njih nad bishe
I ljuto njih, tu od bishe)
U Bancſovi pridaniſmo
I ondiſe raſtavismo,
Tude Devinc tada oſta
Ter turcſina cſeka goſta,
Josh dvi cſette Konjanikah
Od Haraka oklopnikah,
Uz Dunavo njimſu ſtaze
Do Kubina ſtraxu paze.
Palſyanci nix' odoxe
Oklopnici ſnjm' pojdoshe,
Kod Palanke oni ſtashe
Gdi Dunavo Ramu pashe,
Tuſe oni razdilishe
I tri cſette ucſinishe,
U Palanki jedna oſta,
Koi *Liptay* glava poſta,

Be-

Belojcerkvi druga odde,
    A Moldavi trecha pojde,
U Ruppiſu kraishnici,
    A kod Ruppe bishe Nimci,
Kod Orshove druga ſilla,
    Kojom vlada ſam *Papilla*,
Toje *Papilla* Generale
    Koj' viſine bishe male,
Jere tielom nebi velik,
    Almu ſerce bishe cſelik,
Kod Praizaſe dobro vlada
    Mloge Praize prioblada,
On Baronom onde poſta,
    Generalſtvo joshter doſta;
Ali ovdi zlos' ucſini,
    Jerſe ſrechia njem' promini,
Te bash oſmog Auguſta
    Oſta njemu ſlava puſta,
S-mloshtvom turci navalishe
    I na njega udarishe
Nashi biju turci ginnu
    Ali nashi mlog' izginu,
Pobisheſe verlo s-turci
    Koj viju kako vuci,
Pak josh vicſu halla! halla!
    Tuche biti nasha fala,

Pak

Pak tu silno udarishe
I *Papillu* tu razbishe,
Splaca nashe tu odbishe
I toppove josh oteshe,
Staru oteshe tu Orshovu
I Xupanek josh derxavu.
Tadse turci pomamishe
Terna ruppu navalishe,
Udarishe bisno turci
Navalishe kako vuci,
Tu na Nemce navalishe
I ljutose tu pobishe
Mlogo turak mertvi osta,
Ali mejdan njima osta,
Jere Nemce tu nadbise.
Oko ruppe njih razbishe
Nik' u ruppu utekoshe
Drugi u shumu izmakoshe,
U ruppisu Kraishnici,
Knjim' dojdoshe tam i Nimci,
Turci na njih navalishe
Iz ruppese on' branishe
Iz ruppese dobro brane
Snjm' *Mahovàc* Kapetane,
Turci vicsu das' pridadu,
Nashi vicsu das' nedadu,

Nitiche

Nitche biti nama mane
    Jer imamo dosta rane,
Dosta rane, i olova
    Das' bijemo svas' gotova.
Neznash' turci shtoche pocset,
    Kakoliche ruppu otet?
Vatru na njih ljuto daju,
    I kamenje josh bacaju.
Tads' ucsini svuda buna
    Bi csuvena do Zemuna,
Jer taj glasse svuda dixe,
    I Cesaru kniga stixe,
Dasu turci navalili
    I *Papillu* josh razbili
Nashi mlogo tu pobili,
    I josh ruppu obkolili,
Kad to Cesar razumio
    Vas-s u sercu uzbunio,
Nitse more dost' nacsudit
    Dase mora mloshtvo gubit,
Jerje Otac millostivi
    Pak *Papillu* verlo krivi,
Da ni pozor bolje imao
    I naredbu bolje primao,
Od vojskega tad' odpusti,
    It' kud hoche tom' dopusti.

Car

Car Armadu naregjuje
    Das' u Banat mashiruje,
Da prid tursku ſillu idde
    Da josh vechja zlah neslidè,
Tu pojdoshe Granatiri
    I josh shnjima Mushkatiri,
Mlog' pojdoshe Konjanici
    To najvishe oklopnici,
Ne smishlaju nikku mukku
    Dunav brode na ſurduku;
Ter pojdoshe pram' iſtoka
    Pohitishe brez roſtoka,
Vojska hiti brachi milloj
    Dotekoshe Cerkvi biloj,
Auguſta dvajeſt bilo
    Kad to mloshtvo onde bilo,
Onde mallo odanishe
    Jer sheſt dana pocſinishe.
Al' ett' druga tu neſtrechia
    Jere turska bishe ſrechia
Mehadii oni hite
    Wortenslebnu verlo prite,
Na njeg verlo navaljuju,
    Joshmu gorje dosagjuju.
Caru pishe on tad' knjgu
    Da na njega ima brigu,

 Daj'

Daj' od turak vas obkolit,
Niti njima mox' odolit.
Kad tu knjgu Car primio
U licuſe þrominio,
U licuſe reko minja
Odde s- vojskom prek' planinah,
Pak mashira i dan, i noch
Da on njemu dade pomoch.
Med' tim turci navalishe,
Iz miſtaga izgonische,
On odſtupi tad do Ravne
I kuraxi Momke slavne;
Nebojteſe mojih ſinci!
Vidim dobri daſt' vojnici,
Da ſtanemo ovd' u logor,
Bogche nami pomoch ozgor,
Dok nash Ceſar Knama pride,
Jer on s- hitnjom k- nama idde,
Budmo Momci kaksmo bili
Das' ne damo turskoj ſilli;
Stalno oni tu ſtadoshe
Hervashese shto mogoshe,
Al' navali turska ſilla
Ka golema jeſte bila,
Sill' odolit nemogoshe
Negse da'je odmakoshe,

Do

Do Hillove odſtupishe
I ondiſe ſvi skupishe,
Skupishese ondi ob noch
Csekajuchi Carsku pomoch*;
Za tri danah tu ſtajashe
Tursku ſillu odbiashe,
Ter cſetverti kad dan dojde
Ceſar s-vojskom k-njima dojde,
Tuſe u red ſvi ſtavishe
Sillu tursku uzſtavishe.
Ali druge nut' neſrechie
Koj' u tugu Cara mechie,
S-desnu ſtranu od Dunava
Gernu turci po dubravach,
Jedni ruppu tu cſuvaju
Drugi dalje mashiraju,
Iz ruppeſe nashi brane
Ali njima neſta rane,
Neſta praha, i olova,
Neg' neſrechia njim gotova;
Turci vicsu das' pridadu
Nashi vicſu das' nedadu,
Duggo vrime tak ſtajashe
Niſte turkom pridavashe,
Alſe videch potribiti
I bash skoro izgubiti,

 Viche

Viche csine tad med sobom
Upraviti kakche sobom?
Jedni velle das' pridamo
Drugi velle das' ne damo,
Turci nama obechiaju
Da nas proste sad pushtaju,
A turskaje tverda vira
A od glada ni nam' mira;
S- turci vichie ucsinishe
I med sobom dokljucsishe,
Da iz ruppe svi izidu
Ter da natrag mirno iddu.
Kaks' dokljucsi, taks' dogodi
tude Basha k- njim dohodi,
Ljubeznose sastadoshe
I priateljski razstadoshe,
K- nama nashe dopratishe
I natragse on' vratishe.
Kad dobishe turci ruppu
Ucsinishe silnu skuppu,
Na sve strane udarishe
I kao mravi popuzishe,
Iddu poljem, iddu gorom
A Dunavom kuko morom.
Na *Kocsuse* namirishe
I csettumu tu razbishe,

Njeg rannijena tu fataju
I na kolac nabijaju.
Nasha vojska odovud bila
Pod oblaſtjom *Bresanvila*
Koj tilom bishe velik
Almu ſerce nebi cſelik,
Nego mejdan on odpuſti,
Na Alibeg turke puſti,
Miſe natrag uklonismo
I Papagaj oſtavismo,
Tomu nebi nama ſilla
Nego pamet nije bila,
Jer *Aperman* Generale
Nebi vridan kakve fale,
Jere natrag on odſtupa
Beloj-cerkvi s-vojskom ſtupa
Turkom mejdan on odpuſti
Dalj' u Banat on njih puſti.
Kad to Ceſar ſve razabra,
Vichie ſebi on odabra,
Daſe natrag on odmakne
Damſe na legjah ne namakne;
Od Jſlove on odſtupi,
Karanshebeshu tad doſtupi,
Prid Varoshem tude ſtadde
I kod njega vojska padde.

Uz Dunavo turci iddu
Da Palanki blixe pridu,
Kad Palanki tad dojdoshe
Niti vojske tu najdoshe,
Kadſe nitko tu ne najgje,
Uz Dunavo vuku lagjeh,
Lagje vodom ſve plivaju
Turci Zemljom mashiraju,
Sellah pale, kucheh bore,
Shtoje xivo ſve to more,
Dok Bancsovi doſtupishe
Svü krainu opuſtishe.
Ceſar tada zgodu gleda
Daſe s-turci on ogleda,
Al tu miſta dobra nebi
Neg Car vichie uze ſebi,
Das' Lugoshu vojska vucse
Iz planinah turk' izvucse
Dvadeſetog to ſeptembra
Bash ſubotu od qvatembra,
Tu zapovid Carska dojde
I Lugoshu vojska pojde;
Nochiom idde daje shutnja
Als' dogodi tude ſmutnja,
Jers' med ſobom ne razbrashe,
Niti ſvoje josh poznashe,

Neg

Neg med ſobom vatru daju
I ſtoppovi josh pucaju,
Kad to turci oſitili
K-nama oshtro pohitili,
Pakſe ſmutnji verlo ſmiju,
Otraga nas ljuto biju.
Kad to tuxan Car ſpaziò
Na konja jeſt uzjashio,
Vojsku ſvoju obterkuje
I otcſinski uregjuje,
Jedva u red nju upravi
I iz ſmutnje nju izbavi,
On odredi tu Macxareh
I josh Greven bash Huſareh,
Ter na turke udarishe
I natrag njih tu odbishe.
Al toj ſmutnji nebi ſverha
Zliſu vlaſi preko verha,
Med ſobomſe on' skupishe
S-Furishici josh ſdruxishe,
I u vojski bishe ljudih
U kojima zleſu chudih,
Sviſe skuppa oni ſbishe
Ter Lugoshu pohitishe,
Ucſinishe ondi bunu,
Samo ljudeh da uzbunu,

Uzbunshese ondi ljudi,
Mora csovik dase csadi,
Sve pobixe brez obzira
Kako da njih turcsin tira,
Na tó vlasi i csekashe
Svoj' opako drushtvo zvashe,
Ter na varosh navalishe
Csitav varosh upalishe,
Ne palega oni ognjem
Nego blago traxe pò njem,
Jedan drugog zaklinjashe
Csitav varosh oplinjashe,
Robe kuche, robe Cerkve
Ucsinishe mloge mertve,
Svekoliko izharashe
I josh vertle izrovashe,
Jati izkazat to nemogu,
Nit izpisat zlochiu mogu,
Nego samo das' vidio
Znadem dobro dabs' csudio;
I to njima nebi dosta,
U njim vechia zlochia posta,
K- Temesvaru oni iddu
I josh gdigod oni pridu,
Kao kurjaci pokasashe
Sell' i Varosh' poharashe;

Kads'

Kads' ucſini ova buna,
Sello i Varosh vlaha puna,
U tom ſrechiu on imaju
Sello i varosh da plinjaju.
Kad Lugoshu vojska dojde
Tad u varosh Ceſar pojde,
Ovu zlochiu kad on zgledda
Prama nebu on pogleda,
Kappu ſglave ſebi skida
I odilo na ſeb' kidda
Promotrivshi ovu zlochiu
Boxju ishte, on pomochiu,
Jerm' udari ſerce tuga
Teshkam' bishe kako kuga.
Tad u polju vojska ſtadde
I na kare logor padde,
Stadde Palfy na piketeh
Da on turkom pute ſmete,
On' cſuvaju dobro ſtaze
I na turke verlo paze;
Daljes' turci ne makoshe,
Nits' iz gorah izmakoshe.
Tri nediljeh tu ſidishe
Nitse s-turci tude bishe;
Tada Ceſar drugo odredi
I drugacſie vojsku uredi,

Na pet thalah nju razredi
    Svakom misto svoj' odredi ;
Wortenslebna Mehadii
    Da on vlada njemadii ,
Jer to bishe samo Nimci
    I Banacki Kraishnici.
Gdi *Bresanvil* glava bishe
    Ondi drugog naredishe ,
Tamse d'*Alton* na regjuje
    Da on Csettom uregjuje ,
Da on pride tu dubravu
    S- csettom idde na Moldavu.
S- drugom vojskom Cesar pojde
    Da Bancsovo ne mimojde ,
I tri danah kad idoshe
    Ter u Xebelj kad dojdoshe
Tus' naredba druga meche
    Dase k- Versheu csetta kreche ,
Tamo Palfy da odlazi
    S-njima Niko Esterhazy ,
Joshter s- njima tam' Macxari
    To jest Greven bash Husari ,
Lievo oni odstupishe
    Tere Vershcu postupishe ,
Tam njih Cesar naregjuje ,
    Al njih Harak uregjuje

Tere

Tere k-Vershcu ſvi da iddu,
I Palanki josh da pridu.
S-drugom vojskom Ceſar pojde
K-Tomashevcu kada dojde,
Devetnajeſt bash Octobra
Tude zgodda nebi dobra,
Shorſshiceri na pred bishe
Na njih turci udarishe,
Dok huſari dotekoshe,
Trideſet njih izſikoshe
Radivojvich s-njima bishe
Koj Kapetan njihov bishe.
Tverd' u sluxbu das' poſtavi,
Mlagjan glavu tu oſtavi,
Jerga turci poſikoshe
Na komade izſikoshe.

§. IV.

Od pridobitja nove-Pàlanke, koje dogodiſe 21. *Liſtopada, godine* 1788.

Hej Palanko imenom nazvana
Koja jeſi miſto od mejdana,

U Banatu Kraj Dunava vode
Kud junaci na vojsku prohode;
Mloga kervca u teb'se iztocsi
Kad promislim suznesumi ocsi,
Jer u tebi mlogi Gavaliri
Izginushe, i josh Officiri,
Nisi vridna dase vech spomenesh,
Iz Korena bolje dase krenesh,
Nechiu stari spominjat vrimenah,
Nit junacski izbrajat imenah,
Shtose zgodi pred mlogo godinah
Sedamdeset ill' k-tomu stotinah,
Nego samo ove godinice
Gdi poginu mlogo Majkam dice,
Promishlajuch domoroce moje,
Koi mertvi sad u tebi stoje,
Tak xalosno tebe promishljamo,
I xalosno nate uzdisamo;
Xale Majke jedini sinovah,
Virne ljube, ljubljeni drugovah,
Zarucsnica zarucsnika svoga,
Uzdishuchi, nit ljubi drugoga,
Bratac Brata suzami obliva,
A sestrica xalosno opiva,
Koj u tebi izgubishe glavu,
Za zadobit tu junacsku slavu.

Ti zafali *Jofipu* drugomu
Poglavaru i cáru dobromu,
Koj fvoju vojsku fakupishe
Date otme bije na jurishe,
I izbavi od turskog Aracfa
I peciva pribieli pogacfa,
Da nedajesh sherbet, ni rakiju.
Na ku turci i danas vapiju,
Med, i maslo, i mafnu ovcfinu
Uvik ishtu, neche da pocfinu,
Za badava fvemu morash dati
I joshchete kaurinom zvati.
Zaludumu josh pokloneh dajesh
Kano fuxanj u ruke pridajesh,
Joshbi fvaka ova prigorio
I u fvemu njemu podvorio,
Alli evo velike nevolje
Mlogo gorje neg date zakolje,
Virnu ljubu i dragu feftricu
Prikazatmu morash za ljúbnicu,
Joshter mloga druga nepriftojnah
Da fpomenem nifu ni doftojna,
Shtob' od turak terpiti morala
Das' pod turskim ti jarmom oftala.
Sad vas pitam Brachio Palancfani!
Od ftarina fillom varoshani,

Po-

Poslushajte shtochiu vas pitati
Kom' imate vi ſad ſalu dati?
Daſt' od turskog robja izvagjeni,
U slobodu ſtaru poſtavljeni,
Bash' to ſamo *Joſipu* drugomu
Macxarskomu kralju, i ſerbskomu,
Kada dojde ſvojom ſilnom vojskom
Bash pod Xebelj ſellu karavlashkom.
Viche cſini Generale zove
pakjih motri kako ſokolove,
Slavu ſvima, i josh dobro xeli
Ter on njima ſvima tude veli:
Generali ſivi ſokolovi
Na mejdanu ſilni vitezovi!
Mi imamo ovde jedno dillo
Da Bog dade tebi ſricſno bilo,
Jedan mora tamo od vas itti,
I Palanku od turak oteti.
Po najpervo *Harak* Generale,
Kog' junaci ſvi koliki ſale,
Svu Carevu vojsku on izbira,
I tri cſetce za ſebe odbira,
Kad Palfynsku on cſettu oppazi
S-njome druxi Niklas Eſterhazy,
Josh Grevena odabra Katane,
Da on' naglo na turke napane,

On

On oſtavi veliku Armadu,
Tere motri kuď ichi imadu,
Motri puteh na cſetiri ſtrane
Damu puſta slava ne oſtane,
Kudche ichi na novu - Palanku?
Daſe bije s- turci na ſaſtanku,
Da ukaxe on deſnicu ruku
I vojnici da turke potuku,
Ode s- vojskom preko Dente ſella,
Svamu cſetta biashe veſela.
Kolauzga tamo vershcu vodi,
Niti hiti, neg polako hodi,
Padde cſetta na polje Vershacko
Das' odmori idde polagacsko
Dokje vojska ondi pocſinula
Generalu knjiga doſtignula,
Daſu ſilni pod Palánkom turci
Viju ondi kano mamni vuci,
Ali *Haruk* na to i ne haje
Neg zapovid Officirom daje,
Das' ſvi k- njemu imadu skupiti
Shtoche cſinit s- njima doſuditi,
Ter po redu ſvakog izpituje
Od *Liptaja* viche iziskuje,
I kad bishe viche doredio,
Onje njemu tiho beſedio,

O *Liptayu* desno krilo moje
    Zarad slave i moje i tvoje,
Zarad slave svi dobri Momakah
    I xivota vitezni junakah,
Tisi dugo kod Palanke bio
    Od Palanke ti turke odbio,
Danam ondi ne bude nesriche
    Ukàxiram ovdi tvoje viche,
Da idemo Palanku dobiti,
    U Palanke turke zarobiti.
Ako Bog da i srechia junacska
    Ter budemo svi serca momacska
Mi imamo praha, i olova
    Bojni pushak, i malo toppova
S- ovimchemo danas pohiteti,
    Da moxemo Palanku oteti;
Kad ovako viche davershishe
    Dase idde stalno odredishe,
Da bash iddu na Novu - Palanku
    Dase biju s- turci na sastanku,
Posli podna svi sricsno pojdoshe
    Jasenevi na vecser dojdoshe,
Ne dojdoshe da ondi prinoche
    Neg' da vidde udariti kakoche?
Uredise vojska na tri strane
    U nevolji dase bolje b ne,

Sa

Sa tri ſtrane da Palanku biju
U koj' turci, kako vuci viju;
Pak odoshe mucſech pologano
Alje ſerce u njima pomamno,
Jer vidishe ſellah popalita
I oſtalog kvara poglavita,
Kadſe iſtom zabili zorica,
I zvizdaſe ukaza danica,
Ter Palanki kada doſtupismo
Sa tri ſtrane na nju na ſtupismo.
Prid namaje *Harak* dika nasha
A prid turci Arnautin Basha,
Pet Barjakah bojni razapeo
I toppove na bedem napeo,
Na bedemi Barjaciſe viju
Oni sherbet; i rakiju piju,
Oko shancah shatore razpeli
A pod bedem shajkeſu naveli,
Silni turci na okolo skacſu,
Cikom, bukkom po gradu halacſu.
Al neznaju xalosnajim Majka
Kakojimſe, tu zapinja zanka,
Kad Palanki blizu dojezdismo
I na tursku ſtraxu naſtupismo,
Turska pushka odma tude pucſe
Al Katane na turke navucſe,

Hitro tude na njih poterkashe
    Tursku ſtraxu hitro izſikoshe ;
Potekosmo kako ſiva munja
    Jer med turci ucſiniſe buna,
Vicſu turci, podvikujuch halla
    Nashi vicſu Bogu budi fala,
Ucſiniſe buna iznenada
    Zemlja mislish da na zemlju pada;
Na tri ſtrane na njih udarismo
    I Palanku ſvuda obkolismo,
Po ſred idde *Liptay* Majuru
    Prilikuje skenderba Gjuru,
Kölbl Major s-njima konja jashi
    Nitse ſille turske jako plashi,
Regemente liepo razredishe
    Kudche iti mudro naredishe,
Sliva Palfy na turke dolazi
    Sdesnu ſtranu Niklas Eſterhazy,
Svi jednako na turke pojdosmo
    U Palanku varosh unidosmo,
Po varoshu turke naganjamo
    Terjih mertve zemli ſaſtavljamo,
Pod *Harakom* mertav konjmu pade,
    Ali ſrichiom xivotmu oſtade,
Tu ranishe *Fridburg* Kapitana
    Vukashovich drugoga Jvana,

Frid-

Pridburguje zerno vrat probilo,
A *Vukaſu* palac jeſt odbilo,
Desnu ruku *Sigan* Kapetanu
Lievo rebro *Sbmitu* Kapetanu,
Josh i k- tome *Brodanovicb* ſimu
Kada pushka iznenada ſinu,
Terga ranni iz pod zubah doli
Nezna Simo daga shtogod boli,
Niti mari damu kervca lije
Sve jednako s-turcimaſe bije,
Podloxani tu nogu ranishe,
Jerbo turci watrom udarishe;
Dva laitnanta mertva tu padoshe
Doſt' momakah mertvi oſtadoshe;
Joshe najde mlad junag ſerdare
To jeſt *Pavo Sucbicb* Barjaktare,
On jurishom udri na kapiju
Rekob' dache s-turci pit rakiju,
I kapii junacski dohodi,
Momke ſvoje na turke slobodi,
Nebojmoſe milla brachio moja
Razbichemo vrata obadvoja,
Biche moja znam, i ſrichia vasha
Dobro ime nekſe nama glasha,
Ak' kapiju mi ſad probijemo
I u gradu turke dobijemo,

 Mej-

Mejdan biche od nashi vojnika
I Palfynske Regemente dika;
Sve ovako vicse na vojake
Naxalite ni oca, ni Majke,
Alga frechia jako priskocsishe
Dvagah zernah u csefelo zgodishe,
Kako suga lako udarila
S-cernomsuga zemljom saſtavila,
Mertav junak cernoj zemlji padde,
Bogu dushu, zemlji tielo dadde,
Mladu momku od dvadeset litah
Plemenita kervca bi prolita,
Kog i danas otac s-majkom xali
Sekom klarom plakat nepriſtali,
Domorodci i drugi jadishu
Dobri Pavle za tobom uzdishu,
Daſi Plemich, i junakom bio
U ſubotici jesiſe rodio,
Oposhteni ſvu rodbinu tvoju
Kano junak umroſi u boju.
Okol grada, ſve turke ganjaju,
Na Dunavjih xive naganjaju,
Tu na Shajke hitro turci bixe,
Ali mlogi na Shajku neſtixe
Neg' pocſeshe Dunavom plivati,
Nashi na njih iz pushak ſivati,

Mlogi

Mlogi turcſin na Dunav na pliva;
    Al ni jedan Dunav ne pripliva.
Pet ſtotina njih u gradu bishe
    Sillom ſa ſvom na nas udarishe,
Triſe ſata tu ſnjima tukosmo
    I od grada onda odbigosmo,
Za bedemſe turci zakrivaju,
    Zakriveni oshtru vatru daju,
Alſe nashi pridobit nedadu
    Daſu jaki dobro oni znadu,
U darishe kako ljuti lavi
    Oshtrom ſabljom ſve po turci mlavi,
S- desnu ſtranu *Bijankovicb Jvo*
    Kom' poginut necſiniſe krivo,
Od ſtarine junashtvo imade,
    Za kojeſe josh i danas znade,
Daje Dida njegov Kapetanom
    Bojak bio s- turskime Sultanom
Svoje momke na jurish vodio
    I ſvagdaje turke pridobio,
Jvo bishe i njemu nazvano
    Ovo iſto turkom bi poznano,
Al ſadashnji Jvo Kapitane
    Tvog imena biva ſpominjanje
Daſe vladash junashtvom Babajka
    Veſeliſe tvoja ſtara Majka,

 Bra-

Bratac Stipo, i Seſtrice mille
Tvoju slavu jedna drugoj dile,
Majkatiſe josh vishe ſpominja
I u ſrichi cſeſto opominja,
Buduch Jvo jurve ovo bilo
Cſuvaj indi tvoje desno krilo.
S- livu ſtranu *Viscbbacb* Kapitane
Slabje tilom, alma nije mane,
Atbanoſovicb krajem bash otragu
On udara tu po turskom tragu;
Poneſoshe ſobom merdevene
Al nedadu turci na bedeme
Jer na bedem i oni uſtaju
Tere na nas oshtru vatru daju,
Niti znadu shto pocſet imadu
Grada turci ni poshto nedadu,
Sillom na njih tude navalismo
I okolo vas grad upalismo,
Tu u vatri pale turci bradu
Ali u grad josh nama nedadu,
Guſtu vatru tude na nas daju
Mloge mertve zemljom ſaſtavljaju,
Vishe vatru podnit nemogosmo
Neg' od grada na trag odbigosmo,
Iſtinaje natrag odſtupismo
Als' u ſercu jako uzbunismo,

Ter skupismo oppet cſettu vechiu .
Da kushamo josh jedan put ſrechiu,
Pak ſercſano ſvi gradu pojdosmo
Al' na gradu mi biljeg najdosmo,
Na graduſu tri bielah Barjakah
Ter i turci ſtoje brez jaraka,
Niki rukom, niki glavom micſu
Dajte Pardon oni nama vicſu
Spomenmoſe daſu i on' ljudi,
Prem akoſu u prilika ludi,
Mi priateljstvo obechiasmo njima
I priateljski jedan drugog prima,
I pogodbu ſnjima ucſinismo
Ter njih proſte otiti hotismo,
Tri danasmo ondi poslovali
Mertve turke doksmo pokopali.
Vojska ſtade Palanki otragu,
Strag a i Patri oſtashe u gradu
Jedan bishe Pater *Boshnjak Vaſo*
A drugi jeſt *Endericbiu Thoſo*,
Jer obadva brez shatora bishe
Ter u kuchi pocſinut hotishe,
Dvajeſt ſedmi kad Octobra dojde
Etto opet danak boja dojde,
Posli poldan u po drugog ſata,
Terchi *Thoſo* Kvartiru na vrata

Jedva

Jedva k-vratına bishe doletio
    Svomu drugu *Vaſi* beſedio,
Uſtan *Vaſo* nepushi te lule
    Etto shajke, dabi potonule!
Na shajkaſe ſve barjaci micſu
    A u shajka turci halla vicſu,
Jedva *Thoſh* te ricſi izuſti
    Iz gradaſe topp na turke puſti,
Skocſi *Vaſo* kako i pomaman
    Sedla konja damu nebud' Zaman,
Cſille konjeh hitro oſedlashe
    I oruxje bedru pripaſashe,
Letti *Thoſo* dol' krilu lievomu
    Vaſo oſta na krilu desnámu,
Dokle vojska tad Dunavi ſtixe,
    I dojdoshe tamo shajke blixe,
Udarsheſe tu ljuto s- toppovi,
    Germe ovi 'ko ſtrashni gromovi.
Pater Vaſo oshtro konja jashe
    Josh slobodi daſe nisht' neplashe
Moj ſinci ſtrashitse nemojte
    Joshſe manje turske vike bojte,
Turskechemo shajke poſatati
    A turciſe moraju pridati
Koje nije mochi poloviti,
    Onechemo vodom potopiti,

Ali

Ali Patru momci govorishe
Humiljeno njemu besedishe,
Ocse *Vaso* duhovni Pastira!
Zasht' ne sidish ti natrag u miru?
Vechse s-nama ti ovuda krechesh
u pogibelj tvoju glavu mechesh,
Ne rodite majka za knjgu, i Diaka,
Negte rodi za dobrog junaka
Jerte ovamo sed netira silla
Negotije uvik bitva milla
Pater shuti negovori nishto
Za vojnika sillovita pristo,
Jerje rogjen od vojnicske kervi
Gdije vatra ondi jeste pervi.
Istom malo vrime postajashe
I zlamenje od vojnice dashe,
Na tri strane vojskase razredi
Tri zasede za turke naredi.
Turske shajke dol Dunavom lete
Allse njima put skoro zaplete,
Jer toppovi na njih navalishe
U Dunavo mloge uvalishe,
Sve turci k-svom kraju primicsu,
Al toppovi nashi nji priticsu,
Mi pucamo, pucaju i turci
Ali vicsu kako gladni vuci,

Al

Al shto vicſu cſuditiſe nije
    Cieſe kuglje kako ljute zmije,
Rukka ſtoji tu ſtrashni toppova
    Zemlja propaſt mislish jeſt gotova,
Po Dunavu dimſe u fatio
    Kano oblak mutno ſaſtavio,
Ter po dimu tu vatre blishtaju
    Kano ſtrashne da munje ſivaju,
Zemljas' poljem od toppova treſe,
    Po planinah jekkaſe raztexe,
Svaki ondi koj ſobſtvam bishe
    Ni moguche kazat njemu vishe
Vidit, cſudit toppove hotio
    Sudnji danak mislish jeſt to bio,
Jat' nemogu doſta izkazati
    Niti perom mojim izpiſati,
Dogagjaja cſitavo ſtrashnoga,
    Nego ſalim Boga velikoga,
Koj nama dobru ſrechiu dadde
    Te nam bitva ſvim na dobro padde,
Turske shajke ljuto izranismo
    Dvi s-toppovi iz shaka otesmo,
Sedam shajki s-turci potopismo
    Dvajeſt i dvi lagje oſvojiſmo,
Al' shto mislish shto u lagjah bishe?
    Sve shto turci od nashi odnishe,

Kad'

Kad' tak' ondi nji ljuto razbismo
Shto uzeshe, ſve natrag dobismo.
Tuje Pirincs, tuſu i ovnovi,
I na shajka josh bishe toppovi,
Tuje brashno, i tri jaka zvona
Bash iz Cerkve ſva tri bishe onah,
Tuje gvozdje, i liepa pshenica
Koju nasha izrodi zemljica,
Tuje rana, i liepo odilo,
Sve shto ſillom jeſt uzeto bilo,
Tuſu jedrah, i bieli shatori
S·kojms' na vodi, prama vitru bori,
I dva toppa josh bioshe nashah
Koje u ruppi jeſt oteo Basha,
Joshter bishe tude i novacah
teshke muke nashih tergovacah,
Shtoſu turci ſillom nam uzeli,
Mismo ovdi ſve od njih oteli,
Dvi Robinje, i dva tuxna robbah,
Ovdi poſtash slobodnici obba,
Ter kad projde ovde ova buna
Bi cſuvena do iſtog Zemuna,
kad Ceſar bishe razumio
Daſe turcſin ovdi zabunio,
rces' njemo tu ljubozno kreche
Generalom taki Ottu meche,

Lip-

Liptay Oberſtlaitnantom
I kerſt njemu josh dadde na tom,
Officirom ſvim ſvojim zafali,
I josh momke ſve ſvoje pofali,
I ſve tude shto oni dobishe
To med ſobom oni razdilishe,
Joshter drugu tad poslashe cſettu,
Da ucſine turkom oni shtettu,
Prek' Dunava oni da prihode
Tursku marvu ovam' da privode,
Tri Nedilje tako mi cſinismo,
Dokſe s-turci tude ne ſmirismo,
V tad nami ſtilſtand tude poſta,
Pak med nama i mir tada oſta,
Ja Quartire ſvaki itti hoche,
Jere ljuta tada zima pocſe,
Pak na marshe ſva vojskaſe kreche
Na Quartire daſe zimske meche,
Svi takoſe mi tad' razidosmo
U kvartire zimske mi odosmo,
I joshs' nezna shtoſe tamo kuva,
Krainaſe verlo dobro cſuva.

§. V.

Slidi Godina 1789.

Sva ta zima projd' u miru,
Vojska bishe u kvartiru,
Razlicsita josh govore
Vojska biti vish' nemore,
Al prem ako tah buncaju,
Tu istinu ne zgagjaju.
Pramalitje kada dojde
Kretatise vojska pojde,
Palfy idde u Palanku
Da zametne turkom zanku,
Gdi zlo turci na njih vicsu
Kad Dunavom tu promicsu;
Palankaje malo misto.,
Al za bitvu jeste csisto,
U Dunavu Gradich stoji
Turke odbit on nastoji,
On pokvarit verlo bishe
Palfynciga opravishe,
Dase u njem more stajat
Od turaka nisht' ne bojat.

Ka-

Kada Misec dojde Maja
    Vojskas' kreche sva do kraja,
Jedni druge hodom slidu
    Beloj-Cerkvi svi da pridu,
Na pred iddu Granatiri,
    I za njima Mushkatiri,
Josh kotomu iddu Nimci,
    I za njima konjanici,
Ter drugoga istog Juna
    Bela-Cerkva bishe puna,
Punna bishe Generalah,
    Josh kotomu Marcshalah,
Mareshala bash *Hadika*
    Koj slavan bishe od vika,
(Koj S-Praizom vojsku bishe
    I josh Praiza svagd' nadbishe,
Vitezomse on podobi,
    I Magdeburg grad porobi)
Po poljuse vojska stavlja,
    Kojom *Hadik* tu upravlja;
Po kraina na sve strane
    Od turakse nashi brane,
Nevirnost turska jest znana
    I dobroje svim poznana,
Alse jedan tu prevari
    Jer opomen on nemari,

Sta-

Stanojlovich Kapetane
U kom' drugacs nebi mane
Ons' u govor s-turci pufti,
Njima k-sebi prit dopufti,
Al u turci nebi vira,
Nit' dadoshe njemu mira,
Tu oruxje dva tergoshe
I na njega izvergoshe,
Etto njemu tu nefrechia
Jere turkom bishe vechia,
Obadvaga pogodishe
Mertva zemlji poloxishe,
Tufe buna tad ucfini,
Almfe glava nezamini,
Turci na cfun tad fidoshe
Na drugi kraj pribigoshe.
U Porecsju bishe Agga
Skojm bishe mloga kavga,
Koj mlogo nam' perkofi
Zal komshiluk s-nama nofi,
I prem akje vrime mira,
On tu nama ne dad' mira,
Po kraini kavgu meche
Neprialeljftvo josh zapleche,
Ovinam lagje kradom uze
Siromashke bish' to fuze,

Jer

Jer to bishe ſama rana
Shto od glada jeſte brana;
Kad neviru tu ſpoznasmo
Prek' Dunava preplivasmo,
Trimu ſella uxegosmo
Tu shto bishe odneſosmo,
Tadſe Agga s-nam umiri
I kraina ſvaſe ſmiri,
Samo Basha iz Orshave,
Da velike bude slave,
Mira toga nekti primit,
Nego nama pocſe pritit,
Necſovicſnu knjigu pishe
Izkazatſe nemor' vishe,
Kod njeg nije miru megja
Nego kervcu nashu xegja;
Kad to *Hadik* razumio
Naredbuje ucſinio,
Mehadii cſettu odpravlja
Kojom *Vetsay* da upravlja,
U kazaſe daje hulja
Sheſtnajeſtog bash to Jula,
Na forpoſte turci udrishe
I ljutoſe tu pobishe,
Al nashima pomoch ſtixe
Shto vidivshi, turci bixe,

Se-

Sedam nashi mertvi padde
A dvajeſtjih rann' dopadde,
Trijeſt turak mertvi oſta
I ranjeni mloglo doſta,
Tude Bashi projde slava
I u mallo oſtam' glava.
Staroſt, boleſt, i godine
Vuku ljude do podine,
Ta ne prashta mudru Diaku,
Niti prashta josh junaku,
Nego tielo doli vuku,
I u zemlju cern' uvuku,
Tos' dogodi Mareshalu
Koj' veliku imad' ſalu
Mareshalu bash *Haddiku*
Koj' veliku imad' diku,
Njega boleſt tu ſaplaha
Jerje cſovik ſvak' od praha
Boleſt na njeg tude padde
Otiraga od Armade,
Njem upravljat vishe neda
Neg upravlja *Koloreda*.
Turci opet pohitishe
Na *Vetsaju* navalishe,
Almu ſrechia tude bishe
Natrag turke tu odbishe,

E Dva-

Dvamu dana tak projdoshe
I trechimu glafi dojdoshe,
Etto turci kako marva
Ne brojeni kako trava,
Kad *Vetsay* to razumi
Sam u febi on naumi,
S-Cfettom natrag onfe pufti
Mejdan turkom on odpufti,
Mehadii turc' dojdoshe,
I tri kljucfa josh projdoshe;
Kada narod to razumi
Vas vilaet tads' uzbuni,
Jer shto lane preterpishe
Terpit opet to mislishe.
Als' desnica Boxja pruxi
I blagofov fvoj nam zdruxi,
Laudona k-nama posla
Da on turkom dade posla,
Daj' odbije od krajine
I krajine metne mirne,
Da iztira turk' iz zemlje
I obrani Carske zemlje,
Dojd' *Laudon* otac dragi
Svem orfagu josh pridragi,
On ne xali dat feb' truda
Neg' prividit hoch' fam fvuda,

Sam

Sam on idde brez razmine
    Da prividi ſve kraine,
Kadje ſvuda prohodio
    Njih jeſt dobro promotrio,
On naredbe druge meche
    Jere turke terpit neche
Daſe u zemlji nashoj derxe
    Tursku viru u njoj vrixe,
Drugu cſettu naregjuje
    Da njom *Klerſe* uregjuje,
K-Mehadii njega posla
    Da on turkom dade posla,
Na njih ſillu da natira,
    I iz zemlje daj' iztira.
Odde *Klerſe* prek' planina
    Srecſno dojde do krajnah
Mehadii kada dojde
    Mloshtvo turak ondi najde,
Na nji udrit on tu ſumlja,
    Viche ſebi od ſvud skuplja,
To med ſobom odredishe
    Laudonu daſe pishe,
Ovdi mlogi daſu turci
    Navaljaju kako vuci
Malenesmo ovdi mochi
    Njim odolit nechmo mòchi;

Kad to *Laudon* razumio
Nisht' u Bogu ni ſumlio,
Nego *Klerfi* natrag pishe,
Dam' nepishe toga vishe,
Desnicaje Boxja jaka,
Ona cſini s- nama ſvakah,
Boga zazov' udri turke
I dobiches njih brez mukke;
Kako recſe, taks' ucſini,
Strah u cſetti ſavs' umini,
Na pred s- cſettom on poſtupi
I na turke on naſtupi,
Dvajeſt devetog Auguſta
Oſta turkom slava puſta,
Na ov danak mlogo derxe
I na njega ſrechiu vrixe,
Ovi danak njih privari,
Jerjih *Klerfe* tu privari,
Kadje zacſuo turku miſao
Dvajeſt osmok na njih prishao
Na njih udri ſa dvi ſtrane
Gdiſe turci jako brane
Uſiliſe nasha cſetta
Ucſiniſe turkom shteta,
Ljuto na njih udarishe
Sillu tursku tu razbishe,

Osim toga shto pobishe
Po gori nji raztirashe,
Tu po gori pucanj shtoji
A turkomse brada znoji,
Nas pustishe kao Hertove
Turk' gonimo kao zecove,
Jedni zased tu csujvaju,
Drugi turke naganjaju
Drushtvo, drushtva k-sebi zove
Ter po shumi turke love,
Dosta xivi posatasmo
Aljih vishe izsikosmo,
Mertvih turak mlogo osta,
A ranjeni vishe dosta,
Pet njim toppov tu otesmo
I zaire mlog' uzesmo,
Trijest kolah tu dobismo
Prah, ollovo osvojismo,
Shto turaka bish otraga
To pobexe sve brez traga,
Mejdan nama tude osta
Slavni danak nama posta,
Jerse srichia k- nam okrenu
Od turakse tud' odkrenu.

§. VI.

Obsidovanje, i pridobitje Biograda.

Biogradu kljucsu kerstjanluka
Shto u tebi teshka bishe muka?
Ti pedeset jurv' tuxish godinah
Da kerstjanskog neimash Gospodina,
U tebisu Cerkve porushite
A Cxamijeh turske uzvisite,
Kerstse sveti u tebi pogazio,
I turskise misec uzvisio,
Manastiri tvójih izpraznishe
Kafanese iz njih ucsinishe,
Liepe Cerkve kuchie Boxje bishe,
Ali stalle turci od njih csinishe,
Gdi jest aldov prisvete Misice?
Gdili csiste tvoje oppatice?
Kamti sluge Boxje, tvoji Misnici'
Bogoljubni tvoji Redovnici?
Na molitvu nochiom ustajashe
Ime Boxje u teb' zazivashe.
Nut promotri u shto ti tu padde
Kakval' tuga na tebe pade?

Gdise

Gdiſe pria Bogu dava fala
Tude turci ſilno vicſu halla.
Ti imade Prince Generale
Officire josh k- otom oſtale,
Koj otcſinski tobom upravljashe
Od zla ſvakog josh tebe cſuvashe,
Da josh imash ti pravicu tvoju,
Sluxbu cſinit ſvak' naſtoji ſvoju,
Urednoſe ſvah u teb' cſinishe
I veſelo u tebi xivishe;
Al kad priſta zemlja biti nasha
Onda dojde u teb' ſtajat Basha,
Sva naredba u tebi priſtade
Nepravica u tebi naſtade,
Shtoje tugje u tebſe uzima
Boljeb' bilo ſvak' da nishta neima;
Jer Basha nedade pravicu,
Nego ſillom namiche krivicu,
Sillom gledda shto moxe tu otet,
Kakvul' bedu nametnuti opet,
Tko kriv nije, kriva njega cſini,
Akſe pravda, umertga ucſini,
Sokaciſe kervjom polivaju,
Zlo, nepravda jednakſe minjaju,
Dobr' i blago ſillomſe ottima
Kcher' i xene otmuſe s- otimah,

 Tko

Tko po gradu kudgod mora itti,
Xiv, on nezna hocheliga priti
Cfeft' u tebi ucfinife buna
Kerv' pravedne varoshtije punna.
Nut promotri Biogradu Gradu!
U kakvu ti? tu biashe fmradu,
Ti pre bishe ugled od pravice
Pak poftade gnjizdo od krivice;
Znadem: Gradu shtofi ti mislio,
Kogalifi u tebe xelio?
Tis' xelio pedefet godinah
Da Kreshtena dobish Gofpodina,
Da iztira iz tebe krivicu
Da uvede u tebe pravicu;
Srichnji Gradu zafali ti Bogu
Toti kazat bash pravedno mogu,
On podixe *Jofipa* drugoga
Slavnog Cara, kralja-Macxarskoga,
On odavna glavu fvoju bije,
Kak' da tebe od turak dobije?
Vojsku fvoju nato uregjuje
Generale fnjome naregjuje,
Svi na tursku da krainu iddu
I na pomoch fvi da tvoju pridu,
Vojske jezgru za tebe odbira,
Jerm' zatobom ferce neda mira,

On

On odabra jake Granatire
I odabra joshter Muskatire,
Tu nareddu *Alvincii* dadde
Ali ſrichia ta na njeg ne padde,
Da iztira on iz tebe turke
Negs' napati on velike mukke;
Laſci posli tu naredbu prima
U tom poslu i on verlo drima,
Desna Boxja u tom njih odbaca,
Odabira *Laudona* ſtarca,
Da oruxje Carsko on proslavi
I u tebe ſvetu viru ſtavi;
Dvajeſt devet zato Auguſta,
Vrime dalje tomu on ne pushta,
Svu Armadu on na noge meche
Na krajne Biogradu kreche,
U tri cſette ſvu Armadu ſtavi
Granatire u ſrede poſtavi,
Slieva iddu Mushkatiri Nimci
Sdeſnu ſtranu teshki konjanici
Lako iddu, da necſne bukku
I pridoshe Dunav na ſurduku,
U Banovci ſvi skuppa ſtadoshe
I *Delina* Princa tu najdoshe,
Biogradcke glaſe on donasha
Koj' naredbe u njem cſini Basha,

Kad *Laudon* ova razabrao
vechju vojsku jeſt ſebi ſabrao,
Klerfi pishe das' na noge meche
Biogradu ſvojom cſettom kreche,
Daſe vojske i josh skupi vishe,
On u doljnu josh kliſuru pishe,
Ter da Palfy Biogradu dojde,
I Laterman tamo za njim pojde
Tads' na marshe ſvi kolici dashe,
U Bancſovi ſvi skuppa ſaſtashe;
I vojskiſe tad zapovid dadde
Jedanajeſtog das' na marshe dade,
Dvanajeſti bash Septembra biashe
Kadſe vojska na ſavu kretashe,
Princip *Valdek* na pred s- cſettom idde
Na ſurcſinu preko ſave pride,
Liepe cſette on ſobom povede
I ſricsnojih u tursku privede
On otcſinski cſette uregjuje
Na ſve ſtrane ſtraxe naregjuje,
Dabi turci odkudgod ne doshli,
Neg i drugi ſricsno ſavu proshli,
Kaks' naredi, takoſe ucſini,
Cſupriaſe na ſavi nacſini,
Drugi danak tak *Laudon* pojde
Sricsno ſavu tu s- Armadom projde,

Pak-

Pakſe kreche bielom Biogradu
Na krajni glaſovitom gradu;
Poterkushci tu napreda iddu
Biogradu da na blizu pridu,
Kad ta cſetta Biogradu dojde
Turska cſetta protiv njima pojde,
Obodveſe skuppa udarishe
Od tri ſata vishe nagonishe,
Mlogo oſta tu mertvi turaka,
Nashi konja, al mallo momaka,
Sricsno nashi tu njih nadvladashe
I kao marvu u grad utirashe.
Dojde vojska na berdo Dedinu
Tere ſtadde ondi na ledinu;
Tu *Laudon* odabira vojsku,
Da prividi ſvu shirinu poljsku,
Gdi kraj, skrajem hoche ſaſtaviti
Protiv gradu vojsku poſtaviti,
On prohodi berdah, i doline
Promatrajuch shapce *Eugeniineh*,
Stari vitez ſtarog promishlava,
Hoch' da bude jedna kajimslava;
To motrechi do Dunava dojde
Otud uprav, on i gradu pojde;
Na njeg turci jako pushkaraju
I iz grada toppove bacaju,

Al-

Alſe vitez od pushak neſtrashi.
Nits' njihovi on toppova plashi,
Neg' on idde dobro ſve motrechi
Kudmu more dobro vojska lechi,
I kad dobro ſve tude providi,
Svoj Armadi onda zapovidi,
Da na Vracſar berdo ſva mishira
Svak' na ſvoje miſtoſe namira,
Pak on pocſe shance popravljati
J josh nove druge napravljati,
Daſe slegjah on zatvori turkom
Od ſeb' ſmanjom njih odbije mukkom;
Josh on ſotim ne dovershi posla
Neg u Zemun on zapovid posla,
Das' na poſo tu priloxe ruke,
Od ſvi ſtrana da on bije turke,
Od Zemuna tia do Dunavca
Das' nacſine dva duboka shanca,
Na Dunavac das' Patrie mechiu
Da 's-toppovi ſillu cſini vechiu,
Dabi turci Zemunu ne poshli
Po neſrechi Zemunu ne doshli,
Kak naredi, takſe i ucſini,
Alſe ſotim poſo ne umini,
Neg'raz gleda ſve josh tu ſmotrie
Gdiche metat pram grada patrie,

K-vi-

K-vitrenjacſi on jednu poſtavi
Mallo nixe i drugu napravi,
Pak toppove on u njih uvucſe
Da on varosh tu iz njihu tucſe,
Shesnajeſtog to Septembra bishe
Pervog ſata posli poldan nixe,
Kadſe vatra iz Patria dadde
I nevolja tu na varosh padde,
Jer cſetiri ne projdoshe ureh.
Jurſe turci po varoshu gurre,
Silna vatra tu na njih navali
Kuche njima tu nad glavom pali
Cſajke nashe po Dunavu plove
Traxe zgodu da tu turke love,
Alſe turci tu vidit ne daddu
Nit na mejdan ſerc' oni imadu,
Na nas vatru tu toppovi daju
Kuche gorit xalosno gledaju.
Josh naredba drugaſe namini
Chiupriaſe na Dunav nacſini,
Iz Banata ſva da vojska projde
Jere *Klerſe* ſvojom cſettom dojde,
Bataliona deſet on povede
Tu Dunavu ſrecsno njih dovede,
To biashe Niklas Eſterhazy,
Devins za njim tu redom polazi,

Stain,

Stain, Laterman tu za nj na slide,
I josh Palfy skuppa ſujima pride,
Josh Ördödy za tim konjanici
K-tomu Harak teshki oklopnici,
Tad njih gledat lipota biashe
Kod chiuprie u paradu ſtashe,
Na chiupriu kada naſtupishe
Biogradu bieloms' uputishe,
Pritegoshe momçi tu jarake
I razvishe vojnicske Barjake,
Tu bubnjevi glasno ſvi bubaju,
I ſvirale radosno ſviraju,
Tu trompete slatkim glaſom jecſe,
A oklopi na momcima zvecſe,
Zvekka ſtoji ſvitloga jaraka,
Vitar dushe okolo Barjakah,
Liepim zrakom tude vitar diha,
I barjaci ljubogledno vija,
Tak Dunavo ſvi ſricsno projdosmo,
I k- Armadi ſvi skuppa dojdosmo.
Tuſe vojska na ſve ſtrane micſe.
Od toppova vatra ne priſicſe,
Mi pucamo pucaju i turci,
Nochiom vicſu kao u shumi vuci,
Ljuto na njih mi tude pucamo,
A ſve blixe mi shance kopamo,

Do-

Dokopasmo do Batal cxamie
    Ucſinismo tri tude Patrie;
Josh na lievo iduchi Dunavu
    Mi traximo i josh bolju ſpravu,
Duggi shanac okoloſe vodi
    Das' ſigurno od toppova hodi,
Prem ak' turci na cxamijah viju,
    Oppet jako iz toppova biju,
Al prem ako turci oshtro tuku
    Nashi shance josh na dalje vuku,
Dvi Patrie joshter naeſinishe
    I toppove na njih namiſtishe,
Sa pet ſtrana pucati pocſeshe
    Varosh vecsma paliti zacſeshe,
Danjom, nochiom tuſe ne priſtaje
    Negs' jednako ljuta vatra daje;
Laudonu i to doſta nebi
    Neg' domishlja ſvah u ſamom ſebi,
Kakche turkom vechma doſaditi,
    S manjom shtettom na njih navaliti,
Shance cſini od Zemunske ſtrane
    Odkuds' turci verlo ſgrada brane,
Kod iztoka, u Dunavo Save,
    Das' Patrie onde odma prave,
Shance taki ondi nacſinjaju
    Das' za zemlju od toppov skrivaju,

Mej-

Mejdan turkom tu oni oteshe
    I Patrie nacſinjat pocſeshe,
Al Patrie dokle nacſinishe
    Teshke muke onſe napatishe,
Mlogo blato, i dracsje biashe
    Daſe radit lako ne nogashe,
Texak poſao, i josh vatra guſta,
    Na njih padda iz toppovski uſtah,
Al na poſo ſebe uſilishe
    I Patrie ondi ucſinishe,
I josh na njih on' toppove vuku,
    Da iz njihu oni turke tuku.
Kod Dunava gdis' Chiupria ſpravi,
    Josh i onde redute napravi,
U redute Palſyance meche,
    Kudſe drumom dole krocki kreche,
Joshter *Hannu* Oberſteru velli,
    Damu ſrechiu u tom miſtu xeli,
Ako turci na njega navale,
    Daje junak ſvi daga poſale,
K-tomu posla *Ottu* Generala
    I josh ſnjime Regement' Huſara,
Pod planinu njeg' posla Havalu,
    Ako turci odonud navalu,
Daſe ſnjima onde on poneſe
    I glas nama na berzo doneſe,

To da turci knama nedopadu
    Iz nenada na vrat ne napadu,
Posla *Mibaljevicb* Oberſtlaitnanta
    Da on turke Haramije fata.
Sve kad mudro okolo uredi,
    Shanac pravit na lalje naredi,
I pocsmavshi od Batal cxamije,
    Shanac vodi do Delli kapije,
Da zatvori onde turkom puteh,
    Prid kapiju on meche redute,
Ovi poſao blizu bivsh' Varosha,
    Turci biju jako iz Varosha,
Kolikoje okol paliſatah,
    Minjus' turci ſvakog drugog ſata;
Dvajeſt Rujna u Nedilju ſvetu,
    Digoshs' turci danam poſao ſmetu,
Kako oſſeh na nas navalishe
    Oshtru vatru tu na nas palishe,
To biashe bash vecſerom kasno,
    Alſe vidit ſvak mogashe lasno,
Sa dvi ſtrane vatra tude ſiva,
    I junacska kervcaſe proliva,
Ginnu nashi, al ginnu i turci,
    Natrag bixe, kao u shumu vuci,
Tude turak mertvi padde doſta,
    Al i nashi nishto mallo oſta,

 Mer-

Mertav padde tude i *Sedlicky*
To bi vitez, i Major toppcſinski,
Kog vojnici ſvi verlo falishe
I za mertvim josh vechma xalishe.
Prem ak' turci poslovat nedadu,
Spravu nashi kotomu imadu,
Korpe zemljom pridaſe metashe,
Iza korpe tu shance kopashe,
Shancem ſebi ucſinishe pute
Na ſverh shanac ſpravish' redute,
Na redute toppe navukoshe
Iz toppova kapiju tukoshe;
Mudra glava *Laudona* ſtarca,
Sve gradove on cſini od shancah,
Na ſve ſtrane jakom Biogradu,
Shanci njemu cſinishe ogradu,
Nemoxs' turkom pomoch primetniti,
Vech ak' ſamo tica priletiti,
I to neznam, kakbi turkom doshla
Kakolibi ſilnu vatru proshla?
Od Dunava, do vodice ſave
Dimoviſe tu toppovski plave,
I gdi Sava, u Dunav ulazi
Oshtra vatra tu na grad uzlazi,
Vas obkolit grad jeſt od toppova
Na grad udriti, ſva bishe gotova.

Lau-

Laudonu Glaſſonosha dojde,
Abdi-Basha da s-Chiuprie pojde
I Moravu rieku da prolazi
Smenderovu bielom da dolazi,
Pak da idde Biogradu gradu,
Gdi u vatri turci pale bradu,
Da on idde ſvojskom u sloboddi
Da on ſvoje turke oslobodi.
Kad *Laudon* ova razumio
Na njeg cſekat jeſte naumio,
Ter naredbu drugu uregjuje
I josh vojsku k-tomu naregjuje,
Koji hoche pod gradom oſtati?
K-*Abdi-Basbi* kojeli poslati?
Kad naredbu ovu on cſmjashe
S-jakom Xeljom on na njeg' cſekashe;
Abdi-Basha od chiuprie kreche
Al Moravu on prilazit neche,
Joshter manje bielom ſmenderovu
Jerje pozno ſillu *Laudonovu*
Tamo, amo onſe ſvojskom skita
Za Laudona on ſtrashljivo pita,
Kurva, kucska ne imade ſerca
Da pohodi *Laudona* ſtarca,
Kad ſva ova *Laudon* razumio
U ſercuſe jeſte uzbunio,

Jer na njega on xeljno csekashe
Al docsekat njega nemogashe,
U tom vrime bishe izgubio,
Da on na grad nie udario,
On zapovid odma vojski dadde
Das' na nogah svak' derxat imade,
Ter zapovid kada komu dojde
Tad na misto svaki svoje pojde;
Kad osvanu dvajest i deveti,
To Miholje bishe danak sveti,
Udri vatra iz silni toppova
Mislish tutnjaj' od strashini gromova
Strashna vatra tude nepristadde
Dok Septembra straxnji ne nastadde,
Prie poldan devetoga sata,
Dojde vojska bash do palizata,
Svaki recse pomozi nam Boxe,
Pak udari, kako koji moxe,
Silni Momci, silno udarishe
Palizate turkom obalishe,
Joshter Shance junacski priskacsu,
Oni turkom u varosh uzkacsu,
Biju Momci nebilo njim mane
Als' i turci tude jako brane,
Silla, sillom tudese sastadde
Vechja vatra med njima nastadde,

Tuse

Tuſe nezna ſablja, ni Mushketa
Kakſe komu u ruku okreta,
Britke ſablje od ſuncaſe ſjaju
Svitle pushke od vatre ſivaju,
Joshter turci tergoshe Ancxare
Da udare ſillom na Macxare,
Dokſe turcſin tu s-ancxarom pruxi
Onga jurve Banganetom kruxi,
Vicſu turci, nashi uzvikuju
Turci gradu berdom uzbiguju,
Bixi turcſin kako koji moxe
Da on gradu doſtignuti moxe,
Naglo nashi tude njih tiraju
Otragujih iz pushak ſtriljaju,
Koji turci tu berzo nehode,
Banganeta njih tude probode;
Nashi desno u varosh pojdoshe,
Gdi u kuchia on' turke najdoshe,
Iz kuchia njih tu ſillom izgone
I kao marvu po ſokoci gonne,
Bixe turci ſve uz berdo boſih
Koj cheppe, koj biſage noſi,
Josh dimlijeh on' u ruku derxe
Da mogu u grad doſtignut berxe,
Posli poldan perva ura projde
Pol varosha nam u ruke dojde,

 Alſe

Alſe vatra ſotim neumini,
Cſitav varosh oteti namini,
Frishka vojska zato ktomu pojde
Cſitav varosh otimati dojde,
Slive ſtrane cſineſe Patrie
Odtud turcſin da na njih neſmije,
Sdesnu ſtranu digoshſe junaci
Oshtrom vatrom iddu po ſokaci,
Tu nevidish kuche, ni ſokaka,
Nit brez kervi imade bucxaka,
Iz kuchiaſe oshtra vatra ſippa,
njim u kuche oshtria uſipa,
Maglas' ſata od mlogi pushaka
Urla ſtoji od tuxni turaka,
Zemljas' treſè od teshki toppova
Shkrippa ſtoji viſoki krovova,
Zvekka ſtoji ſtakleni pencxerah,
I po kuchia bakreni tencxerah,
Turci motre da ugrabe vrata
Pak da bixe gradu priko vrata,
Koj ugrabi, oni i pobixe,
Ali mlogi gradu nedoſtixe,
Neg' illiga xiva u ſatishe,
Ill' bixecheg iz pushak ubishe,
Ter do nochi takoſe tukoshe
I varoshu na kraj dovukoshe,

Iz varosha iztirashe turke
    Alſe xive napatishe mukke,
Jer i turci junaka imadu
    Seb' iztirat iz kuchiah nedadu.
Al shto mislish, koji to ugodi?
    Tkoli vojsku na pervo dovodi?
Mudra glava nasheg Mareshala
    Njemu budi vikovita fala,
Mareshala *Laudona* ſtarca
    Koj junacskog uvik bishe ſerca,
Da on turkom tad ucſini shtette
    Meche vojsku na cſetiri cſette,
Svakoj cſetti daje Generala
    Svakom xeli das' uzviſi fala:
S-pervom *Klebek* da na preda hodi,
    Drugu mudro da *Browne* privodi,
Dobro d'*Alton* da na trechiu pazzi,
    A' *Staray* s-cſetvertom polazi,
Tos' cſetiri dobra Generala
    Njimſe nigda ne ſvershila fala,
Jerda u zlo koj ne ugazi
    Svaki duxnoſt dobro ſvoju pazi,
Tada *Klebek* ſvojom pervom pojde
    Al *Laudon* ſnjim u varosh dojde.
Al neſrechee etto necſekane,
    Laudonu nigda nepoznane,

 Kog

Kog tanetah mloga promashishe
    Nit toppovi njega domashishe,
Njeg udari tu jedna mercina
    Konj, iz kolah prokleta ſtervina,
Na njem ſtiflu tu mercina probi,
    I nogomu u mallo ne odbi,
Stari vitez, u licuſe minja,
    Ter odluku on ſvoju prominja,
Nemor' dalje na pred polaziti,
    Nego natrag mora odlaziti,
Svoj' *Klebeku* pridaje odluku
    Natrag idde ſercu terpi muku,
Volju ſvoju da nemox' izveſti,
    I na ſverhu ſam ſobom doveſti.
Joshter tude bishe Officira,
    Koj turkom nedadoshe mira,
Neg junacski s- Momci navalishe
    Palizate turkom pokvarishe,
S- Momci u varosh skuppa uhodishe
    Iz varosha turke izgonishe:
K- tom' *Brentanu* broji Generals,
    Liecbtenberg, *Kollovrat* Oberſtara,
Vernek. Ali ev' Oberſtlaitnanti
    Toſu *Brunek*, *Kempf*, *Nicolanti*,
Josh kotomu broji i Majore
    Berge, *Rolkurt*, *Nugentshixbom* dvore,

Etto

Etto imash teh imenovane,
Josh kotomu broji kapetane,
Fleischackel i *Firshst Esterbazy*
Budeskuti knjima tu polazi,
Grof *Gjulay*, Kapetan *Pilati*
I Grof *Plangvet* ſnjimaſe privati,
Josh *Lorenzo*, Kapetan *Germani*,
Avo bishe vridni Kapetani.
Josh Laitnante tude ne oſtavi
Beck, i *Plangvet* na predſe poſtavi,
I josh ſrimski tu bishe *Malia*,
I *Kalcſevich*, to Brodski delia
Mihich Laitnant ſvojima shicari
Turakaſe ni mallo ne mari,
Kod Berbira turke oshtro tuko
U Biograd med njiſe u vuko,
Po ſokaci onſe za zid skriva
Al na turke oshtrom vatrom ſiva,
Ljuto turke po ſokaci gonni
Jermus' ſacrit ne mogoshe oni,
Mloge turke s-momcima potucſe
Dokſe na kraj varoshu dovucſe.
To jeſt Junak Slavonskoga rodda
Od Gradiske Regemente plodа.
Ovo bishe vridni Officiri
Jerſe ſnjima turska ſilla miri,

Tur-

Turke bjju, nitse ſnjima shale
 Kervcu ſvoju proliti ne xale.
Varosh kada mi tude otesmo,
 Onda na grad mi brigu ponesmo,
Ter da gradu blixe moxſe priti,
 Shance kopat valja daſe hiti,
I kad tavna noch tude naſtade,
 Ljudſtva mloshtvo na poſo napade,
Tavna njochca, prem akoje merkla
 Nashem poslu opet niſe ſmerkla,
Svu noch duggu mi tude radismo,
 Protiv gradu shance napravismo,
Parapette tude izkopasmo
 I u zemlju miſe ukopasmo,
Turcſin na nas tu toppovi puca,
 Da u nama jako ſerce kuca,
Turska vatra tu biashe guſta,
 Mlogom kappa tu oſtade puſta,
Officira dva xivit priſtashe
 Dvajeſt devet josh mertvi oſtashe
I josh deſet Officira ranni
 Sto shesnajeſt Soldata izranni;
Alſe u tom nishta nesmutismo,
 Negſe poslom nashim uputismo,
Tu mi Shance kopamo ſmotrie
 I na Shance mechemo Patrie,

Iz

Iz sbanaca mertve izvlacſimo,
Na Patrie toppe navlacſimo,
I kad Vecſer tu merkla naſtade,
Vatra nasha tad na grad napade,
Biju turci, al i mi bijemo
Oshtru vatru mi na grad dajemo,
Merkla nochca, prem akoje tajna,
U to vrime verlo bishe ſjaina,
Jer toppovi tu ſtrashno pucaju
A lumbarde oshtru vatru daju,
Haubice kuchie odkrivaju
A Granate po zraku ſivaju,
Tako turke mi tu zabavljasmo
Gradu blixe mi Shance kopasmo,
U toj vatri cſeternajeſt oſta,
Trijeſt jedan ljutu rannu doſta,
Alſe u tom nishta ne ſtrashismo
Nitse turske vatre mi plashismo,
Danjom ljuto na turke pucamo,
I noch cernu mi xeljno cſekamo,
Ne cſekamo, da mi poeſinemo,
Neg' das' ſturci mi bolje bijemo,
I kad nama merkla nochca dojde
Taki mloshtvo tu na poſo pojde,
S-jedni ſtranah toppovi pucaju
A ſdrugiſe Shancevi kopaju,

Ka-

Kada turci ovo oppazishe,
    Dase nashi gradu priblixishe,
Osim vatre veliki toppova
    Csetta turak sastase gotova,
Ter iz grada tu na nas izide
    Poslenikom bash na blizu pride,
Oshtru vatru tu na nas dadoshe
    Mertvi nashi nikolik' padoshe,
Tu *Biloa* padde Kapetane
    Dobri junak, komu nebi mane,
Josh padoshe i dva Officira
    Dionici vikovitog mira,
Dvajest csetir mertvi ostadoshe,
    Csetërjest pet rannu dostadoshe;
Ali nashi na turk' navalishe
    Pak nji mloge mertve obalishe,
I josh oshtro na njih mashiraju
    S- vatrom natrag njih u grad tiraju,
I dok biela tu zorica dojde,
    Dobro posao u napredak pojde,
Jer Patrie Shancem nacsinismo
    I gradusse boljma priblixasmo,
Donjom na grad mi oshtro pucamo,
    I josh nochom toppe na mishtamo,
Mertvi opet csetërnaest osta
    Trijest i shest ljutu rannu dosta.

A kad peti naſtade Octobra
Onda ſrichia nama bishe dobra,
Jernam poſao na ſverhu naſtade
Niti mertav koj tad oſtade,
Sva potrebna u redſe ſtavishe
I grad cſitav, shanci obkolishe;
Laudonu i to nebi doſta
Doſitenje mudro njemu oſta,
Da on turke josh bije ſmotrie,
On na haddi nacſini Patrie,
Jake toppe tu na njih navucſe
A Dunavom Galie podvucſe,
Pak zapovid oshtru ſvima daje
Daſe vratra od ſvi ſtrana daje,
Kak' naredi, takoſe i ſtvori,
Silna vatra od ſvudſe otvori,
Grohot ſtoji lumbarda shiroki,
Bukka ſtoji toppova viſoki;
Manji toppi kako zmije zvixde
Vacktl lette, kao po nebu zvizde,
Haubice gorje neg toppovi,
Zemljom treſu kao ſtrashi gromovi,
Josh udrishe i teshki Avani
Das' u kuchia ſve treſu tavani
Jedna, drugu kugla tu priticſe
Vatra, vatri tudeſe primicſe,

Sjojne

Sjajne kuglje tu nad gradom lette
I po gradu ſtrashno turke mette,
Silna vatra ſtrashno tu navali,
Das' po gradu bash i zemlja pali,
Starshna vatra nebi ſam' ſpatria,
Neg Dunavom bije josh s-galia,
Nad gradomſe tako vatra ſjaje
Bi mislio da lette Hazdaje,
Kuglja, s-kugljom tudeſe zapliche
Vatras', s-vatrom' vechma zamiche,
Vatra pali, zidovi pucaju,
turci miſta tu mirna nemaju,
Tamo, amo zamicſus' po gradu,
Al u vatri ſvuda pale bradu,
Cſilli konji tu od ſtraha vishte,
Xen' i dica od xaloſti vrishte;
Kod te vatre blizu jaſam bidio,
I ſtrahotu ovuſam vidio,
Al ſtrahotu izkazat ne mogu,
Neg' pravedno kazat tebi mogu,
Kad ſve ovo jeſam tu vidio,
Shto u meni jeſam ja mislio,
Illicheſe pako otvoriti,
Illi nebo dole oboriti.
Ova vatra frishko ne priſtade,
Neg' dvi nochi, i danſe izdadde,

Ter

Ter kad ſedmi naſtade Octobra,
Vide turci ni njim ſrichia dobra,
Strashnu vatru podniti nemogu,
Niti ſebi pomoch oni mogu,
Izidoshe s- bielim Barjakom
Izlamenje josh daju s- jarakom,
Da mi na njih vishe nepucamo,
Niti vatru vish na njih bacamo,
Daſe hoche oni podloxiti,
I priateljſtvo ſnama uloxiti,
Pak takoſe tuxno pridadoshe
I grad nama u ruke dadoshe.
Laudonu ſotim nebi doſta,
Neg' dogovor jedan oſta
Da on njima ſvu ſermiu dade
Smenderovo daſe nam pridade,
I Morava kako rieka tecſe
Sva ta zemlja da nama pritecſe,
I u gradu ſve shto Carsko bishe,
Sve najmanje daſe nam pripishe;
Mloga rana tuſe onda najde
Prah, oruxe josh mlogo izajde,
Tri ſtotine pedeſet toppovah
Mlogo hiljad, josh maxi ollova.
Petnajſt hiljad josh centi baruta,
Sverhu onog, shtoje vatrom proſuta,

Cſajke,

Csajke, koje Dunavom plivashe,
I sve lagje namase pridashe,
Josh na csajka tu toppovi bishe
I na lagja katarke visishe,
Ova turci nama pridadoshe
Od pracheni u tursku odoshe.
Ettot' pisma bielog' Biograda,
Shtos' ucsini ovdi iz nenada,
Dvi godine okol njeg' hodismo,
Ali priliku tomu ne zgodismo,
Njega uzet neimasmo serca
Brez junaka *Laudona* starca.

§. VII.

Slidi izpisanje drugi Slucsajah.

Kad Biograd nama padde,
I u ruke nam upade,
Druga odluka tads' namini,
I naredba druga csini,
Mloga vojska tu biashe
I nezgodno tu stajashe,
Odde jedna ravnom srimu
Pakche odonud itt' na zimu,

Dru-

Druga ofta tud' u polju,
Da ne terpe fvi nevolju,
Trechia Dunav tada projde
I u Banat skuppa dojde,
Devins, i Stain to bioshe
I Karoly fnjm idoshe,
Palfy skuppa fnjm polazi
I josh Niklas Efterhazy,
Josh Ördödy konjanici
Pak i Harak oklopnici,
Josh Latermann morad' ftatti
Da Dunavom turke prati,
Otidoshe tad od fave
Turke prate do Orshave.
Buduch turska slaba vira
Ovoj vojski nebi mira,
Po zlu putu i vremenu
Cfine febi uzpomenu,
Nit pocfitka on' imashe
Neg Orshavi mashirashe,
(Orshava jeft malo mifto
Ali za boj jefte cfifto,
Grad u Haddi na Dunavu
Zgoddu bitse ima pravu,
Kako jaje onfe bieli
I Krajnu nashu dieli,

Turci u njem tverdo ftoje
    Nitse od nas verlo boje,
Jerfe vodom k- njem nemoxe,
    Obkoliti nitse moxe,
Planinefu s- obbe ftrane
    I grad ovi jako brane)
Mi dojdosmo u planine
    I pridosmo fve doline,
Alfe mukke napatismo
    Dok kraj putu ufatismo,
Jers' planine, tu vifoke
    I doline josh duboke,
Puti jefu neutreni
    Po planinah josh fmeteni,
Mis' mucfismo dofta ftime
    Al pomoxe Boxje ime,
Ter planine mi pridosmo,
    I Orshavi fvi dojdosmo,
Jedni ondi oftadoshe,
    Na bufie drugi odoshe,
Na *Alion* jednis penju,
    Al uzhodech verlo ftenju,
Jerj' planina to vifoka
    A dolina knjoi duboka,
Shance na nju okol' mechu
    I toppove josh namechu,

Ter

Ter kad poſo dovershishe
    Na Orshavu tad udrishe,
Josh toppova vishje vuku
    Da Orshavu jacsje tuku,
Mloge toppe navukoshe
    Terju ljuto tu tukoshe,
Sve cxamije obalishe
    U njoj kuche popalishe,
Tuſe vatra baca guſta
    Da Orshava oſta puſta,
Oſta puſta, i nevoljna
    Zla njoi bishe tu dovoljna,
Zidoviſe orushishe
    I ſve kuche porushishe
Sve shto ſverhu zemlje bishe,
    Sve jednako ucſinishe,
Als' pod zemljom Kazamati
    U njis' nemox' vatra dati,
U njis' turci uvukoshe,
    Iz njih tu nas josh tukoshe,
Al prem ak' nas odnud biju,
    Nemogu nas da odbiju,
Mashajuſe nashe cſette
    Al necſine mloge shtette,
Ljutos' ſnjima mi tukosmo
    Nitse pod grad dovukosmo,

 Nitse

Nitse moxe knjima priti,
Kazamate nit prodriti,
Ali vatra ne priſtaje
Niti mira turkom daje,
Ter tak ljuto mis' tukosmo
Dokle vrime imadosmo,
Doks Orshava tude tucſe
Prek planina vojskas' vucſe,
Prek' planine kailove
Ona idde do kladove,
U kladovi jeſu turci
Al ſerditi kako vuci,
Shtos' ſerditi niſe cſudit,
Jere turke vidde gubit,
Jer od Shabca do Orshave
Iz gubishe ſve derxave
Vojska nasha knjma padde
I na vrat njim tu napadde,
Tuxni, jadni, u plasheni
Svaki veli: jao meni
Jer ſtadd' vojska pram varosha,
K-njimſe Shalje Glaſonosha,
Mir ak' hoche do imadu
Sada ſebe nek pridadu,
Jer akoſe predat neche,
Bitche njima tu neſtreche,

Ako-

Akolise pak predadu
    Mir zaisto da imadu,
Varosh chemo mi uzeti
    Vam dopustit, vashe odneti;
Tuxni glasi bishe turkom,
    I kinjese teshkom mukkom,
Allse vide u nevolji,
    Hoche csinit nam po volji,
Glasonoshi rics dodoshe
    I varoshnam pridadoshe,
Iz varosha njih pustismo,
    Mi u varosh ustupismo,
Stim Orshavu obkolismo
    I sve pute zatvorismo.
Da k- njoi nitko tu ne dojde,
    Vech' ak' sama ptica projde.
U tom vrime nama projde,
    Ternam ljuta zima dojde,
Kisha pocse, snig napadde
    I duboko josh zapadde,
Ak hotismo xivi ostat
    Ne mogosmo svi tu ostat,
Naredbese druge csine
    Zemunice das' nacsine,
Jedni tudi da ostanu
    Dok Orshavu ne dostanu

Drug' da iddù u Kvartire
Protiv zime das' namire,
Terſe tako razdiliſhe
U Kvartiré namiriſhe,
Kad u Kvartir Palfy dojde
Ett' zapovid njima dojde,
Odma natrag daſe kreche
Na Krajnu daſe meche,
Jere turci ſilno iddu,
I k-Orſhavi hoch' da pridu,
Turkom u njoi da pomognu,
I nas od nje da odagnu,
Naglo Palfy natrag idde
I Latermann ſnjima pride;
Ali teſhki put ov biſhe
Jer padoſhe jake kiſhe,
I ne ſamo kiſha padde,
Dubok i ſnig, joſh zapadde,
Prek' planina valja iti,
I doline joſhter priti,
Tu ni ſella, ni Varoſha
Neg' ſvud ſama bi puſtoſha,
Tak ſheſt dana maſhiraſhe
I u ſnigu nochivaſhe,
Jedva ſedmi doteкoſhe
I na skellu dopletoſhe,

Osmi

Osmi Dunav tu pridoshe
U Kladovu unidoshe,
U Kladovi bishe Rajsky
Vish' Kladove Branovacky,
U Kladovi nije berda
Niti za boj bishe tverda,
Tu nju za boj opravishe
I Shancevi obkolishe,
I na Shance toppe vuku
Da iz njihu turke tuku,
Palizate joshter kruxe.
Tud da kroz nji pushke pruxe,
Kadbi turci navalili
Dol' dab' koga obalili,
Turci tamo doterkuju
Al daleko obterkuju,
Nitse mogu ſabljom ſichi
Niti pushkom josh doſtichi,
Nit' njih mogu k-ſeb'. dovlacſit
Bash' ni toppom nji odbacit,
Turc' daleko obterkuju
Nashi opet nemiruju,
Privarit njih turci traxe
Za to paze nashi ſtraxe.

§. VIII

§. VIII.

Slide Slucſajih Godine 1790.

Zimski bishe tad Kvartiri
Alſe vojska ſva ne miri,
Jer koj bishe na forpoſti
Imadoshe truda doſti,
To ſvakoga ovo ucſi
Shtoſe onda ovdi slucſi;
U Kladovu kad dojdoshe
Onda malo tu ſtadoshe;
Ali etto iddu turci,
I josh viju kako vuci,
Jedni iddu prek' derxave
Hoch' da dojdu do Orshave,
Kada Sipu on' dojdoshe
Tu buſiu on' najdoshe,
U buſii bishe *Paur*,
To jeſt Laitnant, tverdi kaur
Duggo vrime onde cſeka
U buſii turk' docſeka,
I put njima tu zaſicſe,
Jere mloge tu izſicſe,

Tur-

Turci projti ne mogoshe
    Nego natrag pobigoshe
Ter Kladovi dole hitte
    I *Liptayu* ljuto prite:
Sadſe derxte vi kauri
    Niſt' Soldati neg' pauri,
Poshten nitste vi ni jedan
    Ak nechete k- nam na mejdan,
Ciknu *Liptay* kao pomaman
    Kurvo, Kucsko Basha *Osman!*
Ti nas zovesh ovd' na mejdan
    K- nam ne ſmije vas ni jedan,
Hodi kucsko! pridi amo,
    Kojij' jacsji? das gledamo,
Na tos' turci raſerdishe
    Na *Liptayu* naſernishe,
Pojde *Liptay* ſvojom cſettom,
    Udri vatrom kako cſetkom,
Turke natrag on tu ſuzbi
    Svojih nikog neizgubi,
Sercemuſe tad upali
    Boljma na njih josh navali,
Kada turci oppazishe
    Tu da nashi navalishe,
On' dimlie pocſesh dizat
    Svi, da bolje mogu bixat,

Al *Liptayu* nebi mira
Neg tri danah on njih tira,
Ter njem' ſrichia bishe bolja
Bash to licem na tri kralja,
Negodinu turci ſtashe
I na njega tu cſekashe,
Al kads' ſturci vojska ſaſta
Oshtra med njim vatra naſta,
Turci na nas naterkuju
Al zlo natrag odterkuju,
Frishkos' toppi nashi pale
To da turke dol' obale,
Josh Huſari podvikuju
Med turkeſe zaterkuju,
Vridan bishe ſvaki slave
Jer ſikoshe turkom glave,
Stotinikje ſnjim' *Szarvasy*
Zaterkuje ljuto Bashi,
Basha njemu tu izmacſe
Als' na turke on namacſe
Na dvoj glavu njima cipa
I josh vatru na nji ſippa,
Po polju njih on nagoni
Iz kraine njih izgoni,
Od pet ſatah mallo vishe
Shtos' med ſobom tako bishe,

Ter

Ter kad turci oppazishe
    Da njih mlogo izginishe,
U bixanje ons' dadoshe
    Nash na legja napadoshe,
Kak' tko moxe mashiraju,
    I pred ſobom turk' tiraju,
Biju ljuto njih otraga
    Tiraju njih ſve brez traga,
Do Timoka njih tirashe
    Priko rieke pritirashe,
Ljuta vatra ovdi bishe
    Mlogi turci izginishe,
Pet ſto turak mertvi oſta
    I rannjeni mlogo doſta,
Dvajeſt i dva u fatishe
    Mloge konje uhitishe,
Doſta blaga nahodishe
    I oruxje oſvojishe,
Pak ſigurnoſt ſebi traxe
    Pokraj rieke mechiu ſtraxe,
Dabis' turci ne vratili
    tajno natrag navalili,
Alſe turci ne vratishe
    Jerſe jako uplashishe,
Nego iddu u nizinu
    Sam' da bixe dol' Vidinu.

Ka

Kada Cefar to razumi,
    Odma milolt on naumi,
Liptayi on nju daje
    Al shto mislish? ovo shalje?
Oberfterom njega cfini,
    I vojvodom josh ucfini,
Da oftane s- cfettom tude
    I prid njome glava bude,
Da na turke dobro pazi
    I junacski na njih gazi,
Josh *Szarvasy* Major pofta
    Al to Caru nebi dofta,
Nego i kerft njemu shalje,
    Daje junak fvi dag' fale,
I Straxmeshtróm josh na dalje
    Od junashtva dadd' Medalje,
Pak fvoj cfetti Car zafali
    Sve kolike josh pofali,
Ter da fvakom bud' poznano
    U novina jeft shtampano.
Turci natrag opet hite,
    I Liptay verlo prite,
Dache nochiom dokafati
    S- cfettom njega tu skrefati;
Da to turci neucfine
    Naredbefe druge cfine,

Vi-

Vishe vojske tam da pojde
U krainu k-njim da dojde,
Svi veſelo pokladuju,
Sam' vojnici mashiruju,
I kraini naglo hite,
Jer tam turci verlo prite,
Put tudeſe ne odbira
Neg' po zimi tams' mashira,
Kisha, i ſnig tada padda
Mlog' na lice tude padda,
Dobru volju ſvi imaju
I veſelo mashiraju,
Jedan, drugog tu veſeli
Jedan, drugom josh to velli,
Uſtaj Brate, da idemo
Da Kraini mi pridemo,
Daſe s-turci mi bijemo
Nash vilaet dobijemo;
Tus' nevolje napatishe
Jer mechiaveh mloge bishe,
Al planine ſve pridoshe
I Orshavi ſvi dojdoshe,
Ter projdoshe tu Orshovu
I josh Addu bash Oſtrovu,
U Krainu ſvi ſtigoshe
Al oruxje ne ſvergoshe,

Buduch turcſin verlo laxe
On' cſuvaju dobro ſtraxe;
Al kad turcſin ovo ſpazi
On s-priateljſtvom k-nam dolazi,
Mir med nama hoch' da ima
Kak' hochemo termin prima,
Termin njemu tadſe dadde
Deſét dana toms' pridadde,
Kavga med nam da nebude,
Neg' priateljſtvo ſnama bude;
Koja ſtrana hoche pocſet
I med nama kavgu zacſet,
Na pred mora deſet danah
Biti kavga ſvim poznana,
Taj dogovor med nams' cſini
Tverd ugovor joshs' ucſini,
U tom Travanj mali projde
Al veliki kada dojde,
Orshaviſe vojska skuppi
U njoj turke da pogubi,
Udarishe na ſve ſtrane
Als' i turci dobro brane,
Tukosheſe mlogo danah
Als' izmaknu turkom rana,
Ne mogoshſe veche borit
Niti nashoj vatri odolit,

Po-

Pokoj ſebi da izvade
Bieli Barjak oni vade,
I vigjeno njim vihaju
K-ſeb' na govor zazivaju,
Ter *Mabovac* da knjim dojde
Da njih ljuta vatra projde,
I josh glasno oni velle
Doche kazat shto tu xele,
Tad *Mabovac* tu ne bishe
U Kraini neg' on bishe,
Knjigamuſe odma shalje
Da ne pushta vrime dalje,
Da k- Orshavi odma hiti
Jere turkom mora priti,
Tad *Mabovac* knjima pojde
I bash u grad knjima dojde,
Njeg' priateljski ſvi primishe
I razgovor s-njm cſinishe,
Ti *Mabovcſe!* ovde ſedi
S-nama ovde ti beſedi,
Da mi tebi ſve kaxemo
Iſtina jeſt, ne laxemo,
Zatvoreni ovde bismo
Sheſt miſecih ſvamſe bismo,
Ali ſada jurve znamo,
Da mi jakoſt vish' nemamo,

Da-

Dase ſvama mi bijemo
    I vas otud odbijemo,
Grad vam' pridat mi moramo,
    Al molimo ovo ſamo,
Da nas proſte vi puſtite
    Dobro nashe dopuſtite,
Da ſmijemo ſnama ponet
    I u Zemlju nashu odnet,
Shtoje carsko, to uzmite
    I kako vi naumite,
Takochemo vama izdat,
    Svekoliko virno pridat,
Taj dogovor kads' ucſini
    I pogodba josh nacſini,
Turci iz grada da izidu
    Nashi u grad da unidu,
Da njihovo ſobom noſe
    Ali Carsko ne odnoſe
Nama od ſveg racſun dadu
    I podpuno ſve pridadu,
Tu toppova mlogo bishe
    I tanetah josh odvishe,
Mlogi barut, i ollovo,
    Za boj bitti ſve gotovo,
Kad podpuno ſve dadoshe
    Tad Vidinu otidoshe.

Sviſe

Svise tude radovasmo
Al nesrechiu mi neznasmo,
Mallo posle ovi dana
Zapovid jest tu izdana,
Iz Kladove dase nosi,
I vas barut das' iznosi,
Dvadesetog bash Aprila
Tu nesrechia jeste bila,
Po nesrechi vatra izajde
I nesrechia mloge najde,
Jerse barut tu zapali
Barutanu svu razvali,
Jer hiljada centi bishe
I pet stotin joshter vishe,
Svese u csas to zapali,
I pol mesto josh razvali,
Dvajest mertvi tude osta,
I ranjeni mlogo dosta.
Kada April tada projde
Pod Brahovu vojska dojde,
Klerfe onde njome kreche
Ter u logos ovde meche,
U dvi trefe nju postavi
I naredbe josh ostavi,
Da Galie tamo pojdu
I chiuprie s-njime dojdu,

Kak'

Kak' naredi, taks' ucſini,
I chiupria tus' nacſini,
I Dunavom mallo nixe
Mloshtvo cſajki tude gmixe,
Das' od turak bolje brane
Stash' Galie s-druge ſtrane,
Liepo vodom uredishe
Kako i grad utverdishe,
Poljem vojska tude ſtoji,
Nitse turak ona boji,
Piketiſu na ſve ſtrane
Koji jutrom verlo ranne,
Sva da vide iz duboka
Patroluju kraj Timoka,
Dabſe turci ne privukli
I megju njih ne uvukli,
Kada turci to ſpazishe
Paxnju nashu oppazishe,
Daſe mudro mi vladamo
Privariti nitse damo,
Megju ſobom ons' ſmishljaju
Drugu zgoddu domishljaju,
Kakbi mogli ſeb' izbavit?
Kakodir nas privarit,
Iz Vidina da izajdu
I na legjah nam da zajdu,

Tu Dunavo hoch da pridu
Ter u Vlashku hoch' da iddu,
Al to *Klerſe* tad oſiti
Nakanjenju turskoms' ſiti,
Neshto vojske prid njih shalje
Da nemogu iti dalje,
Turska vojska tadſe skupi.
U Kalafat mloga ſtupi,
Kalafat jeſt slabo miſto
Al za bitvu jeſte cſiſto;
Spredamuje cſiſto polje
Dunavg' otrag brani bolje,
Od Vidina ni daleko,
S-toppoviſe baca preko,
U njeg turci mlogi ſtashe
I josh Shance izkopashe,
Ottud turci izterkuju,
Ter na nashe naterkuju,
Kavgu ſnama pocſimaju
Karavlashku otimaju,
Al kad *Klerſe* ovo ſpazi
I nevirnoſt, tursku ſpazi,
Iz Kraine odma idde,
Tere ſvojskom Dunav pride,
Dvajeſt Sheſtog bashto Juna,
Tus' ucſini ova buna,

Tajno nochiom mi iddemo
Kalafatu da pridemo,
Sricſno nochiom mi pojdosmo
I u zoru tam dojdosmo,
I kad bili danak pocſe
Tada grohot toppov zacſe,
Tu s-Dunava biju cſajke
I zamichu nama hajke,
Iz Vidina toppi biju,
Tu nas hoche da razbiju,
Alſe nasha vojska skloppi
I pocſeshe nashi toppi,
Turski toppi jako rucſe
Nasha vojska bolje tucſe,
Turske cſajke tu razbishe
Niz Dunavo njih odbishe;
Al s-Vidina jako biju,
I nas hoche da odbiju,
Duggo vrime taks' tukosmo
Doks' pod Shance dovukosmo,
I kakoſe vojska micſe
Klerſe na glas ſvima vicſe,
Ett' junaci ſada vrime
Da dobite cſasno ime,
Ett' ſrecſnoga danas danka
Veſelavam ſvima majka,

Das'

Das' junacski mi derximo
    Da mi mejdan oderximo,
Turſku ſillu ne gledajte
    Nego oshtru vatru dajte,
I kao lavi navaljujte
    Zemlji turke obaljujte,
Bogche nama dati ſrechiu
    Da dobimo slavu vechiu,
Kad s-malinom navalimo
    Mloshtvo turak obalimo;
Kada vojska to razumi
    Svak' u ſeb' tad naumi,
Dobro ſvaki daſe vlada
    Nepriatelja ſvog nadvlada,
U ſercuſe probudishe
    I na jurish tad udrishe,
Kao jeleni tude skacſu
    Preko rupah josh priskacſu,
Preko Shanac preterkuju
    I med turke uterkuju,
Ilſu pishci, il konjici?
    Toſe nezna kojis' vojnici,
Jedni ſabljom turke kreshu
    Drug' s-paloshem glave teshu,
Banganetom jedni bodu
    Turke Zemlji da pribodu,

Iz pushaka jedni tuku
    Blixe turkom das' privuku,
Na njih oshtro napadoshe
    U big turci tads' dadoshe,
Joshſe jako pripadoshe
    Kudche bixat neznadoshe,
Nashu vide tu slobodu
    A otragu znadu vodu,
Svak' naſtoji da pobigne
    Al kad nashi koj' doſtigne
Ilga kugljom otrag ſtrilja,
    Banganetom ilg' prorilja,
Turci cſinit shtoch' ne znadu
    Niti bixat kuda znadu,
Na Dunavo oni lette
    Hoche vodu da prilette,
Videch otrag vatru ſivat
    Prek' Dunavca pocſesh plivat,
Da Dunavac on' premaknu
    Ter na haddu da izmaknu,
Al na vodi neimash mira
    Jerjih oshtra vatra tira,
Pushke kolju kako zmije
    I Kartacs njih jako bije,
Turkom ſilla ſatervena
    Oſta voda ſva cervena,

Dvi

Dvi hiljade turak padde
Drugim broja joshs' neznade,
Kad njih nashi nagonishe
Mlogi u vodi potonishe,
Mlogo njihſe tu zarobi
I Sermia mloga dobbi,
Liepi noxi i shatori
I hancxari po izbori,
Britke ſablje, dugge pushke,
Koje noſe glave mushke,
Medda, Kafe, i pogacſa
I novcſenog josh Aracſa,
Sve to turci izgubishe,
Nashi ſrichno zadobishe.

§. IX.

Slide isti Slucſaib.

Srichia ova kad nam padde,
Zapovidſe tad izdadde,
Prek Dunava daſe idde
U 'Krainu daſe pride,
Das tiraju iz nje turci
Koj nju robbe kao vuci,

Dvajeſt ſedmog to na vecſer
    Nebi mira kao ni jucſer,
Navukoshe thali moſta
    I to s- mukkom verlo doſta,
Vecſeromſe vojska kreche
    Ter na Dunav onas' meche
Joan Palfy tudi bishe
    Turlok, Terci josh ſuvishe,
Banachiani ſnjma iddu
    U Krainu skup' da pridu,
Josh Huſari to Ördödy
    Tam da iddu tos' naredi,
Nimacski josh vojnici,
    To Wirtenberg konjanici,
On' na Dunav nahidoshe
    U Krainu ſvi pridoshe,
Tu pred njima *Klerſe* hodi
    Cſette ſvoje mudro vodi,
Kod Brahove s- njima ſtadde
    I u logor ondi padde;
Lukavaje turcſin zvirka
    Toje bio on od vika,
Kada vojsku nashu ſpazi
    I ſlobodu nash' oppazi,
Na nogeſe odma dixe,
    Iz Kraine on pobixe,

On

On pobixe tu brez traga
    Oſtav' Timok ſeb' otraga,
Kod Rakovca ſvojskom ſtadde
    I u logor ondi padde;
Mi pikete nacſinismo
    Svuda ſtraxe naredismo,
I Patroli ſvuda hodde,
    Da k-nam turci ne dohode,
Na ſve ſtrane dobro ſtraxe
    I Patrole turske traxe,
Gdiſe s-njima on' ſaſtanu
    Brez kerviſe ne razſtanu;
Sheſtog Jula tos' dogodi,
    J neſrichia tuſe zgodi,
Gor xecſeni to *Szarvasy*
    Kojs' na turke tu namashi,
Tuș' u zimi ſnjima bio
    I ljuto njih tu razbio,
Na njih ljuto kad naſernu
    Pod njim konjic tu poſernu,
S-Konjem skuppa dole padde
    Mloshtvo turak tu napadde,
Pakſe pocſe on tu branit
    Als' ne moxe ſam odbranit,
Negog' turci ufatishe
    I na konja navalishe,

I

I ſveſeljem natrag hodde
    Jer junaka robba vodde,
Svi veſelje on' imaju
    I cſovicski njeg' primaju,
Posli podna knjgu shalju
    Das' potrebna njem' poshalju,
U Carigrad mora iti,
    I pred Cara ſamog priti,
Svas' potrebna tam poslashe
    I njemuſe pridadoshe.
Al promotri ovde vridnoſt
    Njegovoga sluge virnoſt,
On za ljubav Goſpodara
    Sam za ſebe nisht' ne mara,
Goſpodara oſtavt' neche
    U ſuxanſtvo ſamſe meche,
Goſpodaru ſvom da pride
    U ſuxanſtvo ſam on idde,
U ſvoj volji i nevolji,
    Snjime umrit jeſt u volji.
Tomu vrime mallo projde
    Glas nam' drugi etto dojde,
Daſe turci opravljaju
    I naredbu naſtavljaju,
Da knam oni neche itti
    Nego Dunav hoche priti,

K- nama tude on' ne ſmidu
    Neg u Vlashku hoch da iddu,
Kada *Klerſe* to razumi
    Drugo viche on naumi,
Da Krainu on oſtavi
    I u Vlashku ſeb' poſtavi,
Akbi turci tamo poshli
    I to Srechiom knjemu doshli,
Nashi njima da u kaxu,
    Kako oni nama laxu;
Mallo vishe od Vidina
    Bishe ſprama Florentina
Liechtenberga tu odredi,
    Daſe s-cſettom tu uredi,
Akbi turci tamo poshli
    I Dunavom knjemu doshli,
Da junacski njih nadbije,
    I od ſebe njih odbije,
Joshſe ſrechia more zgoddit,
    Da on turkom mox' nashkodit;
Mallo vrime tomu projde
    Turski cſajki ſilla pojde,
Dunavomſe on ſpushtaju,
    I na njega napushtaju,
On navucſe tadda toppe
    bije cſajke daſe tope,

Mlo-

Mloge csajke tude razbi,
I srecsno njih on tu nadbi,
Turc' oprezom natrag iddu
Niti knjemu vishe smidu,
Ali neche dase smire,
Neg na zgoddu das' namire,
Kakbi mogli opet itti,
I u Vlashku srecsno priti.
Dole iddu nuz nizinu
Spushtajuse blix' Vidinu,
I kad bishe prama Csettat
Preko vode pocses' metat,
Prek Dunava hoch' da iddu,
Ter u Vlashku tu da pridu,
Ali zato *Klerfe* znadde
Priti njima zgoddu dadde,
Da u Vlashku njih namami,
Njih on k-sebi da primami,
Kako xeli, taks' ucsini,
I naredbu on nacsini,
Kako turci ovam pridu
Nashi na njih tad' da iddu,
Kako turci tu pridoshe
I iz csajki izidoshe,
Nashes' csette uredishe
Ter pred turke izidoshe,

Po-

Pocſes' pushke tada pucat',
I u mlogom ſerce kucat,
Jerſe turak mlogo vidi,
Das' Dunava i ne vidi,
Nashi jedan drugom kaxe
I med ſobom ons' kuraxe,
Mlogo turak tu imade,
Bog nam ſrechu mox da dade,
Da junacski navalimo
Sillu tursku razvalimo.
Kak rekoshe ucſinishe
I jurishom udarishe,
Turci oshtro tude biju,
Da nas natrag on' odbiju,
Halla glasno zavikuju,
Ter med nas ſe zaterkuju,
Udarishe med njih Huſari
To Ördödy bas Macxari,
Sdrugu ſtranu toppi biju,
Turke natrag da odbiju,
Turci vatru kad ſpazishe,
Sill' Huſara opazishe,
Natrag pocſesh' on' da bixe
Al njih Kartacs ljuto ſtrixe,
Josh Huſari zaterkuju,
Turke na Dunav natiruju,

Josh rekoshe bitche bolje
Da tiramo njih u polje,
Po polju njih da ganjamo
Kao zeceve naganjamo,
Shto xelishe ucſinishe
Neshto turak tu odbishe,
Na Dunavo njim nedadu
Samo u polju daj' imadu,
Turci tercſe tu po polju,
Misle, najche ſrechiu bolju,
Od Huſara da izmaknu,
U ſigurnoſt da umaknu;
Alſe ludo privarishe,
Jer Huſari navalishe,
Iz ternjakah turke izgone,
Po polju njih ljuto gonne,
Prem ak' turci cſine vikku,
Njih Huſari ſabljom ſiku,
Bixi turcſin kako koj,
I halla njih vikka ſtoj,
Ter u buni bradu cſeshu
Gdiim Huſari glavu kreshu,
Tu ni jedan neizmacſe
Nitse kuda koj zamacſe,
Koje ſabljom ne ſikoshe,
One xive dovedoshe;

Mis'

Mis' bijemo ſove ſtrane
Turci glede ſdruge ſtrane,
Ukazujus' daſu turci
Halla vicſu kako vuci,
Svoje vikkom da okripe
Na nas zubma ljuto shkripe,
Dunavomſe vikka odlaxe
Al njim nishta ne pomaxe,
Jer mi ſricsno njih razbismo
I iz Vlashke njih odbismo,
Nemogoshe daſe tuku
Negs' Vidinu oni vuku,
Napatsheſe od nas bede
Na nas ljuto odnud glede,
I josh mlogi od njih recſe,
I dva puta josh porecſe,
Das' s- Kauri biti neche,
Jere vide da ni ſreche,
Med njim' buna pocſes' dizat,
Mlogi od njih pocſe bixat,
Od vojskeſe mlogi Kradu
Bitse volje vish' nemadu,
Svaki gleda kaks' izvuchi
Svojoj moxe dojti kuchi.
Tomu vrime mall' izmacſe
O miruſe radit zacſe,

Za-

Zapovidſe nama dadde,
Daſe turkom pokoj dade,
Svakojako da gledamo,
Mir mi ſnjma da imamo;
Kada *Klerſe* to razumi,
U ſercuſe on uzbuni,
Pak ocſito ſvima recſe
Ne daj Boxe onim ſreche,
Koji jeſu uzrok tomu,
Da moramo itti kdomu,
Jere ſrechia jeſte ſada,
Koja dojti nech nikada,
Da mi turke pomorimo
Nashe zemlje oſvojimo,
Prid vojskomſe on ſam sheche,
I xalosno glavom kreche,
Na Vidinſe on obzira,
Nit u ſercu ima mira,
Jere Liepa bishe slikka
Dagga uzme josh prilika,
Putmu tomu zakratishe,
Jerſe biti zabranishe;
Shtoche pocſet ſam ne znade,
Jer xalosno ſerc' imade;
Kadſe mallo on razabra
Viche ſebi on odabra,

Natrag ſvojskom on da idde,
K-Oborcſi ſnjom da pride,
U logor nju onde meche
Nitse Kuda ſnjome kreche,
Turkom opet neviruje,
Jermu ſerce ne miruje,
On pikete meche ſvuda,
Dab' ne doshli turci odkuda,
Daga nebi odkud zashli,
Nepripravna njega nashli,
Vojski traxi doſta rane
Straxe meche na ſve ſtraneh,
U naredbi bi izpravan
I boj biti josh pripravan
Pakſe tomu josh on nada,
Daſe s-turci on ogleda;
Al mall' vrime tomu projde,
Sedam turak k-nama dojde,
Toſu turski pokliſari
Snjma iddu nash' Huſari,
Kvojski oni kad dojdoshe
Klerfi uprav on' pojdoshe,
Pismo oni tada vadde
Klerfi toſe tad pridadde,
Kada ovo on razgleda,
U njem shtoje, on progleda,

 Ocſi

Ocſi k-nebu on podixe
    Od zemljeſe tilom dixe,
Joshter glasno on govori,
    Damu tuga ſerce mori,
Dva lettaſam ſrechian bio,
    Turke ſvagdi josh razbio,
U Banatu njih raztira,
    Do Vidina njih dotira,
Napatiſe ſnjima mukke,
    A ſadami vexu ruke,
Da ja vishe njih ne bijem,
    I Vidina nedobijem,
Ev' zápovid turci imadu,
    Da nam mira ſvagdi dadu,
Nigdi u nas ne diraju,
    Neg priateljſtva ſnam' imaju,
Ako biſe koji nasho,
    Tebi ſillom na nas posho,
Samichega turci ubit,
    I nemirne ſve pogubit,
Mir hoch', daſe ſvakom dade,
    Ljubav med nam' daſe imade,
Haj! xalosno pismo ovo,
    I neſrechno ſvako slovo,
Jer na dobro nije nama
    Da mir oni cſine ſnama,

U tom mora nishto biti,
Das' ne ſmimo ſnjma bitti,
Bog daj! dobro ſam' da bude,
Sam' neſrechia da ne bude,
I uzroci da ne budu,
Da nam muka bud' za ludu,
Mlogi raune zadobishe
Dokle turke nadobishe,
Mertva brachia da nexale
Kojs' ſturci nigd' ne 'shale,
Svoju kervcu on' prolishe,
Dokſe Zemlje oſvojishe,
Pod zemljicom oni lexe,
Al za ſrechiom nashom texe,
On' pod zemljom ſada mucſe,
Als' oſveta na onog vucſe,
Koji uzrok jeſte tomu
Da idemo ſada k- domu;
Dushami jeſt moja milla,
Ta naredba bash nemilla,
Vrime tomu hoche dojti
Odvud xalni hochmo pojti,
I Xalosno josh gledati,
Turkom natrag ſve predati,
To xalosno tu izrecſe
I dva puta josh porecſe,

 Moji

Moji ſinci! shtomi znamo?
Mi naredbi das pridamo,
Nito Carska nije volja,
Jerbi ſrechia bila bolja,
Nash vilajet daje miran
I u njemu ſvaki viran,
Svojskom onde tada ſtadde,
Niko vreme ſnjom oſtadde,
Dok zapovid njemu dojde,
Da on ſnjome otud pojde.
Tom zapovid skoro pride
Svaſe vojska da razide,
Jednis' natrag da kretaju,
Drugi ondi da oſtaju,
Tu oſtashe *Palfyanci*,
Do njih nixe Karolianci,
Regementa josh Huſarah
To Tuskana ſve Macxarah,
Bukareſtu Splenjis' pruxi,
Dvi Seklera knjimſe sdruxi,
Kraj Dunava on' oſtaju
Ter Krajinu da cſuvaju,
Tomu vreme mallo projde
Al Elcſia etto dojde,
On u Shiſto upr av idde,
Na skupshtinu da on pride,

Za

Za njim drugi josh pojdoshe
U skupshtini ſaſtadoshe,
Duggo vreme skuppa bishe,
Med ſobomſe ne zgodishe,
Jer Macxarski protiv vicſe
Viche ſebi drugo ische,
Almu zalud njegva bukka
Kao i nama nasha mukka,
Jer kad vreme jeſte bilo
Mloshtvo njihu ni hotilo,
Carskoj volji da priſtanu
Ne vrigjeni da oſtanu,
Dogovoreh hoch' da vuku
Tomu vreme da provuku;
Al nepriatelj to ne cſeka
Neg priliku dobru cſeka,
Gdiche ſebe poviſiti
Auſtriu poniziti;
Tuxan Ceſar to motrechi
Vatru od ſvud josh videchi;
Zemljeh ſvoje on promatra,
I naredbe u njim ſmatra,
U Derxavi vidi bunu.
I Derxavu vatre punnu,
Viche ſebi odabira,
Da ſturcſinom cſini mira,

 Sv:

Sva dobita da pridade

Da u Zemlji mir imade,

Shto odredi to ucsini

Pak sturcsinom mir nacsini,

Mir ucsini i napisa

Sa xalostjom njeg podpisa,

Jer od Boga bishe srechian

Al snarodom jest nesrechian,

Mir da k- sebi on da vrati,

Zemlje turkom sve povrati.

---

§. X.

Izpisanje slucsajah u Horvackoj dogoditih.

Horvacka jest liepa zemlja,

Viditjuje mlogom xelja,

U njoj rodi dobro vino,

Mall' psenice, mlogo sino,

Ona ima mudre ljude,

Koj na znanje sercah bude,

Punna jeste Gavalira,

Boxjih kuchia, Manastira,

U njoj cvate ſveta virra
Boxanſtvenog punna mira,
Na kraini jeſte jaka,
Jer imade mlog' junaka,
Mlog' junakah, vitezovah,
Plemeniti josh knezovah,
Lieka, Ottok, i Kerbava,
Júnacska jeſt Mati prava,
Pokraj Une, Poſavine,
Junacskeſu to Kraine,
Kojes' s- Praizom ljuto bishe,
Turke od ſeb' ſvagd' odbishe,
Al kad naſta turska vojska
Junakaſe najde doſta,
Koj radosno u rat iddu,
Da u tursku zemlju pridu,
Na Krainu kad ſtupishe,
Na Dubicu naſtupishe,
Cſette ſvoje uredishe
Na Dubicu udarishe,
Dubica jeſt malo miſto,
Ali za boj jeſte cſiſtō,
Udarishe na nju Horvati
Al njih turcſin zlo izplati,
U njoj turcſin neda k-ſebi,
Jer naredba dobra nebi,

 Josh

Josh Horvati ſrechiu traxe,
Kak' dogagjai njihov kaxe,
Sillom na nju udarishe,
Mlogi glavu izgubishe,
Oſvoit nju on' ne mogu,
Nit oſtavit oni mogu,
Okol njeſe jako mucſe
Gdi njih turcſin jako tucſe,
Turkom doſta doſagjuju,
I u tomſe naslagjuju,
On' imashe teshke daneh,
Al cſinishe josh mejdane,
Po mejdani turke tuku,
Daſe u grad ne uvuku,
Turk' od grada odbijashe,
Dokle mochi on' imashe,
Kads' nemochni on' vidishe
Onda natrag odſtupishe,
Kada niko projde vrime
Ucſiniſe viche ſtime,
Daſe vechia vojska skuppi,
Na Dubicu da naſtuppi,
Ett' dojdoshe tam' i Nimci
Snjima skuppa konjanici,
Pak dojdoshe i Huſari
I pishaci josh Macxari,

Lie-

Liepa vojska skuppa bishe,
    Sillom otet grad hotishe,
Devins njima jest Vojvoda
    Alm' odnese srechiu voda,
Na grad onse zaterkuju
    Ali od njeg odterkuju,
Turci Mushtru mlog' ne znadu,
    Al pristupit k- seb' ne dadu,
Za bedeme onse skrechiu,
    J na okko pushku mechiu,
Iz zazida ljuto biju,
    Das' nashima kappe viju,
Oko grada nashis' mucse,
    Ljuto iz grada turcsin tucse,
Gradu nishta ne mogoshe,
    Negse od njeg odmakoshe;
Al ni tude nebi mira,
    Jerjih slegjah turcsin tira,
Al prèm dasu silni turci,
    Kervoloci kao vuci,
Kads' sastanu na mejdanu,
    Ukazuju svoju manu,
Gdis' s- nashima on' udrishe,
    Tu njih nashi svagd' nadbishe,
Dugse tako natiruju,
    Nit med sobom on' miruju,

Va-

Vatru oshtru prosipaju,
I kerv svoju prolivaju,
Jer odkad ta bitva posta,
Mloga glava mertva osta,
Mloga majka zaplakala,
Zarucsnica jaukala,
I sestrica ljuto cvili,
Jers od braca tuxna dili,
Jer tu mlogi mertav osta
I josh vechie rannu dostá.
Kad tom vrime niko projde
Tu *Lichtenstein* Princip dojde,
Da, on vojskom tude vlada
U Dubici turk' oblada,
Vojsku liepo uregjuje,
I josh liepshe naregjuje,
On pomljivo kusha srechiu
Da dobije slavu vechiu,
On udara na sve strane
Od kudase turci brane,
Josh razgleda sve smotrie
I nacsinja svud Patrie,
Na Patrie toppe vucse,
Da iz njihu turke tucse,
Junacskimse sercem budi,
Okol posla verlo trudi,

Ne-

Nebil' nasho dobru slikku,
K- otomu dobru josh priliku,
Da on turke tu nadvlada,
I Dubicu k-tom oblada,
Ter glavomſe verlo mucſi,
I vitezko' znanje ucſi,
Ter naredbe dobre cſini
Shtettu turkom da ucſini,
Ons' truditi tu preſtadde,
Jere boleſt na njeg padde,
Nemox' vojsku ſaſtavljati
Niti njome upravljati,
Nego natrag morad' ichi,
Da on zdravje more ſtichi.
Cſudnovatsu Boxji ſudi,
Na shto koga Bog odſudi,
Tuſe *Devins* mlog pashtishe
I mukkeſe napatishe,
Xelnju ſverhu on ne dobbi,
Negs' od posla ovog odbi,
Da oſtane u Kvartiru,
Pak da ſedi on u miru.
Princ *Liechtenſtein* za njim dojde,
Pak nemochian natrag pojde,
Xaloſt imad' ſvaki vechiu,
Da neimad' u tom ſrechiu,

Bog

Bog odbira koga hoche
    Pak ſnjim cſini ſve shto hoche,
On odabra dobrog ſerca,
    Laudona nasheg ſtarca,
Das' napati josh ſtar mukke,
    I pridobi ovdi turke;
Kada Carski glas njem dojde,
    Da na vojsku i on pojde,
On promishlja ſvoju sluxbu
    Ku imade u njoj trudbu,
Josh promatra ſvoju ſtaroſt,
    Izgubljenu davno mladoſt,
Da za vojsku nejma mochi,
    Niti utom mox' pomochi,
Poniznoſe odgovara,
    Das' ſtaroſtjom on odmara.
Golema jeſt u njem virra,
    Ceſar njemu ne da mira,
Na tu trudbu njeg zaziva,
    I ljubozno josh poziva,
Ljubav Carsku obechiaje
    I ſvu oblaſt njemu daje;
Kad to *Laudon* razumio,
    U ſercuſe jeſt ganio,
Na ſtran meche ſvoju slaboſt,
    Nit promishlja ſvoju ſtaroſt,

Pakſe s-Bogom ukruchiuje,
Terſe vojski upuchiuje,
Stari vitez lako idde
I k-Armadi ſrichno pride,
Kad Armada ovo vidi,
Da ſinove otac slidi,
Od radoſti ſviſe micſu,
Ter (*Laudon* vivat) vicſu,
I radosno k- njem dohode
Ter kao otca ſvog pohode,
Poniznoſe njem klanjaju,
I ufanje ſve ſtavljaju,
Dache mudro on njih vodit,
Sricsno u boj josh privodit;
Shtos' ufashe, tos' ucſini,
Jer naredbu on nacſini,
Kak' Dubicu hoche dobit,
U njoj turke josh zarobit,
Mudra glava, mudros' ſichia,
U tom njemu bishe ſrichia,
Pri Dubicu nego udri,
Oſtiſe vitez mudri,
Jednu cſettu da on shalje,
Ter prid turke daj' poshalje,
Dajim ſmete ſvoga traga
Da ne udre oni otraga,

Pak

Pak da turkom csini shtettu,
On odpravlja jednu csettu,
Ter Glomacsi nju odpravlja,
Kovacsevich njom upravlja,
Liecsanski jest Major ovo,
Kak svidocsi isto slovo,
On povede svoju csettu,
Turkom dojde on na shtettu,
On Glomacsi mudro idde,
Al Ocxaku kad on pride,
Ocxak stoji odsvud csisto,
Al med zidom tverdo misto,
Kad oppazi biele kuleh
Kudse shechiu liepe bulle,
Poznatomu jeste bilo,
Ovdes' turak mloshtvo svilo,
Da u vreme istog mira
Turska bishe ovd' zaira,
Ocxakuse on privucse
Da u njemu turke tucse,
Kad Ocxaku jedva dojde
Tu iz grada vatra pojde,
Pojde vatra na sve strane
Jerse turci oshtro brane,
Dobri junak togs' ne plashi
Negs' na turke tu namashi,

Mom-

Momcisumu kao sokoli,
Snjima gradich vas obkoli,
Ter na turke vatru dadde
Oshtro na njih josh napadde,
Silni turci k-seb' ne dadu,
Ali mochi on' nemadu,
Damu Momke on' pobiju,
I od grada njeg odbiju,
Csitav Gradich on njim spali,
I kuchejim josh pobali,
Josh po kuchia bije turke
Das' napate teshke mukke,
Sves' shtos' xivo onde zgoddi,
On u robje sobom voddi,
Ne ostavlja nisht' u miru
Neg odnese svu zairu,
Ovce, koze, i goveda,
Tirat sobom zapoveda,
Liepe plinjeh onde dobbi,
I sve turke josh zarobi,
Joshmu sotim nebi mira,
Neg po polju turke tira.
Doksus' ova sva csinila,
Naredbase nacsinila,
Das' toppovi svi na Kollih
I Dubica svas' obkolli,

Pak das' ona oshtro tucſe,
Das' okol nje vish' ne mucſe,
Kaks' naredi, taks' ucſini
Siaſetse turkom cſini,
Jerj' *Laudon* mudra glava
Vikovita njemu slava,
Na Dubicu oshtro udara
I bedeme njoj obara,
Kada turci to ſpazishe,
Onſe verlo uplashishe,
On' ne vide u ſeb' mochi
Dabi mogli ſeb' pomochi,
Med ſobomſe verlo brine
I med ſobom vichie cſine,
Viche ſobom dokancſaju,
Bolje bitche, das' pridaju
Kak rekoshe, nacſinishe
Sebe robbe ucſinishe,
Laudonu ons' pridashe
I oruxje shto imashe;
Laudon jeſt ſerca dobra,
Ucſinit njim ljubav odbra,
Ter njim miloſt tu dopuſti,
Xene, dicu proſte puſti.
Shto imashe, ſve njim dadde,
I Sermiu ſvu pridadde,

Od

Od plinjanja daj' odvrati,
U tursku njih josh odprati,
A Robbove, koje skobi,
Po imenu ove dobi,
Tu dva Beggah ovdi bishe,
Ofamnajeft Agah vishe,
Dvajeft cfetir Barjaktara,
I cfetiri josh kibaja,
Trijeft cfetir oddo Basha
Devetnajeft josh Cfaushah,
Tri ftotine joshter profti,
Xenah, dice vishe dofti,
Sve *Laudon* to ufati
I robbove k-nam doprati.

---

§. XI.

Slide slucfaih bitve, i pridobitja Grada Novog,

Kada ova fva dovershi
I s-Dubicom pofo fvershi,
Dalje bitvu uregjuje,
Tomu vojsku naregjuje,

Dalj'

Dalj' u tursku nju odpravlja,
    Novom gradu nju upravlja,
Od Dubice ſvojskom pojde,
    I kad Dvoru ſnjome dojde,
Tadſe metnu ond' u logor,
    Cſekajuchi pomoch ozgor,
Da desnica Boxja bude,
    U pomochi njemu tude,
Ters' priblixa tad k-Novomu
    I govori mloshtvu ſvomu,
Oh junaci! moji ſinci,
    Dobri budte ſad vojnici,
Mi Dubicu pridobismo,
    Pak k-Novomu mi hodismo,
Miloſt Boxja jeſte dobra,
    Jer nas ona na to odbra,
Nash vilaet da branimo,
    Od turakah ſaranimo,
Svetu virru razshirimo
    Boxji zakon namirimo,
Nash' ufanje k-Bogu budi,
    Onche pomoch nama tudi,
Sercem daſe mi budimo,
    I jedino ſvi udrimo,
Turkechemo zarobiti,
    I Novi grad pridobiti,

Pos-

Posle ovog Ocſinskoga,
Oppomena tog slatkoga,
Svu naredbu on ucſini,
Okol Shance on nacſini,
Ter promatra josh ſmotrie
Gdiche metat on Patrie,
Na Patrie toppe vucſe,
Da iz njihu turke tucſe,
I lagume joshter koppa,
K-tom bedeme josh podkoppa,
Tad na turke on napadde
Oshtru vatru na njih dadde,
Uzbunsheſe tada turci
Tere viju kako vuci,
Laudon bije na ſve ſtrane
Als' i turci oshtro brane,
Gradu priti on' nedadu
Nit priſtupit k-ſebi dadu,
Al *Laudon* kad to ſmotri,
Sillu tursku on promotri,
Ter da moxe grad upalit,
Haubice pocſe palit,
Silla turska tads' uzbuni,
Jere vatra njih zabuni,
I shto buna jeſte vechia,
Opet turkom biske ſrechia,

Kishno vrime tad navali,
Da njih vatra mucsno pali,
Voda pocſe razlivati
I Shanceve zalivati,
I Unaſe tad uzdixe,
Ter chiupriu ſa ſeb' dixe,
Radoſt vojski tu nebishe.
Jer ufanje izgubishe,
Dache vrime vishe biti
Daſe s-turci mogu bitti,
Al Kad pervi bi Oktobra,
Nama ſrechia bishe dobra,
Kisha, i dazd tad priſtadde
Liepo vrime nam naſtade,
Iſtina jeſt liepo bishe,
Alga turci ńe hotishe,
Jere odma ſilla pojde
I ſva vojska gradú dojde,
Ter naredbu liepu cſiue,
Jurish na grad da ucſine,
Do Shańaca kad dojdoshe
Mlogu vodu tu najdoshe,
Da ne mogu po njoj gazit,
I josh manje nju prigazit,
Oni jurish necſinishe,
Ali vatru uzmloxishe,

Okol grada na ſve ſtrane,
Od kudaſe turci brane,
Nashi toppi na njih biju,
A xalosno turci viju,
Josh lagume zapalishe,
I zid grada pokvarishe,
Tadſe turkom glaſi daju,
Daſe oni nam pridaju,
Odgovora tom ne dadu,
Neg' u vatri pale bradu;
Kad *Laudon* ovo ſpazi
Tverdokornoſt josh oppazi,
Das' pridati turci neche,
Nego hoche vetre vechje,
Od ſvud vatru on umloxi,
I Chiupriu josh naloxi,
Na Shanceve nju na micſe,
K-zidu grada s-njom domicſe,
Kad to turci opazishe,
Onſe verlo uplashishe,
Al prem ako niſu diaci,
Dobri jeſu on' junaci,
Izidoshe na ſve ſtrane,
Ters' junacski oni brane;
Laudon jeſt mudra glava,
Vikovita budmu slava,

Shtoche cſinit ons' oſti,
I mudroſe tom doſti,
On granateh med njih baca,
Od bedema njih odbaca,
Za tri dana taks' derxashe,
Turci vatru oderxashe,
Al na vecſer trecheg dana,
Silla turkom bi poznana,
Das' né mogu vishe borit,
Niti vatri vish odólit,
On' med ſobom cſine viche,
Jer njim vishe nebi ſriche;
Bieli Barjak izdadoshe,
I zlamenje nam dadoshe,
Dache nama shto govorit,
I ſnamaſe dogovorit,
Poslat jedan òd nas bishe,
Da on turkom pride blixe,
Ter da on njih, shto jeſt? pita,
Hochels' pridat? josh upita,
I kad knjima tamo pride,
Gdi umorni turci ſide,
Njeg komshinski pozdravishe,
I priateljski govorishe:
Mi vidimo vashu ſillu,
I neſrechiu nam nemillu,

Mis'

Mis' hochemo das' pridamo,
Samo milost da imamo,
Proste vi nas, da pustite,
Xen' i dicu dopustite,
Josh Sermiu da nam date,
Na nas, Rajih da ne date,
Laudonu glasse nosi,
Turska proshnja josh donosi,
Als' *Laudon* nisht nemara,
Nego njima odgovara,
Xen' i dicu proste pushtam
Svu Sermiu njim dopushtam,
Rajih na njih nechiu dati,
Neg' njih turkom hoch' pridati
Vi csinite vas gotove,
Vas pridajte nam robove,
Ak' nechete tog ucsinit,
Ja znam shtochu svama csinit,
Kad to turci ositishe,
Tomse mirno ponizishe,
Poniznose josh pridaju,
Samo millost da imaju.
Kad csetverti danak dojde
Sam-*Laudon* gradu pojde,
Da on onde sve previdi,
I robove turke vidi,

  Kad

Kad *Laudon* u grad dojde,
Mloshtvo turak k-njemu pojde,
Prid njimese on' klanjaju,
I ponizno njem klanjaju;
Nut viteza dobrog ſerca,
Laudona nasheg ſtarca,
Koj kroz turke kad prolazi
I poniznoſt njihov' ſpazi,
Slicem na njih ons' okreche
Svoju ruku na njih meche,
Slatko njima josh govori,
On njih neche da pomori,
Neg naredbu tomu cſini,
Das' priateljski ſnjima cſini,
Daſe dobro ſvah urede,
Xene, i dica ne uvrede,
Daſe dica dobro pazze,
Das' od koga ne ogaze,
Daſe ſvoje ſvakom dade
I Sermia ſva pridade;
Kad to turci ſve ſpazishe
Joshſe vechma ponizishe,
Okolnj egſe ſvi sklanjaju,
I kao otcu njem klanjaju,
On josh njima tomu velli,
Ne bojteſe, budt' veſelli,

Josh pametni daſte bili
    Neb' toliki mertvi bili,
Nebis' kuche vam ſohrile,
    Nit Sermie izgorile,
Nitb' toliko izginilo
    Nit xivot ſvoj prominilo;
Josh pametno on naredi,
    Daſe mloshtvo ſve razredi,
Svi da turci na ſtran ſtanu,
    Dicah, k-xenam da priſtanu,
Pak das' turci ſvi popishu,
    Po imenu josh napishu:
Tud' od Dubna Basha bishe
    I Begg Novski, ſverhu vishe,
Jedan joshter Disdar Agga,
    Cſeterjeſt ſedam Buljug-Aggah,
Tri kotome toppcſi-Aggah,
    Sedam Serdar Gecſi-Aggah,
Oſamnajeſt josh Kihashah,
    Dvajeſt i pet odo Bashah,
Jedan Ocxa zakonusha
    Dvajeſt cſetir' josh Cſaushah,
Trijeſt i sheſt Barjaktara,
    Cſetiri ſto Janjicſarah,
Sheſt ſto shesdeſet tri xenah
    Kojim neznam ja imenah,

Cſe-

Cſetiri ſto devetnajeſt,
Mushke diece brojeno jeſt,
Cſetiri ſto divojeſicah,
Sve to liepi buliceſicah,
Sve *Laudon* to zadobi,
U Novome ſve zarobi,
Turk' u robje on povede,
Xen' i dicu natrag vode,
Ter slobodu da imaju,
U tursku njih ſve pridaju,
Tuſe najde josh zalre
Kojas' uze ſve brez mirre,
Mlogo praha, i ollova,
I tanetah od toppovah,
Josh Ancxari, dugge pushke,
Cſim vojuju glave mushke,
Mloge ſabljeh, i josh ſtrile,
Mloge jeſu ondi bile;
Kadſe ova ſva ſpravishe,
Naredbeſe napravishe,
Novo daſe tad opravi,
Protiv turkom das' napravi,
Ter das' vojska otud kreche,
Na *Ziminu* daſe meche,
Jere slittom jeſen projde
Tere ljuta zima dojde.

U poljuſe nemox oſtat,
Nit od Zime vishe obſtat,
Odde vojska u Kvartire
Das' za Zimu ſvi namire,
S turcimaſe ſtilſtand csini,
Daſe bitva vish' ne csini,
Tak csitava Zima projde,
Pramalitje dok ne dojde.

§. XII.

Obſidovanje, i pridobitje Grada Brebira, illiti turske Gradishke.

Kad nam opet litto naſta
Ratt nam ſturci opet poſta,
Mnogi turci ſdruxisheſe,
I Jellovcu skupisheſe,
Joshter ſilno amo iddu,
Da na nashu ſtranu pridu,
Na Zaſicsu kad dojdoshe,
Oni Zaſich razbidoshe,
Ter josh ſilno nju pridoshe
Xivkovichia tu najdoshe.

Xiv-

Xivkovich jeſt Kapetane
U kom nigda nebi mane,
Buſſu jeſt ovdi derxo,
Dabi turke on zaderxo,
U buſſi on oſtade
I na turke josh napade,
Za dvas' ſatah ſnjima tucſe,
Pakſe natrag on povucſe,
Oſam hiljad turak bishe
A od dviſta nashi nixe,
Ne moxeſe vishe borrit,
Niti turkom tu odolit,
Nego natrag otud idde,
K-Ruschevichu da on pride,
Kads' obadva ſaſtadoshe,
Tad na turke napadoshe,
Pakſe ſturci ljuto biju,
Daſe turkom cſalme viju,
Ljutos' ſturci tude bishe
I ſrecſno njih tu nadbishe,
Josh njih oshtro potirashe
Natrag ſricſno odtirashe,
Dviſta turak mertvi oſta,
I ranjeni mlogo doſta,
Sedam nashi mertvi padde,
Sedamnajeſt rann' doſtade,

To

To *Ruschevich* Kapetane
I *Xivkovich* snjm brez mane,
Snjim *Damjanich* Laitnant b.she,
Boroevich jedan vishe,
Gregoriczy josh Barjaktar,
I *Jureshich* to straxmestar,
Junacskise on' derxashe,
Otud turke otirashe.
Tomu vreme mallo projde,
Ter Gradiskoj vojska dojde,
Pram *Brebirom* (a) onas stavlja,
Skom *Laudon* mudro upravlja.
Dvajest csetir bash to Juna,
Ucsinise volja puna,
Savu vojska da prilazi
I Brebiru da dolazi,
Al dojdoshe etto glasi,
Turcsin naglo da dolazi,
Ter Verbasu onse kreche
Onde logor hoch' da meche,
Kad *Laudon* to razumi,
Drugu volju on naumi,
Nigdam' nebud' slavi mana
On necseka tomu dana,

Svoju

(a) *Brebir jest turska Gradiska.*

Svoju vojsku odma kreche
I na marshe on nju meché,
Ter pod vecser k- savis' vucse,
I na Savu most navucse,
Ter dok biela zora dojde
Svojskom Savu sriesno projde,
I dok svitli danak pocse,
Nasha vatra sivat zacse,
U Gradiskoj *Rubroa* bishe,
Toppe na grad namistishe,
I kak na grad toppe vuku,
Turski Brebir jako tuku,
I od Save Brebir rushe,
Da toppove turkom srushe,
Toppe vishe da ne punne
I Gradisku da ne bune;
Shto on hoti, to ucsini,
Belaj turkom on nacsini,
Jer njim bedem on porushi,
I toppove doli srushi,
Da od Save bitt' ne mogu,
Niti toppe punit mogu;
Pod Brebirom vojska stadde
I u logor kod njeg padde,
Ter u redse ona stavlja,
Kom' *Laudon* mudr' upravlja,

Na

Na ſve ſtrane on njom kreche,
U naredbe dobre meche,
Josh razgleda on ſmotrie
Gdiche mettat tu patrie,
I redute gdiche ſtavit,
Na njih toppe josh naſtavit,
Kudli Shance hoche vuchi?
Od kud turke moxe tuchi,
Ter kad dobro ſve razmotri,
Iz temelja ſve promotri,
Poslenike tad odredi,
Shance kopat njim naredi,
Turci iz grada oshtro biju,
Daſe nashim kappe viju,
Al da na dvor neizajdu,
I na nashe ne napadu,
S-Poslenici pratnja idde,
I s-oruxjem on' njih slide,
Pratnja dobro ovde ſtraxi,
A posluſe ſverha traxi,
Danjom, nochiom oshtros' radi,
Grad pod koppat jeſu raddi,
Takſe gradu dovukoshe,
I toppove navukoshe,
Iz pod Zemlje cſine pute,
Na njih mechiu josh redute,

Josh patrie naſipaju,
Na njih toppe namishtaju,
Turska vatra bishe guſta,
Al njim slava oſta puſta,
Prem ak' oshtro oni bishe
Nama Kvara mall' cſinishe,
Jer ſam' cſetir mertvi oſta
Oſam nashi, rannu doſta,
Sve to, nashi ne marishe
Jer shto oni nakanishe,
Da poſo ſvoj dovershuju
Vatru vechma uzviſuju,
Prem ak' bishe blizu grada,
Bojats' turak i otraga,
Zato ſebe zakapaju,
Okol Shance nakapaju,
Od Brebira do Verbaſa
Vojskas Shanci ſva opaſa,
Iz logora izidoshe
Okol Shumu iſikoshe,
Na ſve ſtrane mechiu ſtraxe,
Da na turke dobro pazze,
Daſe turci neb' dovukli,
Iz nenada knjim privukli,
Na ſve ſtrane okol rade,
Pute turkom da prigrade,

I prem okol' ak posluju,
Vatrom opet nemiruju,
Na ſve ſtrane gdiſe moxe,
Vatru gradu on' priloxe,
Al shto mislish od turakah
Koj imashe tu junakah,
Prem ak oshtra vatra bishe,
Oni iz grada izidoshe,
Navalishe kako oſeh,
Da naghima raſtosh koſeh,
Ter jedan put navalishe,
I (b) berkljacſe razvalishe
Ter da nebi tu Shicarah,
Gradiskanski, to Gizdara,
Pred kojma *Mihich* bishe
Dva Laitnanta joshter vishe,
Bischof Laitnant od Klebeka,
I *Plang* Laitnant od Brajſoka,
Ki junacski tu ſtadoshe,
Turkom dalje ne dadoshe,
Neg ſercſano navaljuju,
Turke Zemlji obaljuju,
Tu nemashe turci mira,
Jerjih natrag Silla tira,

Kad

(b) *Berkljacse*, *ſpanische Raiter.*

Kad na turke ſilla ſtixe
    Natrag turci u grad bixe;
Letti *Mihich* knjim po tragu;
    Ter njih bije zlo otragu,
Svojma Momci njih potira,
    Natrag u grad njih utira;
Shto Laudon kada ſpazzi,
    I *Mihichia* kad oppazi,
Njemu liepo tu zafali,
    I pred Carom njeg poſali,
Mlogo turak tu pobishe,
    Nashi mallo izgubishe,
Nashi mertva tri oſtashe
    Sedamnajeſt rann' doſtashe,
I josh dvaſe izgubishe,
    Nitko nezna, kud doſpishe;
Al kad cerna noch naſtade,
    Turkom vatra tad napadde,
Jer toppove blixe vuku,
    Iz njih turke oshtro tuku,
Haubice namishtaju,
    Iz njih vatre da blishtaju,
Oshtros pale josh Avani,
    Daſe treſu ſve tavani,
I josh Bombe ſtrashno bucſe,
    Po Brebiru turke tucſe,

T

Tu ſtrah velik na njih padda,
U Kerſt vatra med njih padda,
Da neznashe shtoche cſinit,
Kudli ſobom on naminit?
Kada biela zora naſta,
Vidish' turci dajim doſta,
Das' nemogu vishe berit,
Laudonu nit odolit,
On med ſobom cſine viche,
Da njim ovde nije ſriche,
U ſuxanſtvo da ne padu
Svi iz grada da izajdu,
Etto mallo vrime projde,
Svitli danak na to dojde,
Oko grada pogledasmo,
I cſudaſe nagledasmo,
Izvan grada vides' turci,
Bixe k-Shumi kako vuci,
Svaki ſobom shtogod noſi,
I pretljaga josh pronoſi,
Ter iduchi jako hite,
Jer njim nashi toppi prite,
Sa ſvis' ſtrana na njih puca,
Da u njima ſerce kuca,
Na njih vatru nashi daju
Mertvi Zemlji on' padaju,

 Na-

Naglo oni tude bixe,
Al njih tane opet ſtixe,
Od bixanja njih ſavrachia
Snjima mertvim tu privrachia;
Mallo vrime k-tom naſtadde
Turak vishe tu ne ſtadde,
Nitse znade, shto bjashe
Vatra iz grada tu priſtashe,
Na grad vatru mi bacasmo,
Na kog padda to neznasmo,
Kadſe mallo tak promuti,
Tad vidismo, da ſve shuti,
Natrag vatru ne imasmo,
I mi pucat tad priſtasmo;
Al da bolje ſveſe znade
Sheſt Momaka tuſe najde,
Oni iddu Samovoljno,
Da izvidde ſve dovoljno,
I kapii on' dojdoshe,
Ali u grad ne idoshe,
Da ukaxu das' ne shalle
Prid kapiom kuche pale,
Na to nitko nisht ne haje,
Niti na njih vatru daje,
Josh dvadeſet drugi pojde,
Brez ſuprotno gradu dojde.

U gradufe nisht' ne micſe,
Niti na njih tkogod vicſe,
U tom odma mi mislismo,
I u nama domislismo,
Da tu turci utekoshe,
I med ſobom ſvi rekoshe:
Nemacskaje jaka ruka,
Biche nama teshka mukka,
Nemoxmoſe ſnjima borit,
Niti njima mi odolit,
Dobro nashe ſvech' propaſti,
U ſuxanſtvo mi dopaſti,
Bixmo odvud biche bolje,
Dok nas Nimci ne obkole;
Klebek gradu s-cſettom pojde
Gradu mirno ſnjome dojde,
Na bedeme on uzlazi,
I josh u grad ſnjom ulazi,
I od drugi ſvihu ſtranah,
Odkud bishe turska brana,
Gradu mirno ſvi dojdoshe
Skuppa u grad unidoshe,
Srich' imashe ovdi turci,
Das' lukavi kao vuci,
Iz gradaſe izmetashe,
Nit jurisha on' cſekashe,

 Jer

Jer jurisha daje bilo,
    U zao csas bi turkom bilo,
Laudon jest tverda virra,
    Nebi bilo boju mirra,
Zlobi njima tu izniklo,
    Shtobis' nashlo, tobs' izsiklo.
Laudon jest mudra glava,
    Vikovita budna slava,
On pametno sve naredi,
    Hasnovito josh uredi,
Mloge turke da pogubi,
    Svoji mallo da izgubi,
Turska vatra jaka bishe,
    Nama Kvara mall' csinishe,
U sve vrime, ove bitve,
    Turc' padoshe kako blitve,
Laudonu srechia dadde,
    Dampu mertvi mall' ostadde,
Triest osam mertvi osta,
    Sto shesnajest rannu dosta,
Sotom shtettom grad dobishe
    Turski Brebir osvojishe,
Mlogo praha, i ollova
    Trijest devet josh toppova,
I ostale josh zaire,
    Tude bishe sve brez mirre,

Tu

Tu *Laudon* to zaddobi,
Pak zapovid Carsku dobbi,
Da na noge vojsku meche;
Biogradu daje kreche,
Dafe s-Bogom on fjedini,
Svu Armadu ujedini,
Ter da fricsno bitvu pocfme,
I Biograd turkom otme,
Carsku volju da izpunni,
U fercufe ne uzbuni,
Tad na marshe vojsku meche,
Biogradu on uju kreche,
Stari Vitez fvojskom pojde,
Biogradu fricsno dojde,
Virnoft fvoju ne oftavi,
Neg tu dobro fve opravi,
Joshter jedno dat' prikaxem,
Iftina jeft da ne laxem
Kadfu nashi Brebir tukli
Dubicife turci vukli,
Na Dubicu on' ne fmishe,
Koftajnici on' slidishe,
Koftajnici ne dojdoshe
Nego Csardak on' projdoshe,
Jedno fello obkolishe,
U njem shto bi porobishe,

 I

I josh boljma das' pofale,
Defet kuchiah u njem pale,
Tam *Levenberg* frishko pojde
(To jeft Major) s- cfettom dojde
Ter josh *Rengjel* cfettu skuppi,
S- Kompaniom Knjemu ftupi,
Pak na turke navalishe
Vatru na njih tu palishe,
Od fvi ftranah oshtro biju,
Otud turke da odbiju,
Srechia njima tude bishe
Srecsno turke tu nadbishe,
Turke oni raztirashe
Turci marvu otirashe,
Turci naglo natrag gmixe,
I u Zemlju fvoju bixe,
Naglo turci tu hodishe
Al Jamnici kad dospishe,
Kroz dolinu oni iddu,
Berxje natrag hoch' da pridu,
Sa fvi ftrana onfe pazze,
Da na shtogod ne nagazze,
Al njim paznja bishe pufta,
Jere Shuma bishe gufta,
I prem ako ons' pazishe,
Na bufiu nagazishe,

U busi bishe Serdar
    Andrievich to Barjaktar,
Iz nenada vatru prosu,
    Megju turke on nju sasu
Joshse oshtro snjima bije,
    Da on turke tu nadbije,
Istina jest turke razbi,
    Al njih opet tu ne nadbi,
Hiljad' turak tude bishe,
    Nashi sheſtdeset mallo vishe,
Kad to turci oppazishe,
    I mallinu tu spazishe,
Pomanshese onda turci
    Zaurlashe kako vuci,
Pakse oshtro záterkuju,
    I na njega náterkuju,
Turci njemu josh govore,
    Onse snjima bitt ne more,
Gubit ljudi da nedade
    Negse turkom da pridade,
Andrievich to ne slusha,
    Nego srechiu svoju kusha,
Momkom svojim josh govori,
    Dase svaki dobro borri,
Turkom dase mi ne damo,
    Da nas suxnje ne pridamo,

Bol-

Bolje nama jest umrit ovde,
Neg' suxnjima bitti onde,
Spomenmose dasm' Hervati,
I junaci svagd' nazvati,
Ne xalimo gubit glavu
Da csuvamo nashu slavu,
Kada njima to izusti
Onda njima volju pusti,
Malina jest njihu bila,
Al golema bishe silla,
Turci na njih naterkuju,
Al zlo od njih odterkuju,
Iz zaderva ons' varaju
Turke Zemlji obaraju,
Dugos' sturci tude bishe,
I fricsno njih tu razbishe,
Mnoge turke potukoshe
I josh plinje odvukoshe,
Sve shto turci zarobishe,
Natrag oni sve dobishe.

§. XIII.

Kada vojska na Biograd pojde,
Svoj Granici tad zapovid dojde,

Na

Na ſve ſtrane daſe mechiu ſtraxe
I Kraineh daſe dobro pazze,
Dabi turci od kudgod ne doshli,
I ſprivarom na Krainu doshli,
Da ſprivarom Krainu ne projdu,
Po neſrechim knam u *Zemlju* dojdu,
Kaks' naredi, takoſe ucſini,
I naredba ſvudaſe nacſini,
Od turcſina daſe dobro cſuva,
Jerſe nezna shto u ſebi kuva,
Po Kraini daſe vojska kreche
Na ſve ſtrane daſe piket meche,
I Patroli ſvuda da prohode
Odkud turci potajno dohode;
Tads' ucſini Kordon od vojnikah
To najvishe ſami Krajshnikah,
Po granicah cſuvajuſe ſtraxe
I na turke verlo dobro paze,
Alſe turci tude i ne micſu
Niti halla po Kraini vicſu,
Neg cſude shto njimſe dogodi,
Kad *Laudon* njih ljuto pohodi.
Ter nam tako tude dojde zima
Ichi vojska na Kvartire ima,
Razmetnuſe vojska na Kvartire
Das' vojnici pram zimi namire,

Al das' nebi uzbunili turci
I knam doshli kako ljuti vuci,
Na Krainah ſvud vojnici ſtraxe,
I na turke verlo dobro paze,
Ter takonam niko vrime projde,
Sicſanj Miſec, i pol zime dojde;
Dvajeſt trecheg to ſicſnja Miſeca
Turcſin viru med nama priſeca,
Iſtina jeſt na njegaſe ſtraxi
Ali turcſin ſvagd' priliku traxi,
Daſe knama potajno uvucſe,
Straxe nashe hoche da potucſe,
Turcſin u tom tu verlo mudruje
Al *Bajalich* u tom ne luduje,
Bajalich jeſt Horvacki ſerdare
Od Kraine slavni Oberſtare,
On na turke dobar pozor ima
I josh xeli, das' ſaſtane ſnjima,
Pak da ſnjima ſvoju kusha ſrechiu
Koj slavu bude imat vechiu?
Shtoje junak u ſercu xelio
Bog jeſt njemu iſto udelio,
U tri puta udaraju turci
Navaljuju kako merki vuci,
Al *Bajalich* dobru cſeka slikku
Boj bitt ſnjma, josh bolju priliku,

Do-

Dobra njemu kad prilika dojde,
Onda junak protiv turkom pojde,
Cſette ſvoje u red naregjuje
Bojnoj bitvi mudro uregjuje,
Joshter njima on ocſinski velli:
Moj ſinci budite veſelli,
Mismos' s-turci veche putah billi,
I u boju uvik ſrecsni bili,
Ukaxmoſe dasmo mi Horvati
I junaci odavna nazvati,
Ne xalimo izgubiti glavu
Da mi nashu ſacſuvamo slavu,
Turcſin u tom bash Kerſtinji dojde,
On s-cſettama protiv njima pojde,
I kadaſe ſturci ſaſtadoshe
Turci na njih ljuto napadoshe,
Biju nashi, al biju i turci,
Halla vicſu, kao u Shumi vuci,
Nashi velle: pomozi nam Boxe,
Pak udrishe kako koj moxe,
Tude turci ljuto potekoshe
Allſe nashi ſnjima poneſoshe,
Duggo vreme ſnjmaſe tukoshe
Dokſe turci natrag povukoshe,
Als' necſudi shtoſe natrag vuku,
Jer Horvati ſve od okka tuku,

Osh-

Oshtru vatru na turke ſtavljaju

Mertve turke Zemljom ſaſtavljaju,

Kada turci tu vatru vidishe

Natrag bixat oni pohitishe,

Naglo turci natrag otud bixe,

Ali mlogog zerno otrag ſtixe,

Jer *Bajalich* za njimaſe vucſe

Pak njih ljuto iz pushaka tucſe,

Dokſe turci otud izvukoshe,

Njih Horvati mloge potukoshe,

Bixe turci otud brez obzira

Jer *Bajalich* neda njima mira;

On izpuni u tom ſvoju xelju

Turk' otira u njihovu Zemlju,

Mloge turke on tude pogubi

A od ſvojih nikog ne izgubi,

Neg dvojica ſam' rannu dobishe

Ali slavno turke naddobishe,

U rannaſe ſad oni ponoſe

Jer junashtva na ſeb' biljeg noſe.

Tadſe turci u ſebi ſmutishe

Tri miſeca ponizno shutishe,

Nitse oni kudagodir krechiu

Niti ſvoju probiraju ſrechiu,

Tri Miſeca kada mirno projde

Tad boj bitti, njima volja dojde,

Lie-

Liepo vreme videshi u Maju
Bolju frechiu misle da imaju,
Podixefe Sarajlia Basha
To Poglavar od grada Biacfa,
Tri hiljade on skuppi turaka
Po izboru fvě fami junaka,
I josh vechju da nam cfini shtettu,
On i drugu josh fakuppi cfettu,
Jednu shalje granici Banalskoj
Na Krajni Zemljici Horvackoj,
Drugu shalje uprav na Ludinju
I obechia on njima izminju,
Dobro fvaki dafe tude vlada
Da Horvate on fnjima nadvlada,
Ter da njima tu nebude shtette,
Hoch' obadve das' faftanu cfette,
Da obadve faftanufe skuppa
On tu fvira, u bubnjeve lupa;
Kadfe cfette skuppa faftadoshe
Na Horvate oni napadoshe,
Tu oruxja filno ufta zvekka,
Al Oberfter tajno na njih cfekka,
Grof *Spork* Oberfter tu biashe
I turkomfe tude on fmijashe,
Pak da dojdu, u fercu on xelli
I Horvatom on fvojima velli:

Poslu

Poslushajte tu oruxja zvekku
I josh silnu od turaka jekku,
Al kadase snjima sastanemo,
Dase oshtro mi snjima bijemo,
Bogche dati, i prisveta Majka,
Biche turkom nesrecsnoga danka,
Josh serdaru *Jellacsichiu* velli
Da on njemu sada srechiu xelli,
Das' na lievo svojom csettom vucse,
Pak da slieva oshtro turke tucse,
Kak naredi, takose upravi.
Als' u tome i kavga napravi,
Jere turci naglo navalishe
Oshtru vatru josh na njih palishe,
Terse ljuto na njih zaterkuju
I okolo s-konjih obterkuju,
Al Hervati joshter tude shute,
Pak gledaju, kakse turci mute,
Niti hoche dase na pred pojde
Dok *Jellacsich* svome mistu dojde,
Kadse vojska tu uredno verxe
Tad' Oberstar svoju sablju terxe,
I Horvatom svojima govori:
Dase svaki ovde dobro borri,
Da ne xali nitko ovde mukke
Da bijemo oshtro sada turke,

Spre-

Spreda oshtro na turke udara
    Mertve turke on Zemlji obara,
Slieva vicſe *Jellacſich* ſerdare
    Das' Hervati turaka ne mare,
Neg' gdi turci, kaó vuci viju
    Dajih. Horvati iz pushaka biju,
Ter obadva na turke udrishe
    I ſturciſe junacski borishè,
Tuku turke ſa obadve ſtraneh
    Alſe turci oshtro tudi brane
Jere mloshtvo tu bishe turaka
    Sve Delijah po izbor junaka,
Bash dó guſta tu Horvatom bishe
    Skoro borit ne mogoshe vishe,
Al uprava *Sporka* Oberſtara
    I naredba *Jellacſich* ſerdara
Pak ſpomóchiom Boxanſtvene ruke
    Srecsno oni tu razbishe turke,
Tadſe turci natrag povukoshe
    Mloge mertve ſobom odvukoshe,
Od cſeterjeſt ſedam vishe oſta
    I mlogo njih tude rannu doſta,
Tu dvanajeſt i Horvata padde
    Nikoliko i rannu doſtade;
Iſtina jeſt on imashe mukke
    Als' veſeli, jer razbishe turke,

I ne ſamo turke potukoshe
Neg josh mloge plinjeh odvukoshe,
Mlog' hancxareh tude zadobishe,
Dugge pushkeh, i ſtrile odnishe,
Jedan Barjak i mlogo zaire.
Kas' odneſe brez nikakve mirre,
U tom turci videchi neſrechiu
Neche kushat vishe oni ſrechiu,
Das' neſrechia na njih ne navede
S-mirom oni od Kraine ſede.

---

§. XIV.

Od obiſodovanja, i pridobitja Grada Cetina.

Ljuta Zima s-Pramalitjem projde
I veſelo nama litto dojde,
Gdi u littu vrime jeſt od boja,
Da zapiva ſvakom ſrechia ſvoja,
I Duhovi kad ſveci projdoshe
Zapovidi tad Carske dojdoshe,
On dojdoshe *Devins* Generalu
Da uzviſi i on ſvoju ſalu,

Da on skuppi vojsku u jedino
    Pak da idde na turke jedino ,
Dafe fvojskom na turke povucfe,
    I fnjomefe k- Cetinu dovucfe,
Ter josh Cetin oshtro da on bije
    I s- Cetinom turke zadobije;
Kada *Devins* primi ovu knjigu
    Tad on mudru na to uze brigu,
Ter kakoche brez velike mukke
    On pridobit, i zarobit turke,
Josh vojnikom da ucfini falu
    Knjigu pishe *Valish* Generalu,
Das' zapovid tad vojski izdade,
    Das' na marshe pripravit imade,
Da on cfette fve kolike kreche
    Na Krainu njeh Cettinu meche,
Tèr da mudro oni u tursku iddu
    I da fricsno fvi Cettinu pridu ;
Kak naredi, takofe ucfini,
    Naredbafe za marshe nacfini,
Sa fvi ftranah vojnici pojdoshe
    Svi jedino Cettinu dojdoshe,
Dvajeft drugog to mifeca Juna
    Ucfinife onde turkom buna,
U taj danak cfettefe sklopishe
    Na okolo Cettin obkolishe,

 Tur-

Turcis' brinu hodechi po gradu
    I u ſtrahu josh cſupaju bradu,
Na Cxamia i Ocxeſe micſu
    Muhameda ſvog, na pomoch vicſu,
Okol vojska tu ſtadde u logor,
    Boxju pomoch ona cſeka ozgor,
Okol pocſesh metati redute
    Iz pod Zemlje josh kopat i puteh,
Na redute josh toppove vuku
    Da iz njihu oshtro turke tuku,
Josh Sigurnoſt da imadu vechju
    Na okolo ſve Shancëve mechiu,
Iz Cettina ljuto turci biju,
    Da nas oni, od ſebe odbiju;
Nashi toppi tu ſtarshno pucaju
    Oshtru vatru na Cettin bacaju,
I kad ſtrashno toppovi pucaju
    Nashis' blixe gradu zakapaju,
Shto videchi Cetinjani turci,
    Za vijashe kako merki vuci,
Oni iz grada na dvor izidoshe
    I jurishom na nashe pridoshe,
Al njim jurish nishta nepomoxe,
    Nego mlogom xiviti odmoxe,
Nashi toppi bacaju Kartacſe,
    Mertve turke po Zemlji povlacſe,

Josh

Josh Shicari na njih navalishe
    Oshtru vatru tu na njih palishe,
To videchi uplasheni turci,
    Bixe u grad, kao u Shumu vuci,
Al prem u grad ako umakoshe
    Onſe vatri mallo zamakoshe,
Slaba bishe tu njihova brana
    Jer ſredutah oda ſvihu ſtranah,
Oshtra vatra tudſe na njih pali
    Dobros' miri, ni jedna ne falli,
Kad izajde iz toppovski uſtah,
    U grad padda, megju turke guſta,
Al prem guſteh, ak vatre paddaju,
    Opets' turci u grad ſvoj uzdaju,
(Kog Illyri tverdo ſazidashe,
    Kad Rimljani njima kraljevashe,
I josh Rimsko kad Carstvo preſtadde,
    I Boſansko kraljeſtvo naſtadde,
Cetin bishe od Horvacke ſtrane,
    Kojims' Illiri od ſvi ſtranah brane,
Dok ne dojde Muratova ſilla,
    Turskog Cara, ova jeſte bila,
Koj otte Boſansku Granicu,
    Smaknu kralja, otira kraljicu,
Slavonii joshter ſilno pojde,
    Prek Magjarske, do Budima dojde)

  U

U grad tverdi uzdajuchſe turci
Opet viju kao mamni vuci,
Pakſe ljuto na dvor zaterkuju,
Do Shanacah knama doterkuju,
Oni hoche da nas tu pobiju,
Illi barem od grada odbiju,
Ali zalud ovo probirashe
Jere nashi na njih mashirashe,
Pokraj Shanca potajnoſe vuku
Iz pushaka oshtro turke tuku,
Ter josh ljuto na njih napadoshe,
Mloge turke tude potukoshe;
Shto videchi uplasheni turci
Bixe u grad kao u Shumu vuci,
Al u gradu nebi njima mira,
Jer njih vatra od ſvi ſtranah tirra,
Skrivajuſe tam amo po gradu,
Al u vatri ſvuda pale bradu,
Ne najdoshe milo od pokoja
Glave taru od ſilnoga znoja,
Ter med ſobom jednokupno velle:
Srechiu kushat opet oni xelle,
Muhamedu to na slavu vechiu
Srechiu kushat mi hochemo trechiu,
Pak skupiſe tad cſetta turakah
Sve Deliah po izbor junakah

Ter

Ter iz grada oni izidoshe
I josh knama jurishom pridoshe,
Na nas oshtru, oni vatru daju
Al oshtriju od nashi primaju,
Jer s- Kartacſih toppi nashi biju,
Daſe turkom ſvima cſalne viju,
Josh Shicari ljuto pushkaraju,
Mertvi turci tu Zemlji padaju,
Niti vatri odolit mogoshe,
Nego natràg oni u grad odoshe,
Ali mlogi u grad ne dojdoshe
Jer tanetah Kroz tielo projdoshe,
Kao ſnopovi po Zemljiſe viju,
Jer Kartacſi otraga njih biju.
Turci u gradu po vatriſe mute
Deſet danah oni mirno shute,
Oshtro toppe oni na nas pale,
Al njim toppi ne cſinishe fale,
Prem ak ſtrashno tu toppi puçashe
Nashi kvara od njih ne imashe;
Pishe knjigu *Devins* Generale
Ter nju turkom pravo u grad shalje,
Sve slucſajeh bojne on ſpominja
I priateljski turke oppominja,
Ev' vidite shtoje nasha ſilla
Poznata jeſt ſvagdi vama bila,

 Da

Da vi snama nemoxtes' boriti,
Niti nashoj silli odoliti,
Grad nam sada vi u ruke dajte,
I vas robbe, vi nama pridajte,
Jer vam kaxem: Dushami jest milla,
Bitche vama nesrechia nemilla,
Ter jurishom ako na vas pojdem,
Srechno u grad (kakse ufam) dojdem,
Csitav gradchiu vama razmetnuti,
I pod sablju sve xivo metnuti,
Nechiu prôstit ni staru, ni mladu
Nitchiu ostavit shtogodir u gradu,
Shto ne bude vatra popaliti
Rukamachiu ono pokvariti;
Ali turci na to i ne haju,
Negse u grad sve oni uzdaju,
Pak josh motre svemu oni slikku,
I izajti iz grada priliku
Oshtro misle oni da nas biju,
Ter od grada hoche da odbiju,
I shto oni u sebi mislishe
To desetog Jula ucsinishe,
Oni iz grada ljuto izterkashe
Do toppova mamno doterkashe,
Alse oni prevarishe ludo
Jer toppovi njih tukoshe ljuto,

Ban-

Banganeteh josh njih probadaju
    Mertvi turci po Zemlji padaju,
Mlogi turci na dvor izidoshe
    Al njih mallo u grad unidoshe,
Sebi oni gdi traxishe slavu,
    Ondi mlogi izgubishe glavu;
Oshtro *Devins* tad zidove tucse
    I graduse joshter blixe vucse,
U zidove toppovi udara
    I u Shance njih ljuto obara,
Deset danah on njih tako tucse
    I graduse pod bedem dovucse,
Kad osvanu nam danak Illinje,
    Hoche *Devins* da dobije plinje,
Svakom srechiu on u sercu xelli:
    I svoj vojski on ocsito velli:
Oh junaci draga dieo moja!
    Svakom Majka bud vesella svoja,
Vishe ovde ne terpimo mukke,
    Nego danas potucimo turke,
Mi jurishom da na njih udrimo
    Turke, i grad danas pridobimo,
Kad junaci ricsi ove csushe,
    Tad na noge svise podignushe,
I rekoshe pomozi nam Boxe,
    Poterkashe kako koj moxe,

Na

Na bedemſe ſvaki zaterkuje
Jedan drugog napred preterkuje,
Turska vatra na njih padda guſta,
Ali turkom oſta slava puſta,
Jer junaci kao jeleni skacſu
Preko zida on' u grad uskacſu,
Ter po gradu ljute tuku turke,
Vishe od njih da ne terpe mukke,
U tom neshto kad projde vremena
Turskog onde tad neſta plemena,
Nashi ljuto tu po gradu hode,
Svaki ſvoga Banganetom bodde,
Turska, i nasha tu kervſe proliva,
Cernom Zemljom ſvuda kervca pliva,
I Cerveni tu lette potoci
Jer ſerditi pomamshefe Momci,
Mertvj turci po Zemlji padaju
Jer njim nashi pardona ne daju,
Tucſe, ſicſe ſvaki ſvoga ljuto
Banganetom josh probija kruto,
Tude turci polu mertvi jecse,
Nashi ſabljom ſvaki ſvoga ſecſe,
I da *Devins* zapoved ne dadde
Mir xivima odſad daſe dade,
Xiv ni jedan turcſin nebi oſto,
Negobi ſmert, illi rannu doſto,

Dvi

Dvi hiljade tu turak pobishe
    Sto cseterjest xivi ufatishe,
Tud pedeset nashi poginishe
    Dvista trijest josh rannu dobishe,
Istina jest preterpishe mukke,
    Ali slavno predobishe turke,
Mloge turke nemillo pobishe
    Zemlju, i grad slavno osvoishe.

§. XV.

Od Principa Koburga, i njegove Armade.

Nut *Koburga* Princ Gavalira,
    Mladu njemu serce neda mira,
Neg kad vojska s-Prajzomse derxashe
    Sedam godin ta ljuto trajashe,
Mladi Princip u sercuse mucsi
    Nauk boja on pomljivo ucsi,
Vojnik biti u sercu naumi
    Ktomu nauk u frishko razumi,
On ostavlja dvore principove
    Odde slushat pushke, i toppove,

On

On uzima Cesarovu sluxbu
U vojnicsku onse meche druxbu,
Mlagjan bishe, als' junacski vlada,
Jer golemu ons' imenu nada,
I golemo da dobije ime,
Svagd' junacski onse vlada stime,
Sedam godin u toj vojski osta,
I s-junashtvom on Majorom posta;
Kadse vojska kotomu umiri,
Serces' njemu, stime ne umiri,
Neg promishlja tada svoje stanje,
Ratt on vodit, da imade znanje,
Tom nauku marljivose dadde
Dok ratt vodit, znanje ne imade,
U tom diellu mudros' vlada dosta
I u tomu Generalom posta,
Kad na ovo dostajanstvo stadde
Joshter vechja on zlamenjah dadde,
Dach' od slave biti njemu kruna,
Jermu narav junashtva jest punna,
Ne ukaza on samo junashtvo
Neg i za ratt potribito znanstvo;
Njega u Bernj Comandirom mechiu
Svem narodu da ucsini srechiu,
Tu vojnicskog upravitelj stadda,
Kako otac tude snjma vlada,

I ne ſamo ljubav od njih dobbi
Neg i drugih, on ſerca zaddobi;
Njeg vojnici iz ſerca ne gubbe,
A Purgeri kako oca ljube,
Tad upravnu poznashe Moravu
I josh ſrechnu nazvashe derxavu,
Otud *Koburg* valja da otide
Ter u Poljsku valja da on idde,
U Lembergu ſtolicamu bishe
Poljskoj hasne da ucſini vishe,
Dragovoljno ovo noſi brime
Za derxavu ons' ocſinski brinne;
Turska vojska kadaſe zaverxe,
Onda *Koburg* ſvoju ſpadu terxe,
Stare Momke on ſebi ſabira
Kojim ſerce nigdi neda mira,
Smertjom oshtro ſvi kojiſe borre,
I u ſercu ſvi oni govore;
Jurve ſtari mi jesmo Soldati
Slavno ime xelimo imati,
Buduch nebi nigdi tome slikka
Nits' ukazat biashe prilika,
Da mi ſtari, gdigod ukaxemo,
Da mi Caru nigdi ne laxemo,
Dasmo ſtarri, al dobri vojnici,
I Carevi vredni podloxnici,

Kak'

Kak' rekoshe, tako ukazashe
    Das' junaci slavno pokazashe,
Jer *Koburga* ſvi virnò slushaju
    Poglavara, kogo ni imaju,
Bukovinu ſvi mudro pridoshe
    I Kocimu bieolomu dojdoshe,
Gdi Kocimſe kako jaje bieli
    Nashu ſturskom, on Granicu dieli,
Mudro *Zemlju* oni obhodishe
    I Kocim grad tverdo obkolishe,
Dva Miſeca njeg ljuto tukoshe
    Doks' pod bedem oni uvukoshe,
Pod bedemom onis' odmaraju
    Ali bedem ljuto obaraju,
Jer toppovi ljuto on' biju
    Na njih turci, kako vuci viju,
Tude turkom nebi od njih mira,
    Al u turak mloga bi żaira,
Doſta praha, i bojnog olova
    I veliki josh ktome toppova,
Dobro ſide turci tu u gradu,
    Niti hoche das' oni pridadu,
Po graduſe tamo amo miciſu
    I na pomoch Muhameda viciſu,
Pak veliku oni eſine bukku
    Ter iz grada oni ljuto tuku,

Osh-

Oshtro tuku pushkom, toppovi,
I na jurish ſvi jeſu gotovi.
Ali *Koburg* mudra jeſte glava
Vikovita budi njemu slava,
Od bedema, ravno do bedema
Turkom mira nigdi od njeg neima,
Od kudaſe turci oshtro brane
Ljutu vatru na te daje ſtraneh,
Vatru baca on njima nemarom
Ljuto tucſe, i bije gombarom,
I lagume on pocſe kopati
Da grad more lashnje podkopati,
Jadni turci kada to ſpazishe
Sve ufanje u ſeb' izgubishe,
Daſe veche on' mogu boriti
Nit *Koburgu* tude odoliti,
Viche cſine tada megju ſobom,
Da uprave oni dobro ſobom,
Jedni velle das' oni pridadu,
Drugi velle, ni poshtos' ne dadu,
Muhamedu daſe mi molimo,
I s-kauri junacski borimo,
Junacismo odavna mi bili
I kaure ſvagdismo nadbilli,
Moxe ſrechia ſada nama biti
Terchemo njih, od nas mi odbiti,

Osh-

Oshtrom vatrom tada udarishe
Mlogo nashi tu oni pobishe ;
Kada dillo *Koburg* to oppazi
Mertve ſvoje on mloge tu ſpazi,
Ciknu junak kako biela vila
Jermu ſerce tu udari ſtrila,
Pakſe virom on zaklinja ſvojom
Turkom priti on priljutim bojom,
I josh hoche, da njima ukaxe
Shto namisli, u tom da ne laxe,
Mira njima on tude ne dade
Neg namishta on teshke lumbarde,
Haubice joshter u red meche,
I velike josh toppove kreche,
On na miſto mudro njih poſtavlja,
I na Shance ſmotrie naſtavlja,
Ter grad boljė da on moxe tuchi,
On Avane pocsè na njeg vuchi,
Od ſvih ſtranah nacſinja Patrieh
Da grad moxe, on tuchi ſmotrie,
I kad Shance on u red poſtavi
Na njih toppe on mudro naſtavi,
Ter kakogod on tude odredi
Boju ſpravu on mudro uredi,
I kad bishe ſva tomu gotova
Uſta rukka, tu ſtrashni toppovah,

I,

I lumbarde joshter ſtrashno gude,
Meitve mishlish, tu da one bude,
Mali toppov joshter cikka ſtoji,
Daſe narav njih slushati boji,
Iz Avana oshtras' vatra kreshe
Daſe od njih iſta Zemlja treſe,
Vatras' vatri tu oshtro primicſe
Tanet tane, tu berxje priticſe,
Nasha vatra tude cſini bukku,
Al i turci oshtro jako tuku,
Ova vatra skoro ne priſtadde,
Neg pet danah ljutoſe izdadde,
U toj vatri cſekalaſe ſrechia
Komu, ona hoche biti vechia?
Miloſt boxja tude ſnama bishe,
Bolju ſrechiu nam dati hotishe,
Haubice oshtro nashe pale
Da grad turkom nad glavom upale,
Pak u ſercu shto oni xelishe
To od Boga oni izmolishe,
Dvajeſt drugog to Miſeca Juna,
Strashna turkom ucſiniſe buna,
Sa dvi ſtraneh grad njimſe upali
I ne ſamo, kuche njim popali,
Niti vatra njima dadde mira
Neg skuchama izgori zaira,

Ovo videch tad xalosni turci,
    Halla vicſu kao u Shumi vuci;
Tada *Koburg* njima shalje glaſe,
    Turci: dobro ſad pazite naſe,
mojoj ſilſi ne moxte odolit,
    Nitse ſamnom vi moxete borit,
Viſe nama priateljski pridajte,
    I grad meni ſad u rukeh dajte;
Pritisnuti turci od nevolje,
    Promishljaju kako biche bolje,
Pak ponizno njemu porucſuju,
    I poniznu moljbu izrucſuju:
Daj nam vrime tri cſetiri danah
    Mis' hochemo dogovorit s-nama,
U ton vrime hochemo viditi,
    Kakochemo viche ucſiniti,
Kak molishe, takojim dopuſti,
    I tri danah njih u miru puſti,
Alje turcſin ſvagd' lukavo zvire,
    U kom derxat nigd' nevalja virre,
Tri danah tu vichie cſinishe,
    Al nut gledaj! kakvo ucſinishe,
Jer cſetverti kad danak naſtadde,
    Cſetir hiljad tu turak izpadde,
Pred njimaje tu *Tatarkam* basha
    Memed Aga toſecxia Basha,

Ter iz grada kako izpadoshe,
Na lievo nam krilo napadoshe,
Al prem akſe ljuto zaterkashe,
Hitro natrag oni odterkashe,
Jer proſusmo mi na njih Kartacſe,
I konjici iztergoshe Mache,
Pak kao ptice megju turke lette,
Put das' turkom do grada zaplette,
Turkom pute u grad zapletoshe
Daſe vratit u grad ne mogoshe,
Nego jekom halla oni vicſu,
U plasheni preko polja micſu,
U ſvem polju ne ſmedoshe ſtati,
Nit pokoja oni ſebi dati,
Preko polja oni u Shumu bixe,
Al uplasheni ſvaki tamo ſtixe,
Ter kadaſe mallo razabrashe,
Ondas' oni ſvi skuppa ſabrashe,
Pak dogovor on' med ſobom cſine,
On doſadu nama da ucſine,
Ter da udru on' na nas otraga,
Nas otirat (mislishe) brez traga,
I kakogod oni naumishe
Na nas oni otrag naſtupishe,
Naſtupishe na hitre huſare
To Ördödy ſilovne Macxare

N 2 Pred

Pred Husari Oberstar *Kepiro*
    Koj u turke vishe putah diro,
On Husarom svim priateljski velli:
    Da on srechiu svakom tude xelli,
Dobros' derxte mojih milli sinci,
    Ukaxtese dast' dobri vojnici,
Istina jest terpichemo mukke,
    Alse ufam: dobichemo turke,
Svaki dobro neka konja jashe
    I na turke oshtro sabljom mashe,
Pak podviknu njim magjarski rajta:
    Biche nami tude dosta pajta;
Silni momci, kad to razumishe,
    Silno oni na turke udrishe,
I tri sata snjimase tukoshe
    Dokse turci natrag povukoshe,
Nise csudit shtose natrag vuku,
    Jers' Husari silno snjima tuku,
Tuse konjic, o konjica csceshe,
    A turkomste silno glava kreshe,
Mloge turke mertve obalishe,
    Tatarkama xiva ufatishe.
Shto videchi obkoljeni turci
    Oni mucse kao u gushti vuci,
Nit odgovor oni nama dadu
    Niti grada hoche da pridadu,

Neg

Neg od Jaſſi on' cſekaju pomoch
Nitse vide, negſe cſuju obnoch.
Niti *Koburg* njim vishe govori
Nego gladom on njih teshkim mori,
Pak on pishe Vojvodam Armade,
Daſe pozor na ſve ſtran' imade,
Dabi odkud neudrili turci,
Ne umakli kako u tor vuci,
Kak pazishe, tako i najdoshe
Sheſt hiljada turaka dojdoshe,
Kod Gjilkosha na prolaz udrishe,
Na prolazi projti naumishe,
Sve Delie tu bishe ſabrani
Pak udrishe, kako i pomamni,
Nit viſoke gledaju planine,
Nit duboke tu motre doline,
Niti zaſics njima puteh ſmeta,
Nit od rupah njima bishe shtetta,
Nit marishe zatvor paſizatah,
Neg junacska perſa od ſoldatah,
Jere nashi ſvi u redu ſtashe,
Silne turke, ſilno docſekashe,
U fercuſe ſvi oni budishe
Kako lavi na turke udrishe,
Bije turcſin, al biju i nashi,
U toms' turcſin tu jako uplashi,

 Pak-

Pakſe pocſe tude natrag vuchi,
 Nashi oshtro onde ſnjima tuchi,
Dokſe turci natrag izvukoshe,
 Tri ſtotine tu njih potukoshe,
Žadobishe konjah, i jaraka,
 Oſvojishe dva bojna barjakah,
Tu nam turci zadadoshe kara,
 Koj nebi brez nashega kvara,
Jer pedeſet tu padde Momaka,
 Vitezovah, i vredni junakah.
Tomu mallo jedva vreme projde,
 Etto beda opet knama dojde,
U prolazi na cervenom turnu,
 Silni turci ucſinishe bunu,
Tri hiljade tamo turak dojde
 Sillom hoche da u Erdelj projde,
Als' ufanjem oni privarishe,
 Na junake vridne nagazishe,
Kako turke oni oppazishe
 Tuſe ſnjima taki pozdravishe,
U pozdravi ne pruxaju ruku,
 Neg toppovi i pushkama tuku,
Pak zajdoshe konjanici ſtraga
 Otirashe turke tu brez traga,
Nitse vishe turci vidit dashe,
 Jerſe vratit, ſerca ne imashe.

To

To naredbe *Koburgove* bishe,
Kod Kocima, kad on ſidishe,
Tude ſidi, al u zao cſas turkom,
Jer njih mucſi on velikom mukkom,
Nisht' necſini, ni ſtaru, ni mladu,
Neg njih derxi u priteshkom gladu.
U tom vreme njem duggo biashe,
On naredbu tad drugu cſinjashe,
Knjigu pishe *Splenji* Generalu,
Termu xeli uzviſiti falu,
Da on kreche tada ſvoju cſettu,
Pak da cſini ſvuda turkom shtettu,
Nek ne cſini mlogog dogovora,
Neg da traxi turskoga logora,
Da slobodno na turke napade,
Strah u ſerce neka njima dade,
I kad turke on s- bojom poplashi,
Nekſe kreche tad Varoshu Jaſſi.
Varosh Jaſſi da moxe dobiti,
I josh turke u njem zarobiti.
Kada *Spleny* ovu primi knjigu
Za taj poſo, on uzima brigu,
Pakſe ſvojom tada kreche cſettom
Nebil turkom, gdigod dosho shtettom,
Shtoje junak u ſercu xelio,
Bash tomu jeſt i Bog udieſio,

Jer na ſverhi Miſeca Aguſta,
Oſta turkom slava tude puſta,
Sedam hiljad on najde turaka,
Sve Deliah, po izbor junakah,
Njegva cſetta, tu mallena bishe,
Jer turaka mlogo bishe vishe,
Alſe uzda u milloga Boga,
Jere bishe tu junacska slogga,
Oshtro oni na turke udrishe
Mloge turke tude pogubishe,
Tako ljuto on na njih napadde,
Oſam ſtotin mertvi turak padde,
Neshto xivi joshter uſatishe
I logor njim tu ljuto razbishe,
Razbigoshe turci po Moldavi
Strah dadoshe cſitavoj derxavi,
Bixe turci kuda koji znade,
Dokle moxe, i vreme imade;
Na to glaſeh doneſoshe vlaſi,
Da turaka neima vish' u Jaſſi,
Ode *Spleny* da on Jaſſi primi,
I s-naroda turski jaram ſnimi;
Kad to cſushe u Kocimu turci,
Zavijashe kao u Shumi vuci,
Ne znadoshe shto hoche pocſeti
Jere vide das' ne mogu oteti,

On'

On' u gradu terpe od glada mukku
    Iz dvora njih josh toppovi tuku,
Vatra pali, i glad teshko morri,
    Da ſvak u ſeb' mora da govori:
Bolje biche, daſe mi pridamo,
    Nego ovdi xivot da izdamo,
Kak mislishe, tako i rekoshe,
    I jedino med ſobom ſrekoshe,
Ne cſekajmo na pomoch turakah
    Neg molimo *Koburga* junaka,
Dobri junak dobro ſerce ima,
    Snama dobro ucſiniche ſvima,
Da grad ſada mi njemu pridamo,
    I slobodu od njega imamo,
Da slobodno moxemo otiti,
    Kud tko znade, da on moxe iti,
Ter videchi: da nejmaju ſriche
    On med ſobom ucſinishe viche,
Tude oni dobro misle zaſe,
    Pak *Koburgu* oni shalju glaſeh:
S-gladom, s-vatrom ne moxmos' boriti,
    Niti tvojoj ſilli odoliti,
Grad hochemo da tebi pridamo,
    Samo tvoju miloſt da imamo,
Xeneh, dicu ti nama dopuſti,
    Nas slobodne izajti odpuſti,

Shto-

Shtoje u gradu Careve zaire
    To ti uzmi brez ſvakakve mirre.
Junak *Koburg* dobro ſerce ima
    On cſovicski tu promisli ſnjima,
Shtog' molishe to njima dopuſti,
    I otichi, njih slobodne puſti,
Grad on uze, i Carsku zairu,
    Turke puſti otiti u miru,
Dviſta dobbi tu toppovah bojni,
    Mlog' baruta potribita vojni,
Dvi hiljade tu baruta maxih,
    Shto dobishe tu u gradu nashi,
Josh ſto hiljad toppovski tanetah,
    Sverhu oni shtos' vatrom razmetta,
Sve tu *Koburg* to junacski dobbi,
    Kada turke on ſricsno pridobbi.
Kada ſrecsno dillo ovo ſvershi,
    Drugo viche joshter on dovershi,
Tak ucſini, kako i namini,
    Cſettu shalje Erdeljskoj krajini,
Cſetta bishe iſtina jeſt mala
    Snjome shalje *Spleny* Generala,
Pak on njemu josh priateljski velli:
    Svagdi njemu da on ſrechiu xelli,
Nek ne xalli, on preterpit mukke,
    Sam' nek traxi na ſveh ſtraneh turke;

Od-

Odde *Spleny* scsettom u Moldavu,
Krasnu Zemlju, i liepu derxavu,
Srecsno dojde s-csettom do Romana,
Tri tu snjome opocsinu danah,
I csetverti snjome oppet pojde,
Pak kod okne, snjom u logor dojde,
Tude junak scsettom ne pocsinu,
Etto strashnu csuje opominu,
Csuvajtese Nemci, i Macxari!
Etto iddu turci sve s-ancxari,
Dugge pushkeh prek' ramena nose,
Alaganeh, kako oshtre koseh,
Sve na konjih oni poterkuju
I ljutose kvama zaterknju,
Jedva *Spleny* glasak razumio,
Nit shtoch' csinit bishe odumio,
Oshtro turci tamo konjeh jashu,
Nastupishe tu na straxu nashu,
Straxa nasha od turak izmacse,
Srechno kcsetti u lugor domacse,
Csettu svoju tad *Spleny* uredi,
Sturci bitse, josh stalno odredi,
Lette turci kao serdite osseh,
Njih gledajuch narastu koseh,
Njih veliko tu mloshtvo biashe,
I velika tus' vikka csinjashe,

Ka-

Kako besni knama dopadoshe
    Ali nashi na njih napadoshe,
Profus' vatra fa obadvi ftraneh
    Ter obadve tufe dobro brane,
Nitse fmifta mi tu povukosmo,
    Negfe fturci mi oshtro tukosmo,
Turcis' ljuto na nas zaterkuju,
    Al plashljvo od nas odterkuju,
Oshtro toppi tu na ñjih pucaju
    Mertve turke tu Zemlji bacaju,
Al kad *Spleny* tomu fpazi vrime
    Slavno cfetti on ucfini ime,
Pufti na njih tu filne Macxare
    Bash *Ördödy* junacske Hufare,
Britke fablje oni iztergoshe,
    Megju turke filno uterkashe,
Viska ftoji tu cfilli konjicah,
    Zveket ftoji tu britki fablicah,
Kak tko moxe, tako mashe rukom,
    Ter nemillo glave ficfe turkom,
Duggo vreme takofe tukoshe
    Dokfe turci natrag povukoshe,
Als' necfudi shtofe natrag vuku,
    Sablje fieku, a toppovi tuku,
Kad vidishe das' ne mogu borrit,
    Niti filli tu nashoj odolit,

Tad

Tad ſtrah velik, tu na njih napadde,
U bixanje turkas' ſilla dadde,
Polje jecſi od velike vikke,
Kad plivashe prek Tatrasha rieke,
Bixe turci, izmicſu brez traga,
Jer Huſari tiraju otraga,
Sedamdeſet pet turaka padde
Ljutu rannu mlogo njih doſtadde,
Pet njih xivi tude ufatishe
Dva barjaka bojna oſvojishe,
Cſeterjeſt pet konjah ufatishe,
Jer junacski tu turke razbishe,
Cſuvshi turci, da njih odſvud tuku
Iz Moldave ſviſe natrag vuku,
Svojskom *Koburg* kod Romana padde,
Sva Armada skupaſe ſaſtadde,
Al prem ako skupaſe ſaſtadde,
Boja bitti daljeſe ne dadde,
Jere ljuta tad naſtadde zima,
Pokoj traxit, potrebno jeſt ſvima,
Daſe u zimi ſvak' dobro namiri,
Razmetnuſe vojska po Kvartiri,
Prem aks' vojska po Kvartiri meche,
Cſuvats' valja tu opet neſreche,
Dab' ne doshli odkudgodir turci
Navalili kako gladni vuci,

Za-

Zatos' mechiu na ſve ſtraneh ſtraxeh
Da na turke verlo dobro paze,
Ljutu zimu ſricsno pribavishe
I turskeſe ſille upazishe.

§. XVI.

Slucſaib Godine 1789.

Zima projde, pramalitję dojde,
Vojska valja da u tabor pojde,
Svojskom prie negoliſe kreche,
Cſette *Koburg* tada u red meche,
U Moldavi on Ruſeh oſtavlja
Vojsku ſvoju on u Vlashku ſtavlja,
Cſitavuje Vlashku obkolio,
Nebiliju junak oſvoijo,
Hohenloha Princa naregjuje
Da on desno krilo uregjuje,
Da Erdeljsku on krajinu pazi
Gdigod moxe, da na turke gazi,
Kod Rimnika ſvojom vojskom ſtadde,
Ter u logor onde ſnjome padde,
I buduchi da ni vreme mira
Pomljivoſe na turke obzira;

Od-

Odkud hoche da na njega pojdu,
Sillovito joshter knjemu dojdu,
Duggo vreme jest na njih csekao,
Dokle junak jest njih docsckao,
Tu csitavo njemu litto projde,
U csekanju i jesenmu dojde,
U to vreme etto glasmu dojde,
Prek Dunava da i Vezir projde,
Sto hiljada on vodi turaka
Sve Delia po izbor junaka,
Snjime iddu nebrojene Bashe,
Hoch' da sieku ruseh glave nashe,
Buljug-Bashe, silni Deli-Ageh
Koj u vojski jake jesu snage,
Nebrojeni josh ktome csaushi
Knjemu puze kao u kudmen ushi,
Mlog' junaka silni janjicsari,
Sve spushkama, i sbritki ancxari,
Joshter glavni ktom nepriatelj nashki,
Mavrojeni Princip karavlashki,
Kersten jeste, alse ne spominja
Nego mudro turke oppominja,
Kakse valja u Zemlju uvuchi
I Kerstjane kako valja tuchi:
Hej junacse! Kersiti ne pomogo,
U toj misli i Bogti odmogo,

Olia-

Oſtaviſe freche Memedove
Spomeniſe virre Iſusove,
Sotim putem tiches ſturci pojti,
Al na dobró neches ſnjima dojti.
Silla ova kada Dunav projde,
Tad Fogshanu ona uprav dojde,
Princip *Koburg* mudra bishe glava
Neumerla budi njemu slava,
Dobro znade shtoje turska virra,
Zato pazi dobro na Vezira,
Vojsku ſvoju tude odma kreche
I ſve cſette u naredbu meche,
Desno krilo Moldavi opravlja
Lievo krilo kod Rimnikà ſtavlja,
Ter da turkom ovde ſmete puteh,
Cſette ſtavlja, kao na grad reduteh,
Jóshter junák ſam u ſebi ſmishlja
Mloshtvo tursko on dobro promishlja,
Svoje broji, ſvakog po jednoga
Dvajeſt turak idde na jednoga,
Pak das' more on ſnjima boſiti,
I josh ſilli turskoj odoliti,
Knjigu pishe Ruskom Generalu,
Knjem da dojde i ne cſini shalu,
Sa ſto hiljad etto Vezir idde,
Sillom hoche da u Vlashku pride,

Frish-

Frishko dojdi ſada kmeni amo,
    Drugichiu put i ja ktebi tamo,
Da bijemo ſada ſilne turke
    I gonimo, kao po Shummi vuke,
Mlogo njih jeſt, iſtina jeſt prava
    Alſe uſam biche nami slava,
Kad junacski mi njih nadbijemo,
    I ſmalinom mloshtvo razbijemo,
Bogche dati, i ſrechia junacska,
    Poznach' turci shtoj' ruka momacska,
Hodi amo! i, ne gubbi vrime
    Jerſe Vezir verlo brine ſtime,
Da on ſillom nas ovde razbije
    Vilaeteh da natrag dobije.
Kad *Suvarov* knjigu primi ovu
    On naredbu vojski daje novu,
Daſe cſette ſve na noge mechiu,
    I na marshe ſve pomljivo krechiu;
Iddu Ruſi, kako koj moxe,
    Josh govore: pomozinam Boxe,
Celo letto turak ne vidismo
    Nitse ſnjima joshter nagonismo,
Pojd' Bachiushko! ne gubimo vrime,
    Turcſin idde das' bijemo ſnjime;
Josh *Koburgu* Ruſi ne ſtigoshe,
    Silno turci na njeg' doſtigoshe,

O   Ter

Ter *Mesaros*, gdi Commendat bishe
　　Onde silno turci udarishe,
Mesuros jest Major Generale
　　Nigda njemu ne mankalo fale,
Jere mudro on csette sastavlja,
　　I mudrie na turke upravlja,
Shto govori, to izgledom kaxe,
　　Das' u njemu svi momci kuraxe,
U toliku tu pogibelj dosho,
　　Bi zaisto sovog svita posho,
Da tu nebi Firra od Standara
　　Koj nishta za xivot ne mara,
On pripravan xivot izgubiti,
　　Generala samo izbaviti,
Hej junacse! blaxenati Dusha,
　　U toms' dillu prava ljubav kusha,
Med Vojvodom, i med turci stadde,
　　Za Vojvodu tu ti mertav padde,
Ne xal', xivot shtosi izgubio,
　　Jersi mlogom izgled ostavio,
Kako valja dase csuva glava,
　　Svima hudom das' ucsini slava,
Bogche tebi na nom svitu datti,
　　Dacheshse ti svet, i blaxen zvatti,
Kad *Mesaros* ovu ljubav spazi
　　Pomamnije on na turke gazi,

Sam

Sam on hoche da turke izſicse
Pak na cſette joshter ſvoje vicse:
Ne plashteſe moj dragi ſinci,
Ukaxteſe, daſt' dobri vojnici,
Bolje ovdi xivot oſtaviti,
Neg junacsku slavu izgubiti,
Mashi dobro ſvaki ſvojom rukom,
Ne dajmoſe ſada ovde turkom,
Cſettas' ſcsettom tude dobro slaxe,
Vatras' vatri ſve vechma prilaxe,
Duggo vreme ova vatra bishe
Nitse turci odmaknut [illegible]ishe,
Negs' uzdaju on' u jakoſt ſvoju
Vechju vatru josh zadaju boju,
Prem ak' mlogi na *Zemlju* padaju,
Drugi ſilno na nas udaraju,
Meſaroshu tude ſrechia bishe,
Da daleko *Karacſay* ne bishe,
Cſette ſvoje on tu u red meche
Pak josh cſette knjem napomoch kreche,
Knjemu shalje Seklerske Katane,
Ter da bolje na turke napanne,
Knjemu posla joshter i pishaka,
(a) Carevaca po izbor junaka,

Me-

(a) *Kaiſer Infanteri.*

Mesarosbu kada pomoch dojde,
Silno junak tad na turke pojde,
Biju nashi, al biju i turci,
Halla! vicsu kao u Shummi vuci,
Ne csudise shto tu turci viju,
Jere nashi odvud ljuto biju,
Sillu nashu kada turci opazishe,
Onse u big tada i nagnishe,
Shtogod mogu otud turci bixe,
Mloshtvo nashi tu za njima gmixe,
Silno sieku, i biju otraga,
Otirashe turke sve brez traga,
Tirashejih ljuto do Rimnika
Tomches' turcsin spominjat do vika,
Preko Rimne uplasheni plove,
Al Kartacsi i tude njih love,
Jedan danak jedva pocsinushe
Ett' i Rusih knjma dostignushe,
Tad *Suvarov*, na *Koburga* vicse,
Hajd priatelju da csinimo viche,
Skoje strane da bijemo turke,
Da tucsemo, kao po Shummi vuke,
U dobromse dogovormo vichiu,
I Bog nami hoche dati srichiu;
Jedvas oni skuppa sastadoshe,
Kraj tom vichiu odma i najdoshe:

Mlo-

Mlogi turci, a mallina nashi,
    Alſe turcſin kuraxije plashi,
Vojsku nochias uredno ſpravimo,
    Zorom ranno na njih udarimo,
Bogche dati, i priſveta Majka,
    Biche turkom tu xalosna danka,
Kak mislishe, tako ucſinishe,
    Vojsku ſvoju u red namiſtishe,
Nochiom iddu preko Rimne rike,
    Mucſom iddu, da ne cſine vikke,
Dok pol nochi druga ura dojde,
    Vojska Rimnu ſva kolika projde,
Tu u karre cſette pometashe
    I josh tajno napred mashirashe,
Jutrom ranno, u pocsetak zorre,
    Dojde vojska na turske shatore,
Turcſins' tomu nishta i ne nada,
    Dachemo mi dojti iz nenada,
Al prem akſe nishta ne nadashe
    Tu junacski oniſe vladashe,
Jedva nashe oni oppazishe
    S-toppovima ljuto udarishe,
Jedni s-toppi ljuto na nas tuku,
    Drugi logor otud natrag vuku,
Tude turak mlogo hiljad bishe
    Pakſe u cſas ſvi u herpu sbishe,

 Kad

Kad to ſpazi Ruski Generale
Junak bishe vikovite ſale,
U bubnjeve udarati daje,
Ter zlamenje ſvima cſettam daje,
Daſe nashi ſturci ſaſtadoshe,
I na turke oni napadoshe,
Svojom cſettom verlo naglo idde,
Da nashima on na pomoch pride,
Zahurlashe tude ſtrashno turci,
Navalishe kako gladni vuci,
Pak ne ſamo da iz toppov tuku,
Negſe knama kao oblaci vuku,
Ter pomamno kako poletishe
Na desno nam krilo na letishe,
I ne ſamo na letishe krilu
Nego ſvoju ukazashe ſillu,
Niti njihu nasha vatra ſmeta,
Doletishe bash do Banganeta,
Tus' oruxje, nuz oruxje cſeshe,
Xivas' vatra iz ſabalja kreshe,
Josh poteceſe nashe desno krilo,
Udarishe ſvi na turke xivo,
Josh podviknu junak *Machiashovski*,
Toje vitez Major Ceſarovski,
Pak on zazva diviſiu ſvoju
Hodte ſinci! kushat ſrechiu moju,

Sheſt

Sheſt skadrona joshter on izbira,
Po izboru ſve Garabinirah,
Joshter uze ſobom i Kozaka
Arnauta, ſve dobri junaka,
Pak on naglo ſotom cſettom pojde,
Tamo berxje da na turke dojde,
On ne gleda gdi jeſt bitvi megja
Neg napade on turkom na legjah,
Jedni ſtraga, drugi ſpreda biju,
Poſred turci, kako vuci viju,
Al shto viju tome ne cſudiſe,
Jere mlogi tude izginishe,
I kakoſe oni natrag vuku
Jedan drugog, on' med ſobom tuku,
Josh njih tůchi nashi nepriſtaju,
Neg kuraxno za njima naſtaju,
Ter kakoſe on' za njima vuku,
Otragu njih on' nemillo tuku,
I nė ſamo njih ſmiſta odbishe,
Neg i logor njihov oſvojishe,
Turkóm nishta ne oſta u miru,
Izgubishe logor, i zairu,
Tad *Suvarov* na berdoſe kreche
Konjanike tude u red meche,
Jedva momke bishe ſaſtavio
I u red njih tude poſtavio,

Vezir ovo bishe razumio
    Srechiu kushat jeſte naumio,
Dvajeſt hiljad ǒn shalje turaka
    Konjanika po izbor junaka,
Lette turci kako i pomamni,
    Pak udrishe kao Kurjaci mamni,
Tad *Suvarov* cſette u red meche,
    Ters' na turke on junacski kreche,
Sjednu ſtranu turke ſaplahuje,
    Sdrugu ſtranu *Koburg* nabahuje,
Tu med ſebe oni uzeshe turke,
    Gdiſe turci napatishe mukke,
Shtoche cſinit tu, oni ne znadu,
    Neg mamuze tu da konjum dadu,
Iz dvi vatre das' oni izvuku,
    Ako neche, da njih ſve potuku,
Mamni turci tamo dotekoshe,
    Al plashljivo natrag potekoshe,
Preko vrata oni natrag lette,
    Jedan drugog, josh tude zaplete,
Oſim toppov, koj ljuto biju,
    Josh Katane njih po polju viju,
Pak ne paze oni tursku vikku,
    Neg po polju ljuto turke ſiku,
Videch turci da ſrechie neimadu
    Oni traxe tad ſvoju Armadu,

Ar-

Armadajim ſtu u Shummi bishe
Obshancana ſigurno ſidishe,
Tadſe *Koburg*, i *Suvarov* sloxi,
Svoju kripoſt ſvaki tu uloxi,
Svoje cſette oni u red mechiu,
Pakſe Shummi tad na turke krechiu,
Milli Boxe! da ſrecsnoga danka,
Kads' ſaſtashe dva dobra junaka,
Svaki ſvojoj tude cſetti velli,
Svim junakom dobru ſrechiu xelli,
Evo ſada mojih dragi ſinci,
Ukaxteſe daſt' dobri vojnici,
Etto jurve mi ſmetosmo turke
Mlogo imat mi nechemo mukke,
Da junacski na njih navalimo,
I Shance njim okol razvalimo,
A Bog pomoch dache nama ozgor
Razbichemo njihov tude logor;
Jedva oni ovo izuſtishe,
Cſette na pred ſilno poſtupishe,
Tu bubnjevi glasno udaraju,
I ſvirale radosno ſviraju,
Tu Trumbeta pred konjici jecſi,
I oruxje josh na njima zvecſi,
Josh konjici glasno uzviskuju,
A junaci ſtalno uzvikuju:

Pojd-

Pojdmo brachio! nishta ne bojmose,
Neg junacski mi sada derxmose,
Ako koj sad izgubi glavu,
Biche njemu to na vechiu slavu;
Kada k- Shummi tad csette dojdoshe,
Rucsit toppi tad strashno pojdoshe,
Als' necsudi, shto toppovi rucse,
Sillas' silli jedna drugoj vucse,
Tu od sille veliki toppova,
Bukka stoji, kao strashni gromova,
Svim pocseshe tude kosseh rasti,
Nebo mislish na Zemljuche pasti,
Sve oshtriu nashi vatru daju
Turkoms' blixe oni priblixaju,
Kad vidishe turci ovu sillu,
I josh vatru uzmloxat nemillu,
Natrag oni mallo odstupljuju,
Nashi na njih boljma nastupljuju,
I kad nashi u Shummu dojdoshe
Turke gonit, kao vuke pojdoshe,
Prasak stoji tu mali pushaka'
Vikka stoji plashlivi turaka,
Iz toppova jakos' vatra kreshe,
Dase sdervjah granje, i kora teshe,
I josh stablah Zemlji upadaju,
Tuxnim turkom na glave padaju,

Ne

Na znash' turci shto da tude cſine,
Jere vatra neche, da umine,
Gdi njih toppi ſakrite ne biju,
Onde pushke, i pishtole biju,
Gdi ni toppi, niti pushke zicſe,
onde ſablja ljuto turke ſicse,
Videchiſe turci u nevolji,
Da njim konac neche biti bolji,
Jadni u bieg ondaſe dadoshe,
Njim na legja náshi napadoshe,
(Haj shtiocſe daſi ondi bio,
Bojak ovi daſi ti vidio
Serce od ſtrah bi tebi dertalo,
Od radoſti bi opet igralo,
Srecsnu nashu kadh' vidio vojsku,
Sillu bixat, uplashenu tursku)
Nasha vojska njima neda mira,
Bixe turci ſvaki brez obzira,
Vezir turkom tu zapovid shalje,
Natrag oni da ne bixe dalje,
U red tude ſvi da oni ſtannu,
Pak na nashe da oppet napanu,
Jer turaka tude bishe ſilla,
Nas mallina prama njima bila,
Al prem ako nashi mallo bishe
Turci ſnama bitiſe ne ſmishe,

Ne-

Nego bixe, kako koj moxe,
Svaki ſvoje, da izvuku koxeh,
Ta zapovid Vezirova bishe
Ali turci slushati nektishe,
Nego oni, kako mravi gmixe,
Uplasheni, naglo natrag bixe,
Shto kad vidi jadovan Veziru
Dach' izgubit logor i zairu,
On toppove na turke namiche
Ter Kartacſeh on na njih izmiche,
Al zaludu njih Kartacſi tuku,
Uplasheni, onis' natrag vuku,
Videch Vezir da njim nisht' ne moxe,
I on bixi, da izmaknut moxe,
Shtoſe vishe turci uzbunili,
Nashis' na njih vechma uzbudili,
Ne slushaju oni tursku vikku,
Toppi biju, a ſabljama ſiku,
Bixe turci, i naglo izmicſu,
Aman! Aman! josh xalosno vicſu,
Dotekoshe csak do Rimne rieke,
Al nju priti ne imash' prilike,
Neg morashe daju pripIivaju,
Jer otragu njih ſilno tiraju,
Al neſrecsno oni rieku plove,
Kartacſi njih tude nashi love,

Jed-

Jedni tude preko rieke gmixe,
　　Drugi ſtranom josh nadalje bixe,
Bixe oni da doſtignu k-miru,
　　Pak dojdoshe k-jednom Manaſtiru,
U Manaſtir onſe zatvorishe
　　Kalugjere potuchi hotishe,
On mislishe daſus' nam oteli,
　　Al ett idde tam Major *Orelli*,
Ljuto na njih on tude udara
　　I Manaſtir toppovi obara,
Ne obara shtog terpit ne moxe,
　　Neg da turke uloviti moxe,
Ljutos turci obkoliti brane
　　Nashi mlogi zadobishe ranne,
Josh i mertvi nikolik padoshe
　　Megju turke dokle upadoshe,
Mertav padde i Major *Orelli*,
　　Cſemſe turcſin tad jako veſeli,
Almu zalud to veſelje bilo,
　　Mloshtvos' nashi okolo njih ſvilo,
Tursku oni ne slushaju vikku,
　　Pushkom biju, a i ſabljom ſiku,
Tus' ne bije das' vidi maſnica,
　　Nego mislish daje kaſapnica,
Zaslonjeni gdis' branishe turci,
　　Nashi udrishe, kako manni vuci,

Tu

Tu pardona nikomu ne dadu,
Neg ſvi mertvi hoche da upadu,
Sabljom ſieku, iz pushaka biju,
Banganetom josh mlogog probiju,
U toj bitvi bi vrimena mallo
Sedam ſtotin mertvi turak pallo,
Xiv ni jedan otud ne izmacſe,
Negſe drushtvo ſve njihovo ſmacſe;
Koj lievo dol rieku plovishe
Od oniſe mlogo potopishe,
Ali ſotim josh njim nebi mira,
Negs' potopi josh mloga zaira,
Oſim turak shto u vodu padde,
Tri hiljade josh kolah zapadde,
Pet ſtotina toppov, i Avana,
Riekas' gushi, i tecſe izvana,
Sedam hiljad mertvi turak padde,
Triſta xivi u rukeſe dadde,
Sto Barjakah bojni oſvoismo,
Sedam deſet josh toppov dobismo,
Josh lumbardi dvajeſt oſam gradcki,
Cſeternajeſt josh toppova Carski;
Pak josh mlogo dobismo zaire,
Kojoj nemoxs' izkazati mirre,
Pet hiljada kolah tovareni,
Jednu hiljadu bivolah gojeni,

Tri

Tri ſtotine devah ſa ſamari,
Bish' na njima tu punni tovari,
Oſam hiljad josh bieli shatorah,
Sve to Vezir izgubiti mora,
Nut promotri shtoſ' ovdi dogodi,
Kakoliſe ova bitva zgoddi,
Trijeſt hiljad nashe vojske bishe,
A turaka od ſto hiljad vishe,
Deſna Boxja. ſverhu nas ſe pruxi,
I knamaſe tad ſrechia zdruxi,
Ter mi turke junacški razbismo,
Svu zairu njihovu dobismo.

§ XVII.

Bitva megju Principom Hohenlohe, i Bashom Kara-Muſtafom.

Princip *Koburg* mudra jeſte glava,
Vikovita budi njemu slava,
Nimu doſta da on turke tucſe,
Hohenloha josh na njih navucſe,
Odvud hoche da udri na turke,
Pak da i on tu ne xalli mukke,

Neg da gleda dobru tome slikku
I na turke udriti priliku,
Hohenlohu Princu Gavaliru
Serce njemu ne ſtoji u miru,
Danjom nochiom okolo oblazi
I cſettama ſvojima dolazi,
Cſette ſvoje mudro uregjuje,
I boj biti ſtalno naregjuje,
Dobro ſvaki da na ſebe paze,
I pred ſobom da cſuvaju ſtraxeh,
Dab' ne dóshli odkudgoder turci,
Ters' uvukli kao med ovce vuci;
Kad poraſte pramalitnja trava,
Hoche turci da njim bude slava,
Ne cſekaju Gjurgjevoga danka,
Hoche pregje da njim piva Majka,
Podigoshſe Krajini Erdeljskoj,
Po zlu putu, i mechiavi teshkoj,
Zlu mechiavu nisht oni ne paze
Neg na konjih ſilovito gaze,
Srechiu ſebi ſtanovitu xelle,
I med ſobom jednokupno velle,
Hajdemo mi povedmo paure,
Da nemillo bijemo kaure,
Kad dojdoshe na kukur Krainu,
Onde udrit, imashe naminu,

Na

Na Krajinu joshter ne dojdoshe
    Binasfeldu glasovi dojdoshe;
Na Krajinu da k'njem iddu turci,
    Ter josh viju, kao pomamni vuci;
Knjigu pishe *Majersheim* Oberstaru
    Da derximo mi naredbu staru,
Dojd' ovamo ti sa tvojem csettom,
    Dab' nam turci ne doshli sa shtettom;
Da zajedno csette sastavimo,
    I na turke skuppa udarimo,
Kak rekoshe, tako ucsinishe,
    U jednose csette sastavishe,
Csetta s'csettom jedvase sastadde;
    Silla turska tad na njih napadde,
Jutrom ranno, to sedmoga sata
    Nashe turcsin tu forposte smata;
Pred nashima *Györfy* Laitnant bishe
    Onse mudro ovdi dositishe;
Natrag idde, a na preda bije
    Da on turke od sebe odbije;
Za tri sata onse natrag vucse
    Al za sobom ljuto turke tucse;
I snashima kadase sastadde,
    Turska silla tad na njih napadde,
Namislishe da nam glave nose,
    Zalichiuse, kako ljute osseh,

 Al

Al naredba *Majers* Oberſtara
    Kojs' s'cſettom tu ocſiuski ſtara,
I naredba Major *Binnesfelda*,
    Turkom knjima priſtupiti neda,
Koj lipo cſette uredishe
    Nit na turke udriti hotishe,
Dokle dobru ne najdoshe slikku,
    Snjmas tuchi josh bolju priliku,
Svatrom onda ucſinishe bukku,
    Oshtro turke iz toppova tuku,
Oshtra vatra iz toppova bila,
    Alſe turak uzmloxala ſilla,
Kako slepi tude na nas iddu,
    Sillom hoche da megju nas pridu,
Als' otvori vatra iz pushaka,
    Mloshtvo mertvi tu padde turaka,
I das' bolje na turke napanne,
    Sa dvi ſtrane udrishe Katane,
Turke oni megjuſe uzeshe,
    I ljutoſe tu ſnjma poneshe,
Tu pet ſatah ſnjimaſe tukoshe,
    Dokſe turci natrag povukoshe,
Niſe cſudit, shtoſe natrag vuku,
    Ljuto nashi izpushaka tuku,
Josh Huſari ſilno ſabljom ſiku
    Jer ne mare tursku oni vikku,

Tur-

Turke oni tu ſricsno razbishe,
Od Krajine njih ljuto odbishe,
Dviſta pedeſet tu turaka padde,
Oſamdeſet sheſt konjah oſtadde,
Od nas jedan tude mertav padde,
Petnajſt nas ranjeni oſtadde,
Pet hiljada tude turak bishe
Od hiljade mallo nashi vishe,
Nasha vatra i mudra uprava,
Turkom bishe xalosna odprava.
Jedva mallo tomu vreme projde
Turska ſilla opet na nas dojde,
Pet hiljada turak ſilloviti
On hotishe nashe uloviti,
Kod Gultrui ondi nashi bishe
Kompanie dvi, ne bishe vishe,
Turci udrish ſa cſetiri ſtraneh,
Alſe nashi tude oshtro brane,
Sedam ſatah s'turciſe tukoshe,
Nitse natrag oni povukoshe,
Nitbis' natrag oni bili vukli,
Negbis' s'turci oshtro oni tukli,
Al ne ſtadde praha, i ollova
Nego bixnja tu njima gotova,
Turska ſilla obkolila ſvuda,
Kakche bixat, neznadoshe kuda,

 Nit

Nit priliku oni bolju motre,
    Neg da bixe preko rike Lotre,
Alje Lotra verlo berza voda
    Preko koje nejma ſvakom hoda,
Tad na Lotru tu mlogi na idoshe
    I teshkoju tu mlogi pridoshe,
Samo oſta tu bubnjar nejaki,
    Knjem dohode tude turci jaki,
Sama njega ulovishe turci,
    Kako jagnje, od cſopora vuci,
Jadan bubnjar, megju turci cvile
    Kao jaſtrebu u pancxama pille,
Kada danak na to drugi ſvannu,
    Nashe cſette skupaſe ſaſtanu,
K'tomu miſtu potajnoſe vuku,
    Daſe s'turci opet oni tuku,
Sricsno oni ſvi tamo dojdoshe,
    Ali turke tamo ne najdoshe,
Jere turci cſekati ne ſmishe
    Nego naglo natragſe odbishe.
Natrag turci iſtina odoshe
    Mallo vrime, mira ne dadoshe,
Negſe oppet natrag upuchiuju,
    Na Krajinu nashu zaterkuju,
Josh Krajinu ſvu hoche da drojdu,
    I u Erdelj ſillovito dojdu,

Kad

Kad to csushe Princip *Hohenlohe*
    Turska volja josh razumi shtoje,
Onse meche u busieh turkom
    Njih da mucsi s'teshkom onde mukkom
U busiah on Shance izkapa,
    U Shanceve s'csettomse ukapa,
Etto iddu siloviti turci
    Halla vicsu, kao pomamni vuci,
Bucse turci, i serce imadu,
    Za busihu nishta i ne znadu,
Kada turcsin tu na blizu dojde,
    Vatras' sippat tad na njega pojde,
Dobri njima tu dajus' haracsih,
    Na njih gusti posushe Kartacsi,
Nitse turcsin ovoj vatri nada
    Jedan s'drugim preko trecheg padda,
Natrag turci otud odstupishe,
    Alse ludo oppet uzbunishe,
Hoche oppet da kushaju srechiu,
    Pakse oni opet na nas krechiu,
Ljuto oni na nas nastupishe,
    Ali strashno natrag odstupishe,
Jere perva, koja njim bi srechia,
    Tak i druga, nebi mlogo vechia,
I josh turci neche mirovati,
    Neg trechi put hoche sillovati,

Al njim trechia slaba ſrechia bishe,
Jere mlogi glavu izgubishe,
Cſetverti put konje uzjahuju
Silno na nas oppet nabahuju,
Ciknu Princip kako biela vila
Jer golema turska bishe ſilla,
Oſim vatre ſilni toppova,
Bojak bitti ſva bishe gotova,
Iz Shañaca on s'cſettom izlazi,
Pak on turkom na blizu dolazi,
Toppe ſridom, i pishake meche,
A ſa ſtranah, konjanike kreche,
S'konjanici on ſobſtve idde
Da on turkom na rebarce pride,
Pak ſvojima on junakom velli
Da on ſvima ſada ſrechiu xelli,
Bogche dati, i ſrechia junacska
Das' proslavi desnica momacska,
Oshtros' derxte moji dragi ſinci!
Ukaxteſe, daſt' dobri vojnici
Pak josh turkom daſe ſilla ſmete
Udarishe bubnjih i Trumbeteh,
Svaki recſe: pomozi nam Boxe,
Pak udari kako koj moxe,
Viska ſtoji tu cſilli konjica,
Zveket ſtoji tu britki ſabljicah,

I toppovi joshter oshtro hucſe,
Kao gromovi oni ſtrashno rucſe,
Tuſe turci tamo, amo krechiu,
Na njis' vatre iz pushaka mechiu,
Banganetom joshter probadaju
Mertvi turci na Zemlju paddaju,
Duggo vreme takoſe tukoshe,
Dokſe turci natrag povukoshe,
Niſe cſudit shtoſe natrag vuku
Sabljeh ſiku, a i pushke tuku,
U biig turci tadaſe dadoshe
Njim na legja nashi napadoshe,
Oshtro konje mamuzama cſeshu,
Turkom glave, kako rippeh teshu,
Sheſt ſtotina mertvi turak padde
I ranjeni josh mlogo oſtadde,
Turska ſilla tude bishe lepa,
Padde Basha, od dva konjskog repah,
I pet Agah tude mertvi oſta,
Janjicſara joshter mlogo doſta,
Cſetiri njih xive doſtadoshe,
Jer pardona nikom nedadoshe,
Dviſta hatah cſilli ulovishe
Dvajeſt kolah baruta dobishe,
I mlogo kopjah, i Barjakah,
I ſilnoga turskoga jaraka,

 Shes-

Shesdeset sheſt nashi mertvi padde,
A ſtotina rannjeni oſtadde.
Stadde turcſin s'vojskom kod Cepara
Ukazuje daſe nas nemara,
On dolazi cervenomu turnu
Na ſve ſtraneh tude cſini bunu,
Kod Krajine jaku cſini vikku,
On zatvora josh i Oltu rieku,
Riekom nitko tude da ne projde,
K'nam u pomoch, nitko da ne dojde,
On ne moxe daſe s'nama noſi
Ali nama tu mloge perkoſi,
Perkos njegov podnit ne mogosmo,
Protiv njemu mi skuppa pojdosmo,
Dvajeſt drugog bash to Auguſta
Nasha cſetta protiv njemu uſta,
Mucſom idde, da ne cſini vikku,
Pak u nochi ona pride rieku,
Rieku tude kada pribrodismo
U dvi cſette miſe razdvojiſmo,
Grof *Vilborsky* tu pred jednom hoddi,
A *Klein* Major ſobom drugu voddi,
Svaka o ſeb', te cſette odoshe
Als' kod Ticſet skuppa ſaſtadoshe,
Noch njim tavna verlo tude bishe
Dalje iti od tuda nektishe,

Neg

Neg kad danak bieli njima dojde,
Onda csetta jedna i druga pojde,
U Topolog jedna, i druga stixe,
Od pol nochi, nektish' hodit nixe,
Neg kads' njima tu zabili zorra
Tad vidishe, daje njima horra,
Tads' digoshe, iddu do Cepara
Nebil turkom ucsinili kvara,
Ter das' bolje na turke napanne
S'desnu stranu poslashe katane,
A slievase Arnauti vuku
Da od Shumme oni turke tuku,
Kada spreda csette bitti pocsmu
Tad sa stranah, da i oni zacsmu,
Shto zaisto bise dogodilo
Neshto turak da ni tud hodilo,
Jer mislishe das' oni u miru.
Konjma tude traxishe zairu,
Ter gdi turci traxishe zaire,
Tu Katane na njise namire,
Turcis' odma u big i dadoshe,
I u logor turski izmakoshe,
Vikkom vojsku ucsinishe punnu,
U logoru ucsinishe bunu,
Ustanite turci Delli-Bashe
Etto iddu k'nam komshijeh nasheh,

Ta-

Tajom iddu, i nas da polaze,
Al na dobro k-nama ne dolaze,
Tri hiljade tu bishe turaka
Po izboru, ſve dobri junakah,
Turke vodi *Osman* Delli-Basha
I nuz njega *Boſtan*-Ulum Basha,
Tri ſtotine joshter poturicah
I prid njima *Dumitrie Mica*,
Karavlah jeſt ovo od zemana
On tergovcem cſinjashe ziana,
Puſtajinski bishe Arambasha
Tu vojnicski tu cſiniſe Basha,
S'kupisheſe on' megjuſe kruto,
Ter udrishe oni na nas ljuto;
Mi po ſredi od nas odbijasmo,
Al ſa ſtranah na njih udarasmo,
Kad ſa ſtranah vidish' vatru turci,
Zavijashe kako mamni vuci,
I videchi: da njih nashi tuku
Ons' po mallo tude natrag vuku,
Bubanjs' bije, a Trumbetas' dushe
Nashi turke uzeshe megjuſe,
Svi rekoshe: pomozi nam Boxe!
Pak udari, kako koj moxe,
Milli Boxe: da velikog cſuda
Tuſe proſu vatra tad od ſvuda:

Na-

Nashi mallo, a mlogo turakah
    Po izboru, ſve Delli - Junakah,
Zalichiuſe kako ljute oſſeh
    Sillom hoche, da nam glave noſe;
Al uprava *Vilborskie* Grofa
    Turkom dadde tude mlogo ſtrofa,
Mudro toppe na turke namichie
    Guſtu vatru iz njihu izmichie,
Turkom slava oſtade tu puſta
    Jere vatra tude bishe guſta,
Pushka bije, a i ſablja ſicſe,
    Turcſin natrag mora da izmicſe,
Zlo po ſebe natragſe pomaknuo
    Jer Katana na njegſe namaknuo,
Kako koj do turak domicſe
    Turkom glave on nemillo ſiecſe,
Tri njih ſatah junacski pratishe
    Mlogo xivi turak uſatishe,
I dok turci od njih izmakoshe
    Dvi ſtotine turak iſikoshe,
Nit dadoshe oni turkom mira
    Dok ne oſta ſva turska zaira,
Tu sheſt bojni dobismo Barjakah
    I josh mlogo turskoga jaraka,
Tu toppove turske oſvojismo
    I ſto konjah k'tomu ulovismo,

Mlo-

Mlogo blaga i turskog odila
    Srechia nama jest tude donila,
Osam nashi tude mertvi padde,
    I petnajest tu rannu dopadde.
Hohenlohe oshtro tude radi,
    Jermu turski perkos vech dosadi,
Pak da turkom on pokvari falu,
    Karavlashku on unide malu,
Na sve strane csette razregjuje,
    I na turke oshtro naregjuje,
Idde s'vojskom od sella, do sella,
    Dabga srechia na turke nanela,
Prem ak' junak to u sercu xelli,
    Josh ocsito on pred svima velli:
Daj nam Boxe! s'turcise sastati,
    Oshtro hochiu ja na njih napasti,
Niti turkom hochiu dati mira,
    Dok u Vlashkoj ne dobim Kvartira;
Kako recse, tako i ucsini,
    Turkom posla on tude nacsini,
Gdi njih najde, neda njima mira,
    Dok nebixe, svaki brez obzira,
Kada dojde bielom Tergushilu,
    Tursku najde jaku onde sillu,
Na njih nekti odma udariti,
    Nego hochie csette sastaviti,

Skup-

Skuppa csette kada on sastavi,
On njih mudro na turke upravi,
On s'csettama josh turkom ne dojde,
Turska silla jurve bixat pojde,
Gdis' on naglo za turcsinom micse,
Turcsin boljma od njega izmicse,
On turcsina oshtro tira silnog,
Dotiraga do Krajova bielog,
Turci kada Krajovu dojdoshe,
Protiv njemu tad silno stadoshe,
Al kad toppi tu pocseshe rucsit,
I lumbarde oko turak hucsit,
Tadse natrag tu okrechiu turci,
Pocsesh' bixat, kao u Shummu vuci,
K'Dunavuse oni upravishe
I Krajovo bielo ostavishe,
Vide turci da ne mogu nishta,
Nit u Vlashkoj njima ima mista,
Tamo, amo Kraj Dunava gmixe,
Prek Dunava uplasheni bixe.
Hohenlohe kod Krajova stadde,
I s'csettama tu u logor padde,
Ljuta zima tu nedade mira,
Nego traxit morase Kvartira,
Jedne csette u Krajovo stavi,
Kraj Dunava on druge postavi,

Da

Da csuvaju dobro oni ſtraxeh,
I josh dobro tu na turke paze,
Dab' potajno tam ne doshli turci
Paks' uvukli kao med ovce vuci.

§. XVIII.

Slide dillah Principa Koburga.

Srecsno *Koburg* kad razbi Vezira
Serce njemu josh ne dadde mira,
On po Vlashkoj ſvuda traxi turke
Da na kinji njih velike mukke,
Alſe turci jako uplashishe,
Njega vishe nigdi ne csekashe,
Nego kad turci shto od njega csuju
Njega gerdno, jedno kupno pſuju,
Al prem gerdno njeg pſovat znadu,
Njeg docſekat ſerce ne imadu,
Neg kad csuju da on k'njima gmixe
Oni dalje tad od njega bixe,
Al shto turci dalje od njeg iddu,
Josh u vechiu on njih meche bidu,
Nepreſtance za njima priſtupa,
Na tragove njihove naſtupa,

Nez-

Neznash' turci, kakochese sklonit?
    Silli njegvoj, kakoli uklonit?
Prek Dunava uplasheni brodde,
    Kud tko znade, svaki sebi hode„
Al prem oni tu marljivo bixe,
    Opet *Koburg* nikoliko stixe,
Kraj Dunava, pram Ruscsikom gradom
    Micsu turci (kao jarcevi) bradom,
Als necsudi, shto tu bradom micsu,
    Jer Katane tu do njih domicsu,
Tos Katane Ördödy Husari,
    Dobri momci, sve ljuti Macxari,
Kada turkom oni dotekoshe,
    Ljuto oni, na njih potekoshe,
Ne pucaju s'toppom, ni lumbardom,
    Niti biju, kaose bije s'gradom,
Nego britke sablje iztergoshe
    I med tutke onse zaterkashe,
Milli Boxe! da golema csuda,
    Kakse turci sakrivaju svuda,
Al zaludu onse sakrivaju,
    Kad od sunca i sablje sivaju,
Ali sablje dugo ne sivashe,
    Jerse turskom kervjom oblivashe,
Svaki mashe, kako moxe rukom,
    Ter nemillo sicse glave turkom,

Ne-

Nemillo 'njih tude mercvarishe
    Zemlji mloge mertve obalishe,
Bixe turci prek Dunava berxje,
    Da domaknu on Vidinu blixe.
Odde *Koburg* bielom Bukareshtu,
    Da pohodi vlahe u areshtu,
Kojs' mloge napatishe mukke,
    Kada *Koburg* tu gonishe turke;
Kada *Koburg* Bukareshtu dojde,
    Karavlaha mloshtvo pred njeg pojde,
Tu izlazi skupshtina Bojarah,
    Mloshtvo jaki joshter Gofpadarah,
I bogati joshter tergovacah
    Koj imadu nebrojni novaca,
Sve fveshtenftvo joshter fnjima pojde,
    Metropolit ifti pred njeg dojde,
Jedno kupno fvi onimu velle
    Da odavna to u fercu xelle,
Oni xelle to mlogo godinah
    Da Kershtena uzmu Gofpodina,
Pred *Koburgom* na lice padaju
    I njemufe do Zemlje klanjaju,
Kako Caru, njemufe klanjaju,
    Tverdu vernoft njemu zaklinjaju,
Kljucfeh oni njemu pridadoshe,
    Od Derxaveh pecfate dadoshe,

Ter

Ter s'radoſtjom njega povedoshe
    U Varoshga s'vojskom uvedoshe;
Ljuta buduch: zima da naſtadde,
    Gdiſe dalje vojevat nedadde,
Po Varoshu ucſini Kvartire,
    Das' od zime vojnici namire,
Druge cſette okol naregjuje
    I josh ſtraxeh ſvuda uregjuje,
Dabi odkud tam ne doshli turci,
    Paks' u vukli kao u gorru vuci,
Vojskom kako on tada upravi,
    Cilu zimu tude ſnjom prebavi.
Al kad zima s'pramalitjem projde
    Koburg s'vojskom tad u polje pojde,
Terſe Gradu Gjeorgjovu kreche
    Vojsku kod njeg, tu u logor meche,
Pak da Gradu on josh ima puteh
    On viſoke nacſinja redute,
I duboke josh Shanceve koppa,
    Das' od turske on vatre zakoppa,
Na reduteh on toppove vucſe,
    Da iz njihu oshtro turke tucſe,
I kad bishe Svah boju gotova
    Proſus' vatra iz teshki toppova,
A lumbarde tude ſtrashno bucſe,
    Da u gradu i pencxeri zucſe,

Biju nashi, al biju i turci,
 Josh hallacsu, kao u Shummi vuci,
Nije csuda da oni hallacsu,
 Nashi vatru sve vechju navlacsu,
Pet njih danah tu ljuto tukoshe,
 Doks' pod bedem gradu uvukoshe,
Csetta pod grad tude srecsno dojde
 Dobro posao za rukom nam pojde;
Iz Bugarske kod grada Rushcsika
 Ucsinise tu góllema vikka,
Vicsu turci da zajedno pojdu
 Gjeorgjovu da u pomoch dojdu,
Ter med sobom kako naminishe
 Ravno oni tako ucsinishe,
Prama grada turci Dunav brode,
 I u pomoch tu gradu dohode,
U to vreme tu *Koburga* nebi
 Da on zgoddu dobru gleda sebi,
Akbi turcsin sillom navalio
 Kakbi njega Zemlji obalio,
Neg otide, da providi polje,
 Kak bi vojsku namistio bolje,
U to vreme turci navalishe
 I s'jurishom na dvor izvalishe,
Iztergóshe sablje, i ancxareh
 Udarishe ljuto na Macxare,

Josh

Josh njih mloshtvo na kapiju hodi,
U reduteh bash k'nama dohodi,
Ljuta vatra s'obbe ftraneh ide
Etto turcfin bash med nashe pride,
Od toppova ftrashna bishe jekka,
Od fabaljah josh ftrashnia zvekka,
Tus' ne bije, kakfe bojak bije
Neg ni jedan, tu neznadde gdije.
Sablja ficfe, Banganeta kruxi,
Mertvi mloshtvo na Zemljufe pruxi
Mlogo nashi, josh vishe turaka
Bas po izbor fve dobri junakah,
Joshfe derxi *Turn* Generale,
Dobri junak dam' ne manka fale,
On na konju neche vish' da jashi
Kod toppova s'konja dole fjashi,
On toppove fobftveno tu pali,
Mloge turke na Zemlju obali,
Al navali tude turska filla
I frechia jeft turkom tude bila,
Nasha vojska na daleko bila
Koja pomoch njim dati hotila,
I dok pomoch nashim tude dojde
Bojak biti jurve vreme projde,
Turci nashe tude izfikoshe
Natrag u grad oni ubigoshe,

Mlogo padde tu nashi Momakah
    Vitezova, i dobri junakah,
Jers' predati oni nehotishe
    Svoju kervcu proliti hotishe,
Mertav padde *Turn* Generale
    Koga ſmertni devet ranah fale,
Jer dok rukom mahati mogashe
    K'ſeb preſtupit on turkom ne dashe.
Ett neſrechie nigda ne cſekane
    Nit *Koburgu* ikada poznane,
Gdigod junak na turke udrio,
    Slavno turke uvik jeſt razbio,
Na to ciknu kao ljuta vila
    Tog udari kao u ſerce ſtrila,
Ocſiſumu ſuzah bile punne
    Pakſe zdravjem on ſvojime kune,
Nechiu terpit ja u ſercu mukke,
    Nego hochu poſatati turke,
Ukazachiu ja ſillu nimacsku,
    Oſvetichiu ja kervcu junacsku;
Kad naredbu on tomu nacſini
    I na turke udarit namini,
Kadſe ſpravi i na turke pojde
    Carska njemu tad zapovid dojde,
Mirſe hoche daſe s'turci cſini,
    Odſad s'njima nishta das ne ucſini,

Ob-

Obbe ſtraneh da u miru budu,
    Dok pogodbe med Cari ne budu,
Kada *Koburg* ovo razumio,
    Ne ſmi cſinit shtoje nahumio,
Ocſi k'nebu tada uzdizuje,
    I xalosno knjemu uzdiſuje,
Sercu momu da teshkoga karra
    Turkom cſinit ja ne ſmijem kvara,
Gradbi turkom oteti hotio,
    I bratinsku kervcu oſvetio,
Al neſrecsna u Derxavi buna
    Od kojeſu ſva kraljeſtva punna,
Uſilova Ceſarskoga dvora,
    Mir cſiniti s'turcima, primora;
Josh junakom glaſovito velli:
    Da on s'njima bash umerti xelli,
Haj junaci! milla Brachio moja,
    Tuxna Majka ſvakom bitche ſvoja,
Mlogo brache ovde izgubismo
    Dokle turke slavno pridobismo,
I ne ſamo slavno pridobismo,
    Neg derxaveh mloge oſvojismo,
Milla Brachio Dushami jeſt milla,
    Ta zapovid ni od dobra bila,
U glaviſe ſve to meni cſini,
    I u ſercu bash mojemu ſcini,

Na zlochese ona obratiti,
Zemljechemo turkom povratiti.
Tadse natrag on svojskom povrati
I u logor mora s'njome stati,
Da on vidi shtoche dalje biti,
Kakuliche zapovid primiti,
Tako csека do Miholja dana
Dakle vojska nebishe pozvana,
Dase mechiu csetteh u Kvartire,
I za zimu dase svi namire,
Tu zapovid jeste izredio
I naredbu liepu uredio,
Kraj Timoka, i rieke Dunava
Dase derxi tu dobra uprava,
Svud ovuda das' csuvaju straxe,
I na turke dobro one paze,
Kadsu csette u Zimskom Kvartiru,
Sva da budu u dobrome miru.
Svah kad ova bishe uredio
U Becs iti jeste odredio,
Ali u Becs pregje nego pojde
Svim junakom ocsovidno dojde,
On priateljski s'njimase oprashtia
Njim falinge on ocsinski prashtia,
Josh junake verlo pofaljuje
Na virnosti liepo zafaljuje;

Na put prie nego otud pojde
  Karavlaha mlogo k'njemu dojde,
Pakſe njemu, kao Caru klanjaju
  Serce, i volju njemu poklanjaju,
Ter josh oni jednokupno velle
  Uvik biti s'njime on' xelle,
On priateljski njima zafaljuje
  I ſobſtveno mlogog poſaljuje,
Odde na put, ſebe uſilova
  Kako otac, od mili ſinovah,
On derxavom kudagod jeſt prosho
  Tam na dobro ſvakomu jeſt d

